

ÅRSREDOVISNING

kyrkanspension.se

Kyrkans kulturarv – Lindas jobb Allt om din tjänstepension
Prova nya pensionsprognosen **Bli pensionär – så fixar du omställningen**

” Trots tuffa tider är Kyrkans pensions finansiella ställning fortsatt mycket stark vilket ger bra medlemsförmåner.

2022 VAR ÅRET då inflationen kom tillbaka och år av ultralätt penningpolitik rullades tillbaka snabbt och på bred front. Kraftigt stigande räntor och krig i Europa visade sig vara en giftig cocktail för tillgångspriser. Händelseutvecklingen är intensiv och de politiska, sociala och ekonomiska följderna av Rysslands invasion av Ukraina är svåra att överblicka. Det står dock klart att händelsen inneburit makroekonomiska konsekvenser inte minst på energiområdet.

Med hög inflation, negativ reallöneutveckling, låg förväntad tillväxt och skakiga finansmarknader står världens centralbanker inför ett nytt dilemma. Hur bemöter en centralbank stagflation? Ska man bekämpa den höga inflationen eller stimulera den låga tillväxten? Kan verkligen centralbankerna höja räntorna i den utsträckning som är inprisat? En vikande konjunktur kopplat med hög räntekänslighet i ekonomin kommer vara ett problem som gör det svårt att höja räntan så kraftfullt och snabbt som måste göras för att infria dagens förväntningar.

KYRKANS PENSIONS FINANSIELLA situation är fortsatt mycket konkurrenskraftig jämfört med våra branschkollegor. Solvensgraden var vid årsskiftet 262 %. Vi kan i och med detta lämna 100 % premie-rabatt till våra arbetsgivare för tredje året i rad vad beträffar den förmånsbestämda pensionsplanen. Återbäringsräntan i den premiebestämda pensionsplanen är för närvarande 7 %.

Vi har dessutom låga driftskostnader vilket sammantaget innebär att vi levererar hög medlemsnytta.

VÅR UTGÅNGSPUNKT ÄR att hållbart är lönsamt och lönsamt är hållbart. Som kapitalplacere har vi en stor möjlighet att påverka och den möjligheten måste tas tillvara. Därför ser vi nu över vårt arbete med hållbarhet för att under året kunna lansera en ny hållbarhetsstrategi. Vi redovisar tydligt vilka krav vi har på våra externa kapitalförvaltare och vi ska i framtiden eftersträva att investera i bolag som bidrar till en hållbar utveckling genom sina produkter och tjänster.

Vi tror på och agerar utifrån vår egen mycket långsiktiga strategi och arbetar utifrån att enkelhet är bättre än komplexitet.

Kan Kyrkans pension kombinera att ha en konkurrenskraftig avkastning samt låga driftskostnader och samtidigt bidra till en bättre värld för kommande generationer så bidrar tjänstepensionsföreningen till fortsatt medlemsnytta.

Stockholm 3 februari 2023

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

ÅRSREDOVISNINGEN 2022

Ges ut av Kyrkans pension Ansvarig utgivare: Carl Cederberg, vd i Kyrkans pension
 Projektledning: Claudia Philipsson Produktion: Oh My Omslagsbild: Patrik Ljungman
 Tryck: Bohlins Grafiska, 2023 Papper: Nautilus Super White, tillverkat av 100% återvunnen fiberråvara och godkänt av Svanen, Ecolabel samt FSC.

Information

- 4 TJÄNSTEPENSION – SÅ FUNKAR DET I PRAKTIKEN**
Lär dig mer om din tjänstepension, en viktig del av din totala pension.
- 9 NYTT PÅ PÅ MINA SIDOR: PENSIONSPROGNOSEN**
Ny funktion som hjälper dig simulera hur stor tjänstepensionen blir.
- 12 SÅ FIXAR DU ÖVERGÅNGEN TILL PENSIONÄRSLIVET**
Isabelle Hansson har forskat på hur pensioneringen påverkar hur vi mår.

Kapitalförvaltning

- 18 KAPITALET VÄXER FRAM TILL PENSIONSDAGEN**
Kyrkans pension ligger i topp bland jämförbara pensionsförvaltare.

Intervjuer

- 6 FREDRIK LÖFGREN, AKTUARIEFUNKTION**
"Mitt arbete påverkar många människor."
- 8 MARTIN MODÉUS, NY ÄRKEBISKOP**
"Människor ska känna att kyrkan finns här."
- 10 INGER HJÄRTSTRÖM, STYRLESELEDAMOT**
"Våra pensionärer ska kunna ha ett gott liv."
- 13 LINDA DENLERT, STIFTSANTIKVARIE**
"När min kunskap kommer andra till del, då trivs jag som bäst med mitt jobb."

Bilder: Patrik Ljungman och Kristofer Hedlund.

24 VD HAR ORDET

26 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 26** 1. Beslutsorganisation
- 28** 2. Viktiga händelser under året
- 30** 3. Försäkringsrörelsen
- 33** 4. Kapitalförvaltningen
- 40** 5. Hållbarhetsredovisningen
- 44** 6. Förslag till resultatdisposition

46 FINANSIELLA RAPPORTER

- 46** Femårsöversikt
- 47** Resultaträkning
- 47** Resultatanalys
- 48** Balansräkning
- 50** Förändring i eget kapital

51 NOTER

- 51** Not 1. Redovisningsprinciper
- 54** Not 2. Risker och riskhantering

- 58** Not 3. Premieinkomst
- 58** Not 4. Kapitalavkastning, intäkter
- 58** Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
- 58** Not 6. Försäkringsersättningar
- 58** Not 7. Driftskostnader
- 58** Not 8. Kapitalavkastning, kostnader
- 58** Not 9. Orealiserade förluster på placeringstillgångar
- 58** Not 10. Skatt
- 59** Not 11. Immateriella anläggnings-tillgångar
- 59** Not 12. Aktier och andelar i intressebolag
- 60** Not 13. Kategorisering av finansiella instrument
- 61** Not 14. Värderingskategori för finansiella instrument värderade till verkligt värde
- 64** Not 15. Aktier och andelar
- 64** Not 16. Obligationer och andra räntebärande värdepapper
- 64** Not 17. Övriga lån
- 65** Not 18. Derivat

- 65** Not 19. Övriga finansiella placeringstillgångar
- 65** Not 20. Fordringar direktförsäkring
- 65** Not 21. Försäkringstekniska avsättningar
- 66** Not 22. Övriga skulder
- 66** Not 23. Ställda säkerheter
- 66** Not 24. Eventualförpliktelse
- 66** Not 25. Åtaganden
- 67** Not 26. Medelantal anställda samt löner och ersättningar
- 68** Not 27. Uppllysning om revisorers arvode
- 68** Not 28. Närstående
- 68** Not 29. Förväntade återvinnings-tidpunkter för tillgångar och skulder
- 69** Not 30. Vinstdisposition
- 69** Not 31. Händelser efter bokslutsdagen

70 STYRELSEN

71 UNDERSKRIFTER

72 REVISIONSBERÄTTELSE

Tjänstepension – enkelt uttryckt

» FRIBREV KAP-KL

Du som omfattas av pensionsavtalet TPA 18 Svenska kyrkan och tidigare hade en livränta/förmånsbestämd tjänstepension kan ha ett fribrev. Där finns den pension, som du tjänade in under avtalet KAP-KL Svenska kyrkan.

» FÖRMÅNSBESTÄMD TJÄNSTEPENSION

Du som är född 1958 eller tidigare och har en inkomst över 44 375 kronor i månaden (2022) kan ha rätt till en förmånsbestämd tjänstepension, som en kompensation för att allmän pension upphör vid intjänandetaket.

» INTJÄNAD PENSIONSRRÄTT

Du som arbetade inom Svenska kyrkan före 1998 (2000 för präster) kan ha en intjänad pensionsrätt för den anställningstiden.

» INTJÄNANDETAKET

Gränsen för allmän pension går vid 7,5 inkomstbasbelopp. Du som tjänar mer än 44 375 kronor per månad (2022) har en inkomst över intjänandetaket.

» KAP-KL SVENSKA KYRKAN

Kollektivavtal för anställda inom Svenska kyrkan födda 1958 eller tidigare.

» KOLLEKTIVAVTALAD TJÄNSTEPENSION

Bygger på en överenskommelse mellan arbetsgivare och fackliga organisationer och betalas av din arbetsgivare.

» PENSIONSPREMIE

Premien är det belopp din arbetsgivare betalar till Kyrkans pension.

» PENSIONSÅLDER

Du kan tidigast gå i pension vid 61 års ålder.

» PREMIEBESTÄMD TJÄNSTEPENSION

Din arbetsgivare betalar en bestämd procent av din inkomst till din framtida tjänstepension. Det slutliga pensionsbeloppet bestäms av dina inbetalda premier samt vilken avkastning och vilka avgifter Kyrkans pension har. Kallas även för avgiftsbestämd tjänstepension.

» TPA 18 SVENSKA KYRKAN

Kollektivavtal för anställda inom Svenska kyrkan födda 1959 eller senare.

» UTBETALNINGSTID

Den premiebestämda tjänstepensionen betalas ut livsvarigt, det vill säga så länge du lever, eller under en bestämd tid på 15, 10 eller 5 år. Den förmånsbestämda tjänstepensionen betalas ut livsvarigt.

Tjänstepension – så funkar det i praktiken

Alla som jobbar i Svenska kyrkan har tjänstepension. Varje år betalar din arbetsgivare in pensionspremier till Kyrkans pension, som placerar pengarna för att du ska få så bra avkastning som möjligt på ditt pensionskapital. På minpension.se kan du göra en prognos på pensionens olika delar, allmän pension, tjänstepension och eget sparande.

Allmän pension

Den allmänna pensionen kommer från staten och betalas ut av Pensionsmyndigheten. Varje år avsätts 18,5 procent av din pensionsgrundande inkomst upp till 7,5 inkomstbasbelopp (44 375 kr per månad) till den allmänna pensionen. Du tjänar ihop till pensionen när du arbetar, har arbetslöshetsersättning, sjuk- eller aktivitetsersättning och föräldrapenning.

Den allmänna pensionen består av flera delar: inkomstpension, inkomstpensionstillägg, premiepension och tilläggspension samt garantipension.

Inkomstpension, inkomstpensionstillägg och tilläggspension

Varje år avsätts 16 procent av din pensionsgrundande inkomst till inkomstpensionen. Till inkomstpensionen kan ett inkomstpensionstillägg betalas ut. Det är en ny förmån från och med 1 september 2021.

Tilläggspension ersätter det gamla ATP-systemet och kan vara en del av den allmänna pensionen för dig som är född mellan 1938–1953.

Garantipension

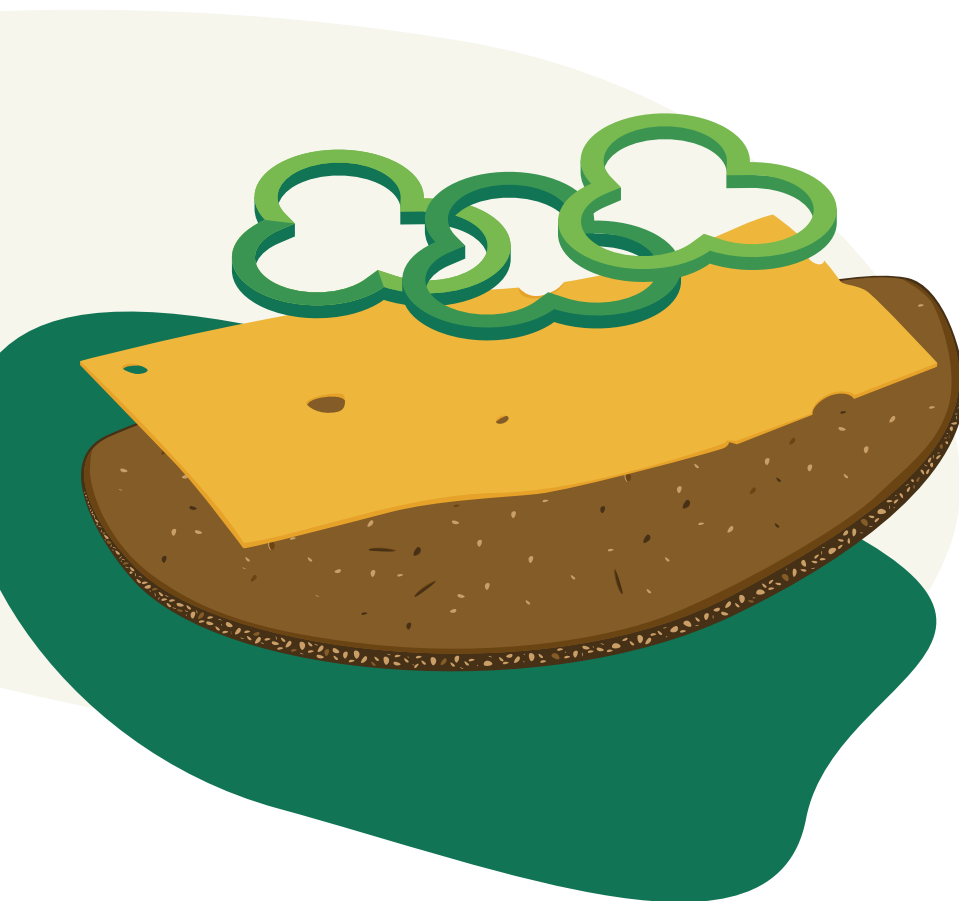
Garantipensionen är ett grundskydd för dig som har bott i Sverige och haft en låg eller ingen inkomst alls under livet. Garantipensionen är inte inkomstgrundad.

Premiepension

Varje år avsätts 2,5 procent av din pensionsgrundande inkomst till din premiepension. Det här är den delen av den allmänna pensionen som du kan påverka själv genom att välja vilka fonder dina pengar ska placeras i. Gör du inget val placeras pengarna i statens alternativ, fondportföljen AP7 Såfa.

Tjänstepension

Alla anställda inom Svenska kyrkan har en kollektivavtalad tjänstepension. Det är en löneförmån och en viktig del av den totala pensionen. Din arbetsgivare betalar in pengar till tjänstepensionen under hela tiden du är anställd – även när du är sjuk, föräldraledig eller har ledigt för fackligt uppdrag.

För dig som är född 1959 eller senare gäller Svenska kyrkans tjänstepensionsavtal TPA 18. Pensionspremien är 4,5 procent av din inkomst upp till intjänandetaket vid 44 375 kronor i månaden (2022). Om du har en lön över den gränsen, så är premien 30 procent på den delen av lönen upp till 30 inkomstbasbelopp. Om du är född 1958 eller tidigare så har du däremot en förmånsbestämd tjänstepension på den delen av lönen.

Kyrkans pension har den viktiga uppgiften att investera dina pensionspengar och se till att du får så god avkastning som möjligt till en begränsad risk. Hur stor tjänstepensionen blir beror på storleken på ditt pensionskapital när det är dags att gå i pension. I ditt pensionsbesked på Mina sidor kan du se en prognos på din tjänstepension.

Eget sparande

Vill du dryga ut din framtida pension, så kan du komplettera med någon form av eget sparande. Du som omfattas av TPA 18 Svenska

Hur ser din pensionsmacka ut?

Din pension består av flera delar. Den allmänna pensionen är brödet. Du som är anställd inom Svenska kyrkan har också en kollektivavtalad tjänstepension. Den är pålägget på mackan. Vill du ha en extra lyxig pensionsmacka? Då kan det vara bra att ha ett eget sparande också. Hur stor just din macka blir beror på hur mycket du tjänar och hur länge du jobbar.

kyrkan kan till exempel komma överens med din arbetsgivare om att byta en del av bruttolönen mot en inbetalning till din tjänstepension, så kallad löneväxling. Löneväxlat belopp ska placeras i Kyrkans pension.

Gå in på minpension.se och gör en pensionsprognos, så får du en uppfattning om hur din ekonomi som pensionär kan bli. «

Våra försäkringar »

- » Premiebestämd tjänstepension
- » Förmånsbestämd tjänstepension
- » Efterlevandepension

Så länge du är anställd i Svenska kyrkan omfattas du av en efterlevandepension, som kan ge din familj rätt till ersättning om du avlider. Den ingår i kollektivavtalet och omfattar alla som uppfyller kraven. Efterlevandepensionen baseras på din inkomst och betalas ut under fem års tid till vuxen efterlevande (make, maka, registrerad partner och i vissa fall sambo). Dina barn får ersättning fram till att de fyllt 18 år eller gått ut gymnasiet.

Andra försäkringar »

Svenska kyrkan har även andra kollektivavtalade försäkringar som ökar tryggheten för dig som är anställd och dina anhöriga. De ger bland annat rätt till ersättning vid långvarig sjukdom, olycksfall i arbetet eller om du avlider, samt stöd och hjälp om du blir uppsagd.

» Om du blir sjuk

AGS-KL är en sjukförsäkring. Är du sjuk och har sjukpenning kan du ha rätt till dagersättning från dag 91 till dag 360. Vid fortsatt sjukdom, och om Försäkringskassan beviljar sjukersättning, kan du ha rätt till en månadsersättning. Försäkras av AFA. Sjukanmälan görs på AFA:s hemsida.

» Olycksfall i jobbet

TFA-KL är en trygghetsförsäkring vid olycksfall, skada eller sjukdom i arbetet liksom olycksfall på väg till och från jobbet. Försäkringen ersätter kostnader och inkomstbortfall. Försäkras av AFA. Ansökan om ersättning görs på AFA:s hemsida.

» Trygghet för familjen

TGL-KL är en tjänstegrupplivförsäkring. Den ger dina anhöriga ett skattefritt engångsbelopp om du avlider före 67 års ålder. Hur stort beloppet blir beror på din arbetstid, din ålder och familjens storlek. Försäkras av KPA. Anmälan om TGL görs till KPA.

» Om du blir uppsagd

Kyrkans trygghetsråd ger anställda som blir uppsagda på grund av arbetsbrist stöd och rådgivning på vägen mot ett nytt jobb. Du kan också få ekonomiskt stöd, till exempel studiestöd, löneutfyllnad eller avgångsersättning.

Fredrik Löfgren, aktuariefunktion

”Mitt arbete påverkar många människor”

Fredrik Löfgren är ny ansvarig för aktuariefunktionen på Kyrkans pension. Hans uppgift är att värdera pensionsåtagandena – det vill säga att ta fram beräkningsmodeller och bidra till att säkerställa att Kyrkans pensions tillgångar är stora nog för att kunna betala ut de försäkrades tjänstepensioner den dagen det är dags.

– Eftersom omvärlden förändras är det ett ständigt pågående arbete, säger Fredrik.

Text: **Monica Forsberg** Bild: **Kristofer Hedlund**

I augusti 2022 tog han över som ordinarie aktuariefunktion på Kyrkans pension.

– Då hade jag varit backup till Richard Blom, som hade rollen tidigare och som nu är biträdande, under ett år. Det var ett bra sätt att komma in i arbetet, säger Fredrik, som har arbetat med aktuariella frågor i drygt 20 år.

Men, det började med siffror och matte. När Fredrik sökte till den 4-åriga utbildningen i matematisk statistik vid Umeå universitet hade han inga konkreta framtidsplaner.

– Det var intresset som styrde, jag visste inte ens att det fanns ett yrke som hette aktuarie då, men ungefär halvvägs in i utbildningen fick jag upp ögonen för möjligheten att jobba inom försäkringsbranschen, berättar Fredrik.

EFTER EXAMEN LÄMNANDE han Norrland för Stockholm och fick sin första aktuariefunktion på KP Pension & Försäkring. Samtidigt kompletterade Fredrik sin utbildning med fristående kurser i försäkringsmatematik och försäkringsjuridik för att bli behörig att ta uppdrag som ansvarig för aktuariefunk-

”*Försäkringar, och inte minst pensioner, är en väldigt viktig samhällsfunktion.*”

tionen hos försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag.

– Jag har bland annat jobbat på SPP Liv och Handelsbanken Liv och sedan ungefär tio år tillbaka är jag konsult i egen regi.

Men vad gör då en aktuarie?

– För att tjänstepensionsföretag som Kyrkans pension ska kunna betala ut de pensioner som har utlovats behöver de ha koll på värdet på sina åtaganden. Min uppgift är att ta fram statistiska beräkningar för att säkerställa att tillgångarna, alltså de premier som betalas in, motsvarar pensionsåtagandena. Det behöver också finnas utrymme för att klara av exempelvis finansiella upp- och nedgångar och olika för-

säkringsrisker, förklarar Fredrik Löfgren.

För Kyrkans pensions del är livslängd en viktig faktor att väga in. För ju längre vi lever, desto mer pension ska betalas ut under längre tid.

– Det gäller att följa upp livslängder löpande. Vi lever längre för varje generation och det behöver vi ta hänsyn till när vi beräknar premierna som ska täcka de framtida pensionsutbetalningarna. Att bestämma premien för en anställd som är 30 år idag och ska ha en livsvarig utbetalning från 65 års ålder, det är en lång horisont, både när det gäller livslängd och framtida avkastning på placeringarna, säger Fredrik.

ALLA BERÄKNINGAR GÖRS i Kyrkans pensions IT-system SKAPA och Fredrik har ett nära samarbete med Bengt Berglund och Robert Falk på Xlent, som ansvarar för Kyrkans pensions IT-drift, systemförvaltning och utveckling.

– Jag specificerar hur beräkningarna ska gå till, men ska inte själv utföra dem. Min roll som aktuarie är att rekommendera, övervaka och följa upp. När det är dags att göra en ändring i de matematiska modellerna är det därför ovärderligt att ha en bra

Fredrik Löfgren är aktuariefunktion på Kyrkans pension. "Jag gillar utmaningen att göra siffror och beräkningsmodeller begripliga, att försöka kommunicera mitt budskap på ett sätt som går att förstå även om du inte är matematiker och jobbar med det här varje dag".

Bengt Berglund

Robert Falk

kontakt med de som förvaltar systemet och gör kodförändringarna, säger Fredrik.

Fyra gånger varje år har man försäkrings-tekniskt forum, då träffas Fredrik, Bengt och Robert för att diskutera aktuariella frågor.

– Då tar vi upp allt som har med beräkningar att göra. Just nu håller vi till exempel på och undersöker ett eventuellt byte av dödlighetsantaganden i systemet, berättar Robert Falk.

– Det kan också handla om att Finansinspektionen har flaggat för nya krav och vi behöver titta på hur det påverkar Kyrkans pension, säger Bengt Berglund.

Ett gemensamt utvecklingsprojekt under

det senaste året har varit att komplettera systemstödet så att rapporter genereras direkt av IT-systemet.

– Det handlar både om myndighetsrapportering och internrapportering, som aktuarien tidigare har tagit fram. Rapporteringen har varit väldigt tidskrävande, så det underlättar mycket, berättar Bengt.

TJÄNSTEPENSIONSVERKSAMHET styrs till stor del av EU-gemensamma regleringar och som aktuarie är Fredrik med och ser till att Kyrkans pension följer de lagar och regler som finns.

– Jag läser mycket paragrafer. Det blir en hel del jobb med riktlinjer, dokumentation och rapportering, att ha koll på vad som är på gång, följa upp lagändringar och tolka hur de ska tillämpas i Kyrkans pensions verksamhet.

Vad har du för drivkrafter i jobbet?

– Som aktuariefunktion väljer du inte sida. Jag ska inte bara göra det som är bäst för Kyrkans pension som tjänstepensionsföretag, utan också se till de försäkrades och försäkringstagarnas bästa. Aktuarien fungerar som en garant för att allt sköts på ett

Fakta » Fredrik Löfgren

Ålder: 49 år.

Familj: Gift med Madeleine, barnen Wilhelmina, 8 år, och Theodore, 10 år.

Bor: I villa i Huddinge.

Gör: Aktuariefunktion på Kyrkans pension.

Utbildning: Filosofie magisterexamen i matematisk statistik, kurser inom försäkringsmatematik, finansiell matematik och försäkringsjuridik.

Intressen: "Träna löpning och styrketräning. Jag är ett stort hockeyfan, att titta på hockey och följa min sons hockeyspelande, är ett stort intresse. Jag har även blivit ett basketfan genom min dotters idrottande."

sunt sätt och fungerar som det ska. Försäkringar, och inte minst pensioner, är en väldigt viktig samhällsfunktion och mitt arbete påverkar många människor varje dag – det är en stor drivkraft. «

Ärkebiskopen är Svenska kyrkans ansikte utåt, både i Sverige och internationellt. För Martin Modéus, som togs emot som ny ärkebiskop i december 2022, är det viktigt att vara en perspektivbärande i den offentliga debatten.

– Jag vill lyfta fram det småskaliga och närvaron i det lokala. Människor i förorten och på landsbygden ska känna att kyrkan är öppen och finns här för dem.

”Människor ska känna att kyrkan finns här”

Hur vill du att det ska märkas att du har tagit över som ärkebiskop?

– Man måste komma ihåg att Svenska kyrkan är en demokratisk organisation. Ärkebiskopen är ingen vd som pekar med hela handen, men har ett ansvar för att vara närvarande i samhällsdebatten i de frågor där kyrkan har perspektiv att tillföra.

– Kyrkans inre liv, småskaligheten och närvaron i det lokala är viktiga frågor för mig. Jag vill synliggöra det ideella, att vi gemensamt bär kyrkan. Jag tror också att vi behöver öppna upp dörrarna i våra församlingar och låta de unga bli en del av gemenskapen. Att vi kan mötas och lära känna varandra över generationsgränserna är jätteviktigt ur ett samhällsperspektiv, för det är så vi bygger tillit.

Vilka frågor vill du driva?

– Lärande och undervisning är ett område där vi har ett stort arbete framför oss, vi ska berätta om vår tro och kyrka i samhället. Också i kyrkans egna verksamheter behöver vi på många sätt återuppbygga bibelläsandet och kunskapen om bibeln.

Hur vill du se Svenska kyrkan utvecklas?

– Svenska kyrkan ska räcka evangeliet till människorna runt om i landet och finnas vid deras sida. Det är vårt grunduppdrag och det behöver vi ständigt bottna i med stolthet. Det måste finnas en öppenhet i kyrkan, så att människor kan komma trevande med sina frågor och att vi slår följe med dem en bit på vägen.

Vilka utmaningar har du framför dig?

– Svenska kyrkan har under en tid lidit av ett dåligt självförtroende. Jag vet att det finns en större förväntan på kyrkan ute i samhället än vad vi riktigt har vågat tro. Vi har en kvalitet och volym på vårt arbete som vi ska vara stolta över.

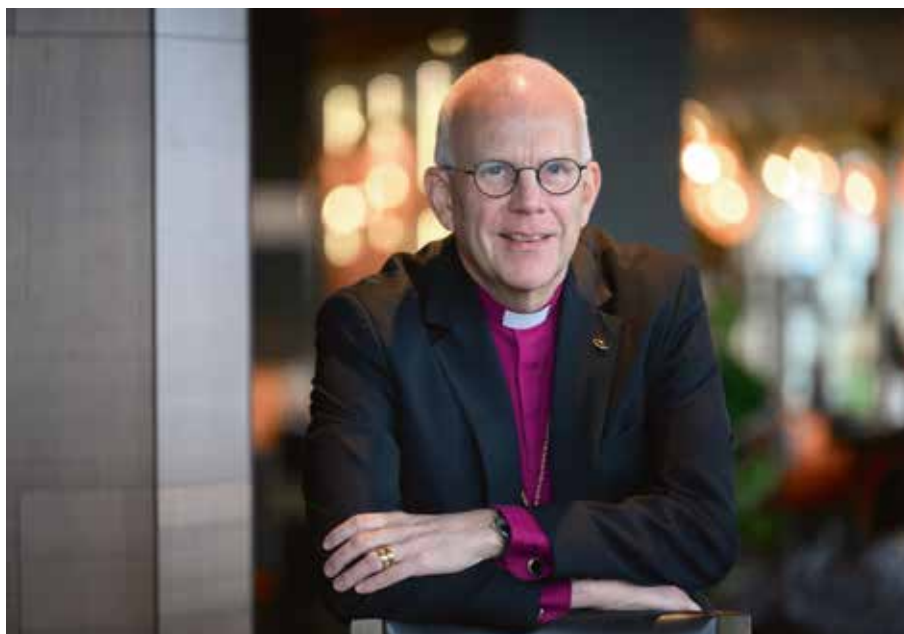

Bild: Magnus Artzonson/kon

– Det är lätt att fastna vid sjunkande medlemsiffror, men det är en samhällstrend för all föreningsverksamhet och inte något specifikt för Svenska kyrkan. Jag tycker snarare att man ska vara bekymrad över att människor inte längre engagerar sig och gemensamt vill ge av sin energi för att bygga ett gott samhälle – det är ett demokratiproblem.

Hur ser din vision för Svenska kyrkan ut?

– Att vi finns lokalt är jätteviktigt. Kyrkan är den samhällsinstitution som har det mest finmaskiga nätet och kan vara närvarande i de mest avlägsna bygderna, även om det inte är så många som bor där. Kyrkan måste leva ända ut i kapilläerna, det ska lysa i kyrkorna i förorterna och på landsbygden. Människor ska känna att kyrkan finns här och att de är en del av den. «

Fakta » Martin Modéus

Ålder: 61 år.

Familj: Gift med Marianne, 5 barn och 2 barnbarn, terriern Tassa.

Bor: Ärkebiskopsgården i Uppsala.

Gör: Ärkebiskop.

Bakgrund: Prästvigdes 1986, teologie doktor vid Lunds universitet, författare, biskop i Linköpings stift 2011–2022.

Intressen: ”Jag har en liten segelbåt av karaktären risig men betald, som ger mig mycket glädje. Jag tycker också om att fotografera, läser en hel del och är mycket tillsammans med familjen.”

Planera din pension med nya pensionsprognosen

Hur stor skillnad gör det om jag jobbar kvar ett år till? Hur mycket mer får jag varje månad med en kortare utbetalningstid?

Den nya funktionen pensionsprognosen på Mina sidor hjälper dig att simulera hur stor tjänstepensionen blir.

Det är mycket att ta ställning till när det är dags att gå i pension. När det gäller den premiebestämda tjänstepensionen kan du till exempel välja om du vill ha den utbetald så länge du lever eller under en bestämd tid på 15, 10 eller 5 år.

FÖR ATT FÅ en bättre bild av vilken skillnad det valet gör kan du använda pensionsprognosen på Mina sidor. Den simulerar storleken på ditt månadsbelopp med de olika alternativen.

– Du fyller bara i vilket år och vilken månad du vill börja ta ut din pension. Du behöver till exempel inte uppskatta hur stor din slutårslön kommer att bli, utan beräkningen baseras på de data vi har och simulerar den förväntade löneutvecklingen

Har du frågor om din tjänstepension?

På kyrkanspension.se finns alltid aktuell information, svar på vanliga frågor och blanketter för utskrift. Självklart kan du också mejla eller ringa till oss på kundservice:

kundservice@kyrkanspension.se
eller använd formuläret på vår hemsida

020-55 45 35 (inom Sverige)
+46 8 787 85 40 (från utlandet)

”Du får upp de förväntade beloppen när du gör din pensionsansökan på Mina sidor.

baserat på din ålder. På så sätt får du en så rättvisande prognos som möjligt, förklarar Ulrika Staaf, pensionspecialist på Kyrkans pensions kundservice.

Många anställda inom Svenska kyrkan omfattas av mer än en pensionsförmån. Det innebär att du exempelvis kan ha både en premiebestämd och en förmånsbestämd tjänstepension. På Mina sidor ser du dina olika förmåner och kan få en prognos på månadsbeloppet för var och en av dem.

– Nytt är också att du får upp de förväntade beloppen när du gör din pensionsansökan på Mina sidor. Det ger en bättre överblick och gör det lättare att jämföra månadsbeloppet vid olika utbetalningstider, säger Ulrika Staaf.

FLER OCH FLER ser fördelarna med att använda Mina sidor i stället för att göra pensionsansökan via blankett. Det är säkrare, post kan komma bort, och du kan alltid logga in och kontrollera dina uppgifter.

På Mina sidor anmäler du också vilket konto du vill ha din pension utbetald till.

– Idag kan du göra i stort sett allt på Mina sidor. Det är en användarvänlig sida, med en tydlig struktur som gör det enkelt att hitta rätt, säger Ulrika Staaf. «

Ulrika Staaf

Här hittar du din pensionsprognos

1. Logga in på Mina sidor med bank-id eller Freja eID. I spalten till vänster hittar du rubriken "Prognos pension".

2. Kryssa i de förmåner du vill simulera ditt månadsbelopp för.

3. Välj startdatum (månad och år), som du vill simulera ditt pensionsuttag ifrån. Du får nu upp en prognos på hur stort månadsbeloppet blir vid uttag livsvarigt samt vid 15, 10 och 5 år.

» Mer på Mina sidor

På Mina sidor kan du:

- » Se ditt aktuella pensionskapital och göra en prognos på uttaget av din tjänstepension.
- » Se nuvarande och tidigare anställningar inom Svenska kyrkan.
- » Se din lön, som arbetsgivaren rapporterar in en gång om året.
- » Se vilket efterlevandeskydd du har.
- » Ansöka om att ta ut din pension.
- » Anmäla konto för pensionsutbetalning.
- » Ange och ändra kontaktuppgifter.
- » Hitta alla dina brev och utskick från Kyrkans pension.

Inger Hjärtström, vice ordförande

”Våra pensionärer ska kunna ha ett gott liv”

Att förvalta andras tjänstepensionspengar är ett stort ansvar, inte minst i osäkra tider som dessa. För Inger Hjärtström, vice ordförande i Kyrkans pensions styrelse, är den största drivkraften att alla Svenska kyrkans anställda ska ha det bra när de går i pension.

– Det finns så många hängivna och lojala medarbetare, de är värda en schyst pension den dagen de slutar jobba – och gärna en liten guldkant, säger hon.

Text: **Monica Forsberg** Bild: **Kristofer Hedlund**

Tjänstepension och försäkringar, det kan låta krångligt, men enligt Inger Hjärtström är det ett otroligt spännande område att arbeta med.

– Många tycker att det här med pensioner är för komplicerat och svårt att sätta sig in i, men kommer man bara över den tröskeln så är det jättekul och intressant, säger Inger som i många år arbetade med att förhandla fram pensions- och försäkringsavtal på central nivå för Kommunals medlemmar.

ALLT BÖRJADE PÅ Linköpings sjukhus där hon jobbade som undersköterska på 1980-talet.

– Jag har alltid sagt vad jag tycker och engagerade mig tidigt i facket. Det ena uppdraget ledde till det andra och så fick jag möjligheten att utbilda mig till ombudsman via Kommunal, berättar hon.

Arbetet som ombudsman i Östergötland tog henne vidare till förbundskontoret i Stockholm och 2007 fick hon frågan om hon ville bli suppleant i dåvarande Kyrkans pensionskassas styrelse.

– Jag har gått från ersättare till ordinarie ledamot och vice ordförande. Det är ett oer-

Inger Hjärtström, vice ordförande i Kyrkans pensions styrelse.

hört viktigt uppdrag att få representera de försäkrade och förvalta deras tjänstepensionspengar på bästa sätt.

Under Inger Hjärtströms 15 år i styrelsen har mycket hänt och det förvaltade kapitalet är idag mer än tre gånger så stort som när hon valdes in 2007. Genom åren har styrelsen kontinuerligt arbetat med att utveckla verksamheten och hitta nya investeringar.

– Det har verkligen varit en resa och många svåra beslut. Jag var till exempel med när vi började investera i fastigheter, det var ett stort steg som innebar en hel del vända och sömnlösa nätter. Skulle vi våga – och skulle det funka? Men det gick bra och vi är väldigt stolta över den verksamheten som idag heter Stenvalvet, där vi framför allt investerar i samhällsfastigheter. Det är ett sätt att diversifiera vår tillgångsportfölj och inte lägga alla ägg i en korg, förklarar Inger.

NYA REGELVERK FRÅN EU och Finansinspektionen har gjort att styrelsens arbetsuppgifter har blivit fler och mer tidskrävande de senaste åren.

– Det är mycket mer rapportering och dokumentation idag, till exempel riktlinjer inom olika områden som ska uppdateras årligen. Kyrkans pension har en ganska stor del av verksamheten outsourcad och våra

” *Min ambition är att vi ska ligga i framkant och ha en minst lika bra avkastning som andra tjänstepensionsförvaltare.*

underleverantörer måste också uppfylla alla krav. Det är vårt ansvar i styrelsen att ha koll på, så vi måste verkligen vara på tårna.

NÄR SVENSKA KYRKAN skildes från staten vid millennieskiftet bildades Kyrkans pensionskassa för att trygga de anställdas tjänstepension. Styrelsen består av representanter från de anställdas fackförbund och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

– Som anställd i Svenska kyrkan kan du inte själv välja hur ditt pensionskapital ska förvaltas, utan vår kapitalförvaltning ska se till att pengarna växer. Det är ett väldigt stort ansvar – och kan vi inte leva upp till det så har vi inget existensberättigande, konstaterar Inger Hjærtström.

Hittills har det i alla fall gått vägen. I branschjämförelser är Kyrkans pension år efter år bland de bästa.

– Min ambition är att vi ska ligga i framkant och ha en minst lika bra avkastning som andra tjänstepensionsförvaltare, så att de som arbetar inom kyrkan får det bra den dagen de slutar jobba.

Hur ser du på Kyrkans pensions framtid?

– Jag tror att framtiden är ljus. Vi har en stabil verksamhet och en robust finansiell ställning, som gör att vi inte påverkas lika fort av nedgångar på aktiemarknaden och stigande räntor som många andra. Men, det är en osäker tid och utmaningarna är stora: hög inflation, minskad kapitalavkastning

Fakta » Inger Hjærtström

Ålder: 66 år.

Familj: Gift med Hans-Åke, dottern Linda och två barnbarn.

Bor: I bostadsrätt i Linköping.

Gör: Pensionär (före detta ombudsman på Kommunal), vice ordförande i Kyrkans pensions styrelse.

Invald i styrelsen: 2007

Utbildning: Arbetsrättsutbildning, Lunds universitet, undersköterskeutbildning, samhällsvetenskaplig linje på gymnasiet.

Intressen: ”Resor, gärna till Italien, mat och vin är ett jättestort intresse, jag spelar lite golf och gillar att umgås med barn, barnbarn och vänner såklart!”

och stigande räntor, allt på samma gång. Vi kan inte heller sia om vad som kommer att hända med oroligheterna i omvärlden. Det är ett oroande läge, men vi i styrelsen arbetar för att Kyrkans pension ska komma genom krisen med så lite skada skedd som möjligt. «

Isabelle Hansson, forskare

Att gå i pension är en stor förändring i livet – och inte bara ekonomiskt. För många innebär pensioneringen en efterlängtd frihet att kunna styra sin egen tid, medan andra saknar yrkesidentiteten och det sociala sammanhanget på arbetsplatsen.

– De allra flesta hanterar övergången bra och är till och med mer nöjda med livet efter att de har gått i pension, säger Isabelle Hansson, forskare vid psykologiska institutionen på Göteborgs universitet.

Så fixar du övergången till pensionärlivet

Hon har studerat hur människor påverkas av övergången mellan arbetslivet och tillvaron som pensionärer och konstaterar att majoriteten av deltagarna i HEARTS-studien, som hennes forskning bygger på, rapporterar att de trivs med pensionärlivet.

– Många uppskattar friheten och möjligheten att fokusera på annat som man kanske inte kunde göra i samma utsträckning när man arbetade.

MEN DET FINNS stora variationer. Vissa grupper har svårare att hantera den stora förändring som det trots allt innebär att lämna arbetslivet. Det kan handla om den ekonomiska situationen med mindre pengar att leva på, men också om att arbetet har haft en viktig roll i ens liv.

– För en del människor har yrkesrollen en stor personlig betydelse. Då kan det vara svårare att anpassa sig och hitta en ny roll i livet som pensionär, att känna mening och tillhörighet och hitta ett nytt socialt sammanhang, säger Isabelle Hansson.

» HEARTS-STUDIEN

Health, Aging and Retirement Transitions in Sweden (HEARTS) studerar vad som sker med hälsan, välbefinnandet och livsstilen vid övergången mellan arbetsliv och pension. Projektet, som startade 2015, omfattar enkätsvar från cirka 6 000 personer födda mellan 1949 och 1955.

Att själv kunna styra över beslutet att gå i pension kan göra övergången enklare och också bidra till en större tillfredsställelse med livet som pensionär.

– Det är skillnad om man känner sig tvingad att gå i pension jämfört med om man själv kan välja när och hur man ska sluta arbeta. För personer som värderar sin yrkesroll högt kan till exempel möjligheten att fortsätta jobba deltid efter pensionen betyda mycket. På så sätt får man en mer gradvis övergång, säger Isabelle.

DET HAR BLIVIT allt vanligare att arbeta vidare efter att man har gått i pension, och pensionsövergången som traditionellt varit en enstegsprocess där man gått från arbete till pension, ofta från en dag till en annan, är i många fall mer utdragen, förklarar Isabelle:

– Du behöver inte nödvändigtvis bestämma dig definitivt, utan idag finns det ofta möjlighet att komma tillbaka till arbetslivet. De flesta som fortsätter jobba efter att de har gått i pension gör det för att de uppskattar att arbeta och värdesätter den sociala gemenskapen som det ger. Känslan av att fylla en funktion och göra något meningsfullt gör att vi mår bra.

Isabelle Hansson

Bild: Johan Wingborg

TIPS! FÖRBERED DIG PÅ ATT GÅ I PENSION

Tre frågor som kan vara bra att fundera på innan du går i pension:

- » **Vilken roll arbetet fyller i ditt liv?**
Hur centralt är jobbet för din identitet? Är arbetet starkt kopplat till din sociala gemenskap?
- » **Vad vill du göra som pensionär?**
Finns det några aktiviteter du skulle vilja ha mer tid för? Vilka sociala nätverk har du utanför jobbet? Vill du fortsätta arbeta deltid eller kanske engagera dig ideellt?
- » **Hur ska övergången se ut?**
Vill du sluta jobba från en dag till en annan eller hellre trappa ner stegvis?

SJÄLVKLART INNEBÄR pensionärstillvaron en ny vardag och ändrade rutiner, en frihet som de flesta upplever som positiv – äntligen finns utrymme att bestämma över sin egen tid! Men förändringen kan också skapa en känsla av tomrum.

– Innan du går i pension är det bra att fundera igenom vad arbetet betyder för dig och vilka funktioner det fyller i ditt liv, säger Isabelle Hansson. «

Linda Denlert är utbildad konservator med allmän kulturhistorisk inriktning, en bakgrund som passar väldigt bra när man jobbar med kyrkor och föremål i många olika material.

Linda Denlert, stiftsantikvarie

Linda hjälper kyrkorna att ta hand om sitt kulturarv

Text: **Monica Forsberg** Bild: **Patrik Ljungman**

Våra kyrkor rymmer ett stort kulturarv, men de är inga museer utan här pågår livet för fullt. Kulturarvs-teamet på Göteborgs stift stöttar församlingarna i arbetet med att ta hand om kyrkobyggnader och föremål som ofta har flera hundra år på nacken.

– Det klart att man vill bevara så mycket som möjligt av det kulturhistoriska värdet, men det är också ett värde att kunna fortsätta använda en kyrka, säger Linda Denlert, stiftsantikvarie.

Vi träffas utanför Snöstorps kyrka i Halmstad, som för tillfället är klädd med byggnadsställningar. Den vackra sexkantiga kyrkan ska få nytt tak och de små tornen, turellerna, som är original från 1883, har skadats av inläckande vatten och behöver restaureras.

För att klara av kostnaden att bevara och underhålla kulturhistoriska värden i sina kyrkor kan Svenska kyrkans församlingar ansöka om kyrkoantikvarisk ersättning, KAE. Varje år fördelas mer än 50 miljoner kronor bara i Göteborgs stift.

– En stor del av mitt arbete handlar om att gå igenom och granska de ansökningar

som kommer in och lägga fram förslag till stiftsstyrelsen. Det blir mycket skrivbordsarbete, men det är när man kommer ut och får se projekten på plats som det jag gör blir verkligt, säger Linda Denlert.

ATT HON SÖKTE SIG till Svenska kyrkan hängde samman med en nyfikenhet på föremålen i våra kyrkor. Linda, som är utbildad konservator, hade i många år jobbat på Västra Götalandsregionen.

– Där arbetade jag praktiskt i en konserveringsateljé, men i uppdraget ingick också att upprätta vård- och underhållsplaner. Då åkte jag ut och undersökte föremålens skick och hjälpte till med anvisningar om hur

olika material ska skötas. Det var så jag kom i kontakt med de kyrkliga inventarierna, berättar Linda.

ENLIGT KULTURMILJÖLAGEN SKA alla kyrkor ha en förteckning som listar föremål med särskilt kulturhistoriskt värde. 2015 blev Linda anställd av Göteborgs stift för att hjälpa församlingarna att förbättra sina inventarieförteckningar.

– Vart sjätte år görs en inventariekontroll för att se att alla föremål finns kvar i kyrkorna. Därför är det viktigt att de finns med i inventarieförteckningen, förklarar Linda.

Med sig från sitt arbete som konservator hade hon en bred kunskap om olika material

” Jag har rört mig från mitt yrke som konservator, där man jobbar med döda ting, mot att mer och mer vilja jobba med människor.

– Det är härlig miljö att arbeta i, där finns så många professioner och alla har stor respekt för varandras kunskap. Jag kände mig väldigt välkommen från början.

I SIN NUVARANDE tjänst som stiftsantikvarie är Linda inte så ofta på plats ute i kyrkorna. Därför är det extra roligt att ibland få arbeta mer praktiskt i olika stiftsprojekt.

– Det är väldigt trevlig att möta de som jobbar i kyrkorna. Jag har insett att jag har rört mig från mitt yrke som konservator, där man jobbar med döda ting, mot att mer och mer vilja jobba med människor, säger Linda.

I hennes arbetsuppgifter ingår också att utbilda kollegorna i stiftets församlingar och pastorat, så att de vet hur de ska ta hand om inventarierna i sin kyrka. Till exempel hur man bäst förvarar textilier och metallföremål, eller hur man städar i kyrkorummet på ett skonsamt sätt.

– När min kunskap kommer andra till del och jag känner att jag kan hjälpa till, då trivs jag som bäst med mitt jobb, säger Linda.

KÄRLEKEN TILL TRADITIONELLA material och hantverk finns med också utanför jobbet. Tillsammans med sin man bor Linda på en liten gård där de äldsta delarna är från 1842.

– Det är spännande att lära sig nya saker. Jag har inte läst så mycket byggnadsvård, men som stiftsantikvarie har jag fått ta del av den världen och i huset kan jag omsätta kunskaperna i praktiken. Vi var sugna på ett äldre hus och här kan vi gå ”all in”. Det är lerklinade väggar och lager på lager med gamla tapeter. Vi renoverar med traditionella färger och material, det känns som ett livsprojekt, säger Linda. «

Fakta » Linda Denlert

Ålder: 49 år.

Familj: Gift med Morgan, katten Fiffi.

Bor: På en liten gård i Västerlanda utanför Göteborg.

Gör: Stiftsantikvarie.

Utbildning: Hantverksexamen som tapetserare, Konservatorsprogrammet vid Göteborgs universitet.

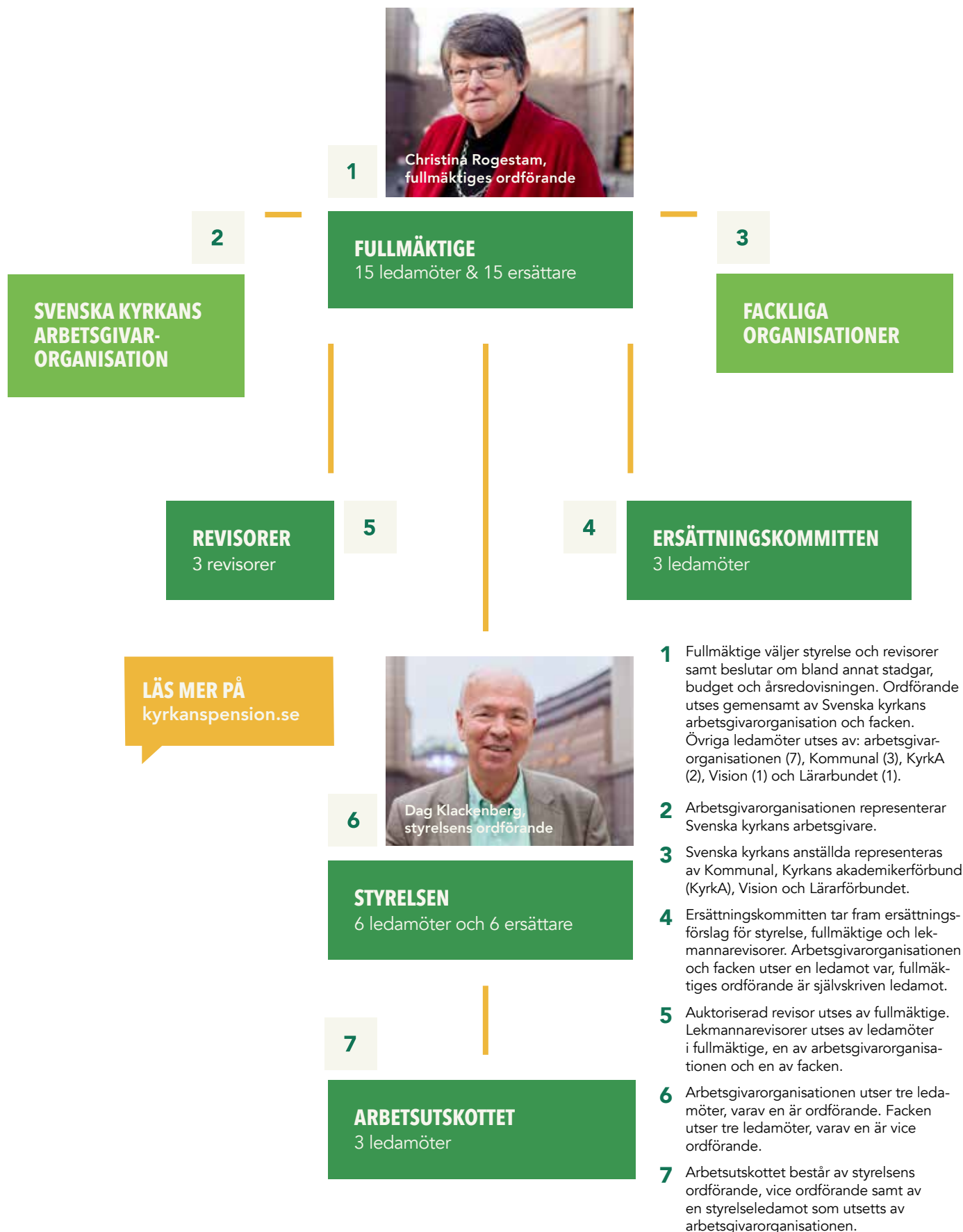
Intressen: ”Byggnadsvård, att renovera vårt hus från 1842, arbeta i trädgården och att väva. Jag tycker om att göra saker med händerna.”

och hur de ska hanteras för att förebygga skador.

Det som tas upp i förteckningen är ofta äldre föremål som används i olika ceremonier. Till exempel nattvardskalken för vinet och paten, som är fatet för oblaterna. Det kan också vara prästens skrud, mässhaken, och andra textilier som används för att dekorera kyrkorummet, eller utsmyckningar till exempel skulpturer.

– Det gäller att få med så mycket information som möjligt om föremålen och ibland kan det krävas efterforskningar i arkiven. Det gjorde arbetet väldigt spännande, säger Linda, som genast trivdes på sin nya arbetsplats på stiftskansliet i centrala Göteborg.

Så styrs Kyrkans pension

Så tar vi hand om pensionspengarna

Varje gång du som är anställd inom Svenska kyrkan får din lön betalar arbetsgivaren också in pengar till din framtida pension. Pensionskapitalet, idag drygt 24 miljarder kronor, förvaltas av Kyrkans pension.

- Det räcker egentligen att konstatera att det är andras pengar som vi arbetar med för att inse att det gäller att förvalta så kostnadseffektivt som möjligt, säger Carl Cederberg, vd. På kommande sidor kan du läsa mer om hur vi placerar dina pengar, vem som fattar besluten, hur det gångna året har gått och om förändringar i portföljen.

AVKASTNING
& SOLVENS

PLACERINGS-
TILLGÅNGAR

HÅLLBARHET &
INVESTERINGAR

ANSVAR & BESLUT

MÅL & STRATEGI

MÅL & STRATEGI

Så placerar vi dina pengar

Kyrkans pension ska göra bra investeringar, som skapar god avkastning på dina pensionspengar till en begränsad risk. Investeringsriktlinjerna sätter ramarna för hur det ska gå till. De beskriver vilka placeringar som får göras, vem som beslutar i olika frågor, vilka kontroller som ska genomföras och hur rapportering till styrelsen ska ske.

DU SKA FÅ BRA AVKASTNING

De här målen har Kyrkans pension när vi placerar dina pengar:

» Premiebestämt pensionskapital

Svenska kyrkans anställda ska få minst lika bra avkastning över tid på sina pensionspremier som om kapitalet hade förvaltats hos något annat försäkringsbolag.

» Förmånsbestämt pensionskapital

Avkastningen ska finansiera de förmånsnivåer som finns i kollektivavtalet.

SÄKER FÖRVALTNING AV TJÄNSTEPENSIONEN

Kapitalet för premiebestämd pension och förmånsbestämd pension förvaltas var för sig. Tillgångarna i respektive försäkring är uppdelade på två portföljer, skuldtäckningsportföljen och portföljen med fria tillgångar.

PREMIEBESTÄMD PENSION

SKULDÄCKNINGSPORTFÖLJ

FRIA TILLGÅNGAR

FÖRMÅNSBESTÄMD PENSION

SKULDÄCKNINGSPORTFÖLJ

FRIA TILLGÅNGAR

» Skuldtäckningsportföljen

ska motsvara den skuld som Kyrkans pension har till dagens och framtidens pensionärer och täcka utbetalningarna av tjänstepensioner. Det innebär att löptiderna på placeringarna så långt som möjligt anpassas efter kommande pensionsutbetalningar. Skuldtäckningsportföljen består av räntebärande tillgångar och obelånade fastigheter.

» Portföljen med fria tillgångar

ska motsvara övriga tillgångar som placeras i mer riskfyllda tillgångar. Fria tillgångar består av aktier, fastigheter och alternativa placeringar.

Tjänstepensionen – en viktig förmån

Att ha en tjänstepension är en betydelsefull förmån. Det innebär att arbetsgivaren varje år betalar in pengar till din pension. Kyrkans pensions uppgift är att placera pensionskapitalet så att det växer fram till din pensionsdag.

– Vår förvaltning har varit framgångsrik under en längre tid och totalavkastningen ligger i topp bland jämförbara pensionsförvaltare, konstaterar Robert Johnsson, kapitalförvaltningsansvarig.

Vad är då nyckeln till att det har gått så bra för Kyrkans pension de senaste åren? Robert Johnsson betonar vikten av att vara ödmjuk inför det faktum att det är andra människors pensionspengar som man har hand om.

– Det är jätteviktigt, Kyrkans pensions målsättning är att leverera god avkastning på pensionskapitalet till en begränsad risk. Det gör vi genom att eftersträva en konservativ förvaltningsfilosofi. Det finns många komplexa tillgångar och finansiella strukturer, men vår tumregel är att förstå vi inte en produkt fullt ut, så investerar vi inte i den.

EN ANNAN VIKTIG FAKTOR är långsiktigheten. Kyrkans pension har strategiskt och långsiktigt byggt upp en mycket stark finansiell ställning. Med en solvens som är bland de bästa i branschen kan Kyrkans pension investera i tillgångar som har potential till hög avkastning över tid.

– Vi behöver inte bekymra oss över kortsiktiga marknadsrörelser utan försöker bygga en portfölj som ska leverera god avkastning under olika marknadsförutsättningar, förklarar Robert.

Robert Johnsson

För att sprida riskerna investerar Kyrkans pension i många olika tillgångsslag. Exempelvis började man tidigt att investera i tillgångar som har ett inslag av inflationsskydd, exempelvis fastigheter och infrastruktur, vilket är en stor fördel i dagens inflationistiska omvärld.

ATT KYRKANS PENSION har låga driftskostnader är en annan faktor som bidrar till att de försäkrade får en kostnadseffektiv förvaltning av sitt kapital.

– Vår flexibilitet är ytterligare en styrka.

HÅLLBARHET & INVESTERINGAR

Med hänsyn till omvärlden

Hållbarhet är en integrerad del av Kyrkans pensions kapitalförvaltning och våra riktlinjer för hållbarhetsarbete styr hur vi jobbar med dessa frågor. När vi bestämmer oss för en ny investering är det självklart att väga risk mot avkastning

– både när det gäller finansiella risker och hållbarhetsrisker. Vi tar bland annat hänsyn till hållbarhetsrisker genom att välja bort investeringar i bolag som producerar vapen, tobak, cannabisprodukter för nöjesbruk, alkohol, pornografi, spel om pengar och fossila bränslen.

Från lön till tjänstepension – steg för steg

1. Din lön

Arbetsgivaren betalar lön till dig.

2. Rapporterar

En gång om året rapporterar arbetsgivaren din pensionsgrundande lön till oss på Kyrkans pension.

3. Beräknar

Med hjälp av de rapporterade uppgifterna beräknar vi hur stor pensionspremie arbetsgivaren ska betala för dig.

4. Fakturerar

Vi fakturerar arbetsgivarna och får då in premier för alla anställda.

5. Placerar

Premien placeras och ditt pensionskapital byggs upp. Tillsammans med eventuell återbäring växer kapitalet fram till den dagen då du går i pension. Under perioden 1 januari till 30 juni 2022 har återbäringen varit 11 % och under perioden 1 juli till 31 december 7 %.

6. Pensionsbesked

Varje år får du ett pensionsbesked från oss på Kyrkans pension. I det kan du se hur stort ditt intjänade pensionskapital är, hur mycket din arbetsgivare betalat in i premie under föregående år och hur ditt pensionskapital har utvecklats. Här hittar du också en prognos på hur stor tjänstepensionen kan bli om du jobbar kvar till 65 års ålder. Pensionsbeskedet finns på Mina sidor.

7. Ansöker

Du har bestämt dig och ansöker om pension.

8. Säljer

Vi säljer av tillgångar motsvarande den pension som ska betalas ut.

9. Betalar ut

Vi betalar ut din tjänstepension månadsvis och under så lång tid som du själv har valt.

” Vår tumregel är att förstår vi inte en produkt fullt ut, så investerar vi inte i den.

Vi är en liten och anpassningsbar organisation med korta beslutsvägar. Det innebär att vi kan fatta snabba beslut om det skulle behövas, säger Robert.

Kyrkans pension har gjort valet att arbeta nära ett mindre antal externa förvaltare i stället för att sprida ut portföljen på många olika ställen.

– Det är kostnadseffektivt och samtidigt möjliggör det långsiktiga relationer och ett nära samarbete med våra motparter, säger Robert Johnsson. «

Vår kapitalförvaltning

Bland Kyrkans pensions försäkrade finns pensionärer som får pension varje månad och anställda som har lång tid kvar tills de ska få sin första pensionsutbetalning.

En del av pensionskapitalet är placerat i räntebärande placeringar. Kyrkans pension köper företrädesvis obligationer med låg risk, utgivna av exempelvis svenska staten eller en kommun. Det kan även vara företag, till exempel Akademiska hus, som äger och förvaltar hus för universitet och högskolor, eller det statliga skogsbolaget Sveaskog.

För att diversifiera portföljen och ge förutsättningar för en god långsiktig avkastning till begränsad risk placerar vi också i andra typer av tillgångar: fastigheter, aktier och alternativa investeringar. Exempel på alternativa investeringar är infrastrukturinvesteringar, private equity och mikrolånefonder.

Hur stor är pensionspremien?

Utöver din lön betalar arbetsgivaren varje år in en pensionspremie till Kyrkans pension.

Exempel:

Om du har en månadslön på 25 000 kronor är din pensionsgrundande årslön $12 \times 25\,000 = 300\,000$ kronor.

Pensionspremien är 4,5 procent på din pensionsgrundande inkomst, det vill säga 1 125 kronor/månad eller 13 500 kronor/år.

Om du har en månadslön över 7,5 inkomstbasbelopp (44 375 kronor år 2022) är premien 30 procent på den delen av lönen upp till 30 inkomstbasbelopp.

ANSVAR & BESLUT

Bild: Gustaf Hellsing

Pensionspengarna växer tryggt

Ansvar för att Kyrkans pension gör bra investeringar och att dina pensionspengar växer vilar på styrelsen, arbetsutskottet och vd. De tre organen har olika ansvarsuppgifter inom kapitalförvaltningen.

» STYRELSEN

svarar bland annat för att kapitalförvaltningen har en tillförlitlig finansiell rapportering, att verksamheten följer lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter, beslutar i strategiska frågor och fastställer investeringsriktlinjerna.

» ARBETSUTSKOTTET (AU)

förbereder ärenden inom placeringsverksamheten som styrelsen tar beslut i och följer utvecklingen av kapitalförvaltningen. I det fall en placering ska ske i en ny alternativ tillgång beslutar AU om de närmare detaljerna kring placeringen, och ska en placering ske i form av diskretionär förvaltning beslutar AU vilken förvaltare som ska anlitas och hur förvaltningsuppdraget ska utformas.

» VD

ansvarar för rapporteringen om placeringsverksamheten till arbetsutskottet och styrelsen. Vd verkställer beslut, håller löpande kontakt med externa förvaltare och depåbank och svarar för att överföring av kapital mellan skuldtäckningsportföljer och portföljer med fria tillgångar utförs. Vd beslutar om tillgångsfördelning i portföljerna med fria tillgångar samt om nivå för durationsmatchning och storlek på skuldtäckningsportföljerna inom ramen för investeringsriktlinjerna.

PLACERINGSTILLGÅNGAR

Fördelningen av tillgångar är viktig

Kyrkans pension placerar pensionspengarna i fyra olika tillgångsslag. Fördelningen av tillgångarna är viktig eftersom tjänstepensionsföreningen ska leverera så bra avkastning som möjligt till en begränsad risk. Störst är räntebärande värdepapper, därefter i storleksordningen aktier, fastigheter och alternativa placeringar. Tillgångsslaget aktier delas upp i svenska respektive utländska aktiefonder.

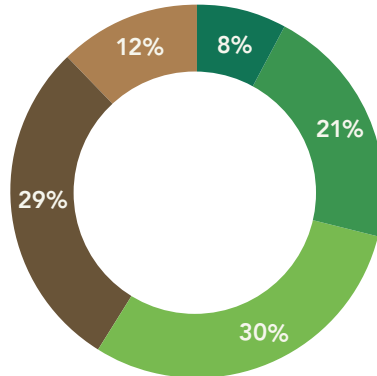
Bild: Liza Simonsson

Jensen grundskola är Fastighets AB Stenvalvets första fastighet i Nacka. Här har en gammal byggnad utvecklats till en modern grundskola för årskurs F-9 med plats för cirka 750 elever. Skolprojektet ligger i linje med Stenvalvets uttalade strategi kring projektutveckling i egen regi. Den befintliga fastigheten har kompletterats med nybyggnation av idrotts hall, kök och matsal.

Allokering totala tillgångar

Värdet på totala placeringstillgångar var per 31 december 2022 24,3 miljarder kronor med fördelning enligt nedan. Se även totalavkastningstabell på sidan 35.

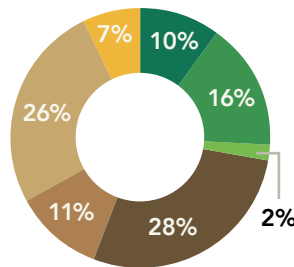
- Svenska aktiefonder
- Utländska aktiefonder
- Räntebärande placeringar
- Fastigheter
- Alternativa placeringar

Aktier

Aktier står för 29 % av våra placeringar och ligger i portföljen med fria tillgångar. Aktieplaceringar görs endast i aktiefonder. Den 31 december 2022 bestod aktieportföljen av 29 % svenska aktier och 71 % utländska aktier. Aktiefonder som Kyrkans pension placerar i:

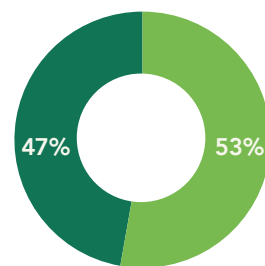
- Nordea Swedish Stars
- SEB Hållbarhetsfond Sverige Index
- SPP Sverige Småbolag Plus
- Generation Global Equity Fund
- SPP Global Plus
- SEB Sustainable Global Exposure Fund
- SPP Emerging Markets Plus

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper står för 30 % av våra placeringar. Det är placeringar med låg risk, som ligger i skuldtäckningsportföljen. Pensionskapital som ska betalas ut inom kort placeras i obligationer med kortare löptid och pensionskapital som ska betalas ut långt fram i tiden i obligationer med längre löptid.

- Svenska bostadsinstitut
- Övriga emittenter

Fastigheter

Kyrkans pensions placeringar i fastigheter sker indirekt via bolag i Fastighets AB Stenvalvet och SPP Fastigheter AB. Tillgångarna utgör per 31 december 2022 29 % av portföljen.

Alternativa placeringar

Även alternativa placeringar ligger i portföljen med fria tillgångar. Utgångspunkten för de här placeringarna är att de ska ha en låg korrelation mot övriga tillgångar.

Exempel på investeringar:

- » Miljöteknikfonden Alder
- » SEB Microfinance Fund VI, VIII
- » SEB Private Equity Opportunity IV
- » Infranode Fund II
- » Storebrand Infrastructure Fund

AVKASTNING & SOLVENS

AVKASTNING

Hur stor avkastningen på dina pensionspengar blir beror på i vilka tillgångsslag vi placerat, fördelningen mellan räntebärande värdepapper, aktier, alternativa placeringar och fastigheter och utvecklingen på de finansiella marknaderna.

-4,0 %

så stor var Kyrkans pensions totalavkastning 2022. Totalavkastningen är summan av värdeförändring och direktavkastning (till exempel aktieutdelning och ränteutbetalningar) på tillgångarna. Den genomsnittliga totalavkastningen 2022 för övriga pensionsförvaltare var -7,2 procent*.

* Källa: Svensk Försäkrings branschstatistik

SOLVENS

Solvensgraden är det viktigaste måttet på finansiell styrka hos en pensionsförvaltare. Den visar marknadsvärdet av föreningens tillgångar i förhållande till värdet av totalt garanterade pensioner.

262%

var Kyrkans pensions solvensgrad vid årsskiftet 2022-2023. Det betyder att vi har ett kapital som är 162 procent större än värdet på våra garanterade åtaganden. Vid föregående årsskifte var solvensgraden 243 procent.

FÖRVALTAT KAPITAL

Kyrkans pensions förvaltade kapital uppgick till

24 264

MILJONER KRONOR

den 31 december 2022.

Årsredovisningen

Med drygt 24 miljarder i tillgångar och nästan 96 000 försäkrade är Kyrkans pension inte längre en liten pensionsförvaltare – men inte heller en stor. På kommande sidor finns alla detaljer och siffror för dig som är nyfiken på hur det gick för oss under 2022.

24 VD HAR ORDET

26 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 26 1. Beslutsorganisation
- 28 2. Viktiga händelser under året
- 30 3. Försäkringsrörelsen
- 33 4. Kapitalförvaltningen
- 40 5. Hållbarhetsredovisningen
- 44 6. Förslag till resultatdisposition

46 FINANSIELLA RAPPORTER

- 46 Femårsöversikt
- 47 Resultaträkning
- 47 Resultatanalys
- 48 Balansräkning
- 50 Förändring i eget kapital

51 NOTER

- 51 Not 1. Redovisningsprinciper
- 54 Not 2. Risker och riskhantering

58 Not 3. Premieinkomst

58 Not 4. Kapitalavkastning, intäkter

58 Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

58 Not 6. Försäkringsersättningar

58 Not 7. Driftskostnader

58 Not 8. Kapitalavkastning, kostnader

58 Not 9. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

58 Not 10. Skatt

59 Not 11. Immateriella anläggningstillgångar

59 Not 12. Aktier och andelar i intressebolag

60 Not 13. Kategorisering av finansiella instrument

61 Not 14. Värderingskategori för finansiella instrument värderade till verkligt värde

64 Not 15. Aktier och andelar

64 Not 16. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

64 Not 17. Övriga lån

65 Not 18. Derivat

65 Not 19. Övriga finansiella placeringstillgångar

65 Not 20. Fordringar direktförsäkring

65 Not 21. Försäkringstekniska avsättningar

66 Not 22. Övriga skulder

66 Not 23. Ställda säkerheter

66 Not 24. Eventualförpliktelser

66 Not 25. Åtaganden

67 Not 26. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

68 Not 27. Uppllysning om revisorers arvode

68 Not 28. Närstående

68 Not 29. Förväntade återvinnings-tidpunkter för tillgångar och skulder

69 Not 30. Vinstdisposition

69 Not 31. Händelser efter bokslutsdagen

70 STYRELSEN

71 UNDERSKRIFTER

72 REVISIONSBERÄTTELSE

”Kyrkans pension står väl rustad inför framtiden”

DET EKONOMISKA LÄGET

Händelseutvecklingen under år 2022 var intensiv. Från att ekonomierna gick på högvary under 2021 så förändrades allt under år 2022. Inflationen steg kraftigt till tvåsiffriga nivåer, centralbankerna stramade åt, börserna föll, kreditspreadarna ökade och lågkonjunkturen stod för dörren. Inflationens uppgången kan ses i ljuset av flera samverkande faktorer. Massiva penning- och finanspolitiska stimulanser under pandemin ökade efterfrågan i ett läge då världsekonomin befann sig i nära fullt kapacitetsutnyttjande. Rysslands invasion av Ukraina i februari fick direkta effekter på energipriserna samt störningar i distributionskedjor och produktion vilket i sin tur ledde till sjunkande utbud. Detta fick till konsekvens kraftiga prisökningar brett över samtliga varukategorier.

De finansiella marknaderna har reagerat med stor nervositet. Det går inte att veta vad nästa steg i konflikten blir. Den oroliga stämningen på börserna håller sannolikt i sig ett tag. Prissättningen på räntemarknaden indikerar i dag fortsatta räntehöjningar och en styrränta i Sverige någonstans kring 3,50–3,75 procent till nästa sommar. Dock tycks räntetoppen komma närmare samtidigt som för närvarande fallande längre räntor indikerar sämre tillväxt. Med räntetoppen i sikte har köpare i viss utsträckning kommit tillbaka vad beträffar mer riskfyllda tillgångar såsom till exempel aktier under fjärde kvartalet.

Till viss del beror inflationen sannolikt på baseffekter samt flaskhalsar som har uppstått då produktion och konsumtionsbehov har ökat igen efter 2021 års nedstängningar. Detta talar för att inflationen vi ser idag är av övergående karaktär men om det också finns andra anledningar till ett ökat prstryck såsom till exempel fortsatta problem inom energiområdet så kan inflationen visa sig

vara mer persistent och kanske till och med svår att bemästra. De två olika scenarierna ger i sin tur helt olika slutsatser för vilken penningpolitik som bör bedrivas vilket i sin tur ger olika slutsatser för värderingen på börser och andra finansiella tillgångar.

Kyrkans pensions finansiella ställning är en av branschens absolut starkaste vilket bidrar till hög medlemsnytta.

Med hög inflation, negativ reallöneutveckling, låg förväntad tillväxt och skakiga finansmarknader står världens centralbanker inför ett nytt dilemma. Hur bemöter en centralbank stagflation? Ska man bekämpa den höga inflationen eller stimulera den låga tillväxten? Kan verkligen centralbankerna höja räntorna i den utsträckning som är inprisat? En vikande konjunktur kopplat med hög räntekänslighet i ekonomin kommer vara ett problem som kommer göra det svårt att höja räntan så kraftfullt och snabbt som måste göras för att infria dagens förväntningar. Med andra ord så är det snarare tolkningen av vad som ligger bakom prisuppgången än prisuppgången i sig som spelar

roll. Ett stort tolkningsutrymme med ett ännu större utfallsutrymme ger grogrunden för en volatil marknad.

I valet mellan tillgångsslag blir nyckelfrågorna den ekonomiska tillväxten de närmaste åren och ränteutvecklingen mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen.

Det är fördelaktigt för Kyrkans pension under rådande låga ränteläge att ha en stark finansiell ställning och därmed möjligheten att ta risk för att möta de lägre framtida avkastningsmöjligheterna.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Vi fortsätter kontinuerligt att anpassa våra försäkringssystem och finanssystem. Som en direkt konsekvens av detta fortsätter Kyrkans pension att operativt anpassa verksamheten bland annat med olika resursförstärkningar. Vad beträffar kapitalförvaltningen har Kyrkans pension en mycket stark finansiell ställning vilket medför goda förutsättningar att även i framtiden kunna ha en attraktiv strategisk tillgångsallokering. Vi har dessutom låga driftskostnader inom kapitalförvaltningen och/eller försäkringsadministrationen, med egenutvecklade IT-system som vi kontinuerligt utvecklar och underhåller. Detta ger Kyrkans pension en stabil grund att fortsätta utveckla verksamheten på ett robust och kostnadseffektivt sätt och att arbeta med en oförändrad långsiktig strategi.

Under januari månad utökade Kyrkans pension sitt ägande i samhällsfastighetsbolaget Stenvalvet från cirka 37 % till cirka 69 % av aktiekapital och röster. Målsättningen är att på sikt minska ägarandelen till mindre än 50 %. Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB (SBB) gick per den 5 november 2021 ut med ett pressmeddelande om förvärv av aktier i Stenvalvet från Kåpan pensioner. Aktierna i Stenvalvet omfattades av överlåtelsebegränsningar och med anled-

Carl Cederberg, vd, Kyrkans pension.

Bild: Kristofer Hedlund

ning av dessa lämnade Kåpan pensioner ett erbjudande till Kyrkans pension och Stiftelsen strategisk forskning (SFF) att förvärva Kåpans samtliga aktier, motsvarande cirka 46 % av aktiekapitalet och rösterna i Stenvalvet. Kyrkans pension och SFF beslutade att utnyttja förköpsmöjligheten.

Som en del att finansiera förvärvet av Kåpans aktier i Stenvalvet sålde Kyrkans pension i början av januari globala- och svenska aktier för drygt 1 500 mkr samt räntebärande värdepapper för drygt 500 mkr.

STARK FINANSIELL STÄLLNING

Kyrkans pensions finansiella ställning är en av branschens absolut starkaste vilket bidrar till hög medlemsnytta.

Den 31 december 2022 uppgick kapitalet till 24,3 miljarder kronor, vilket innebär att kapitalet har minskat med 1,2 miljarder kronor sedan föregående årsskifte. Totalavkastningen uppgick till -4,0 %. Kyrkans pension har en mycket god finansiell ställning och solvensen uppgår till 262 % vilket fortsatt är en av branschens absolut starkaste!

Kyrkans pension kan i och med detta läm-

na 100 % premierabatt i den förmånsbestämda pensionsplanen till våra arbetsgivare för tredje året i rad! Vad beträffar den premiebestämda pensionsplanen så är återbäringsräntan för närvarande 7 % vilket ger våra medlemmar en av de högsta återbäringsräntorna i branschen!

FRAMTIDENS UTGÅNGSPUNKT - HÅLLBART ÄR LÖNSAMT - LÖNSAMT ÄR HÅLLBART

Kyrkans pensions riktlinjer för hållbarhetsarbete visar våra nuvarande ambitioner på området. Under år 2023 kommer vi se över vårt arbete med hållbarhet för att kunna lansera en ny hållbarhetsstrategi anpassad till nya strängare lagkrav. Vi redovisar vilka krav vi har på våra externa kapitalförvaltare och vi ska i framtiden eftersträva att investera i bolag som bidrar till en hållbar utveckling genom sina produkter och tjänster. Vi ska även fortsatt undvika att investera i företag som arbetar inom följande områden; alkohol, fossil energi, pornografi, spel om pengar, tobak, cannabis för nöjesbruk samt vapen.

Vår utgångspunkt är att Hållbart är lönsamt och lönsamt är hållbart.

TANKAR INFÖR FRAMTIDEN

Kyrkans pension står väl rustat inför framtiden med moderna och för verksamheten väl anpassade IT-system. Vår egen organisation i Stockholm har stärkts upp med för framtiden nödvändiga resurser. Våra medlemmar uppskattar vår tydliga och enkla affärsmodell och vår hemsida anpassas kontinuerligt efter de nya, ökade informationskraven. Kyrkans pensions mycket starka finansiella ställning ger oss möjligheter att bygga en väldiversifierad tillgångsportfölj för att på så sätt öka utsiktorna till en högre riskjusterad avkastning.

Vi tror på och agerar utifrån vår egen mycket långsiktigt utstakade strategi och arbetar utifrån att enkelhet är bättre än komplexitet.

Kan Kyrkans pension kombinera att ha en konkurrenskraftig avkastning samt låga driftkostnader och samtidigt bidra till en bättre värld för kommande generationer så bidrar föreningen till fortsatt medlemsnytta.

Stockholm 3 februari 2023

CARL CEDERBERG
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

1. Beslutsorganisation

Styrelse och vd för Svenska kyrkans tjänstepensionsförening (816400-4155), i fortsättningen Kyrkans pension eller tjänstepensionsföreningen, avger härmed sin årsredovisning för verksamhetsåret 2022.

1.1 Fullmäktige

Fullmäktige är Kyrkans pensions högsta beslutande organ. Fullmäktige utser styrelse och beslutar bland annat om stadgar, budget och årsredovisning. Fullmäktige är partssammansatt och består av 15 ledamöter som väljs för en mandatperiod

på två år. Sju ledamöter utses av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och sju ledamöter av de fackliga organisationerna. Ordföranden, Christina Rogestam, är gemensamt tillsatt av parterna. Under året hölls 1 (1) sammanträde.

1.2 Styrelsen och dess arbete

Styrelsen består av sex ledamöter och lika många ersättare. Styrelsens mandatperiod är två år. Tre av ledamöterna utses av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, varav en är ordförande. Övriga tre ledamöter utses av de fackliga organisationerna, varav en är vice ordförande. Ordförande är Dag Klackenberglund och vice ordförande är Inger Hjärtström.

Styrelsen ska se till att Kyrkans pensions verksamhet organiseras och drivs på ett sätt som bäst tillgodoser medlemmarnas och övriga förmånsberättigades intressen. Det är styrelsen som har det yttersta ansvaret för att Kyrkans pensions verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med gällande lagar och regler. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Av arbetsordningen framgår bland annat att styrelsen ska sammanträda minst fyra gånger per år. Under 2022 hölls 8 (6) protokollförda sammanträden. I not 26 till årsredovisningen finns en redogörelse för ersättningen till styrelsen. Kyrkans pension har valt att inte inrätta ett särskilt revisionsutskott inom styrelsen, utan beslutat att styrelsen som helhet ska utöva utskottets ansvar för att bland annat övervaka revisionen och föreningens finansiella rapportering. Styrelsen har utsett ett arbetsutskott.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet består av tre ledamöter. Dessa är styrelsens ordförande, vice ordförande och ytterligare en ordinarie ledamot av styrelsen. Under året har 5 (4) sammanträden hållits.

Arbetsutskottet:

- bereder samtliga ärenden till styrelsen,
- förbereder de ärenden om placementsverksamheten som styrelsen beslutar i, följer utvecklingen av placeringstillgångarna i relation till pensionsåtaganden och vid behov föreslår åtgärder,
- utgör Överprövningsnämnd. Överprövningsnämnden har till uppgift att som sista instans inom Kyrkans pension pröva de ärenden där en försäkrad, förmånstagare eller arbetsgivare inte är nöjd med tjänstepensionsföreningens hantering eller beslut i ett ärende.

Inom kapitalförvaltningsområdet har styrelsen delegerat vissa frågor till arbetsutskottet. Delegationen innebär att arbetsutskottet:

- Följer de externa förvaltningsuppdragen och vid behov vidtar åtgärder.
- Beslutar om vilka externa förvaltare som ska anlitas och om utformning av förvaltningsuppdragen.

1.3 Organisation

Kyrkans pension hade vid utgången av året 7 (7) anställda. Den dagliga verksamheten leds av vd Carl Cederberg.

Försäkringsadministrationen och kapitalförvaltningen styrs av en ansvarig för respektive område. Ekonomi- och finansredovisning hanteras internt av två personer. Riskansvarig hanterar tjänstepensionsföreningens operativa risker. Kyrkans pension bedriver en hög grad av operativ verksamhet via underleverantörer vilket ställer höga krav på uppföljning och utvärdering av utlagd verksamhet.

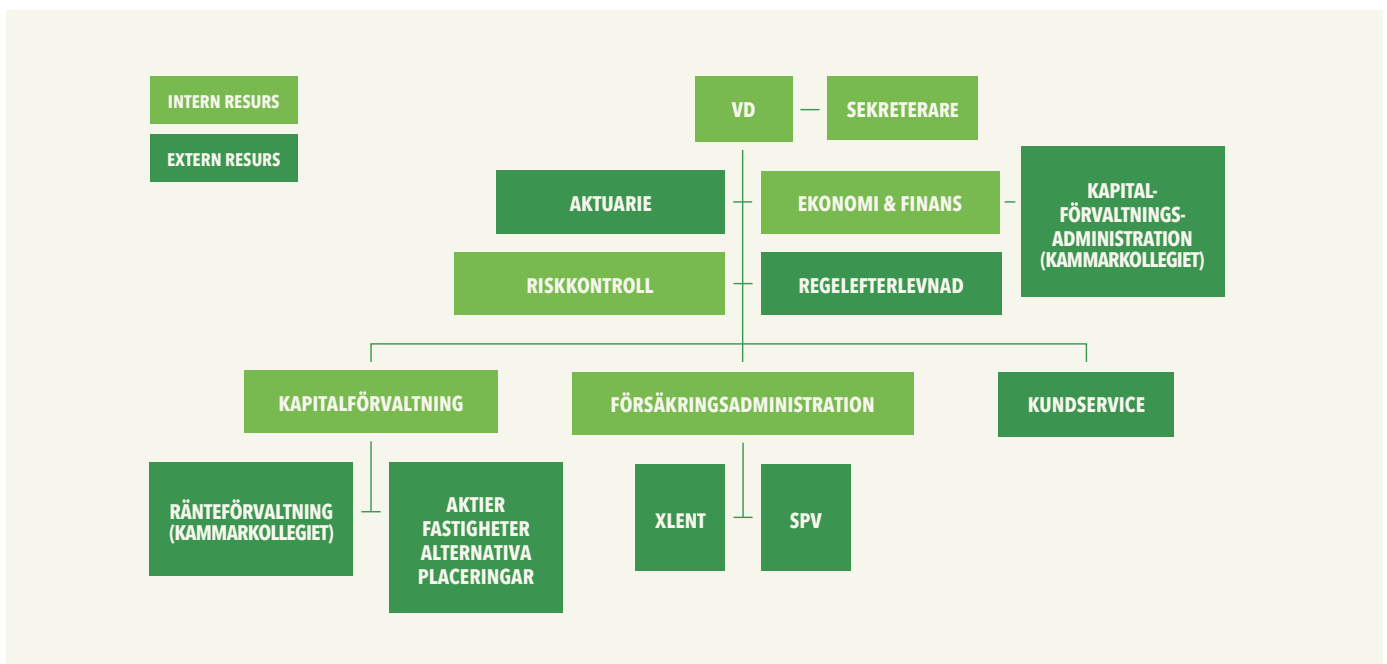
Försäkringsadministrationen utförs operativt av Statens tjänstepensionsverk (SPV) och Xlent, på uppdrag av tjänstepensionsföreningen. SPV administrerar de

statliga pensionsavtalen som primärt gällde för präster fram till och med 1999. Xlent har ansvaret för aktuellt pensionsavtal och tidigare gällande kyrkokommunala avtal. Uppdraget omfattar all handläggning från beräkning till utbetalning samt systemutveckling och systemdrift.

Kundservice bedrivs av Xlent men helt under Kyrkans pensions varumärke.

Kapitalförvaltningsadministrationen utförs av Kammarkollegiet. Funktioner så som aktuarie, regelverksansvar, risk och internrevision hanteras av underleverantörer.

I not 2 finns en fördjupad beskrivning av tjänstepensionsföreningens riskorganisation och riskarbete.

2. Viktiga händelser under året

Kyrkans pensions avkastning uppgick under 2022 till -4,0 % (17,8). Solvensgraden uppgick vid årets utgång till 262 % (243).

2.1

Viktiga händelser under året

Utökad ägande i Fastighets AB Stenvalvet

Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB gick per den 5 november 2021 ut med ett pressmeddelande om förvärv av aktier i Stenvalvet från Kåpan pensioner. Aktierna i Stenvalvet omfattades av överlåtelsebegränsningar och med anledning av detta lämnade Kåpan pensioner ett erbjudande till Kyrkans pension och Stiftelsen strategisk forskning (SFF) att förvärva Kåpans samtliga aktier, motsvarande cirka 46 % av aktiekapitalet och rösterna i Stenvalvet. Kyrkans pension och SFF beslutade att utnyttja erbjudandet från Kåpan.

Tillträde till aktierna skedde den 11 januari och innebar att Kyrkans pensions ökade sitt ägande från cirka 37 % till cirka 69 % av aktiekapitalet och rösterna.

Med tanke på att transaktionen eventuellt skulle kunna påverka Kyrkans pensions riskprofil har den 1 mars 2022 en så kallad väsentlig händelse inrapporterats till Finansinspektionen, vars utredning påbörjades den 27 oktober 2022. Kyrkans pension har biträtt Finansinspektionen i dess undersökning av transaktionen. Finansinspektionens ställningstagande har ännu inte kommunicerats.

Ny ansvarig för den oberoende riskfunktionen

Martin Person har utsetts som ansvarig för den oberoende riskfunktionen. Hösten 2021 rekryterades David Lindenstrand som Riskansvarig/CRO på Kyrkans pensions operativa riskfunktion.

Förändrad återbäringsränta

Styrelsen beslutade på ordinarie möte den 19 maj att för premiebestämda pensioner sänka återbäringsräntan från 11 % till 7 % från och med 1 juli 2022. Konsolideringsgraden i premiebestämd försäkring uppgick per 31 mars till 116 % och målkonsolideringen är 107 %.

Ny ansvarig aktuarie

I juni beslutades att från och med 15 augusti tillträder Fredrik Löfgren som ny ansvarig aktuarie hos Kyrkans pension. Nuvarande ansvarig aktuarie Richard Blom kvarstår som biträdande aktuarie.

100 % Premierabatt

Styrelsen beslutade på ordinarie möte den 30 november att för förmånsbestämda pensioner lämna 100 % premierabatt för inkomståret 2022 och för faktureringsåret 2023.

Ändrade dödlighetsantaganden

Styrelsen beslutade på ordinarie möte den 30 november att Kyrkans pension per 2022-12-31 ska anpassa dödlighetsantaganden till DUS21 vilket innebär att det är köns- och generationsberoende. Övergången medförde en ökning av försäkringstekniska avsättningar (FTA) med cirka 270 mkr.

2.2 Nya regleringar

Med anledning av förordning 2019/2088, den så kallade Disclosureförordningen, vars tillhörande delegerade förordning 2022:1288 trädde i kraft 1 januari 2023, ska Kyrkans pension lämna vissa hållbarhetsrelaterade

upplysningar externt gällande bland annat integrering av hållbarhetsrisker och annan hållbarhetsrelaterad information om de finansiella produkter som Kyrkans pension erbjuder.

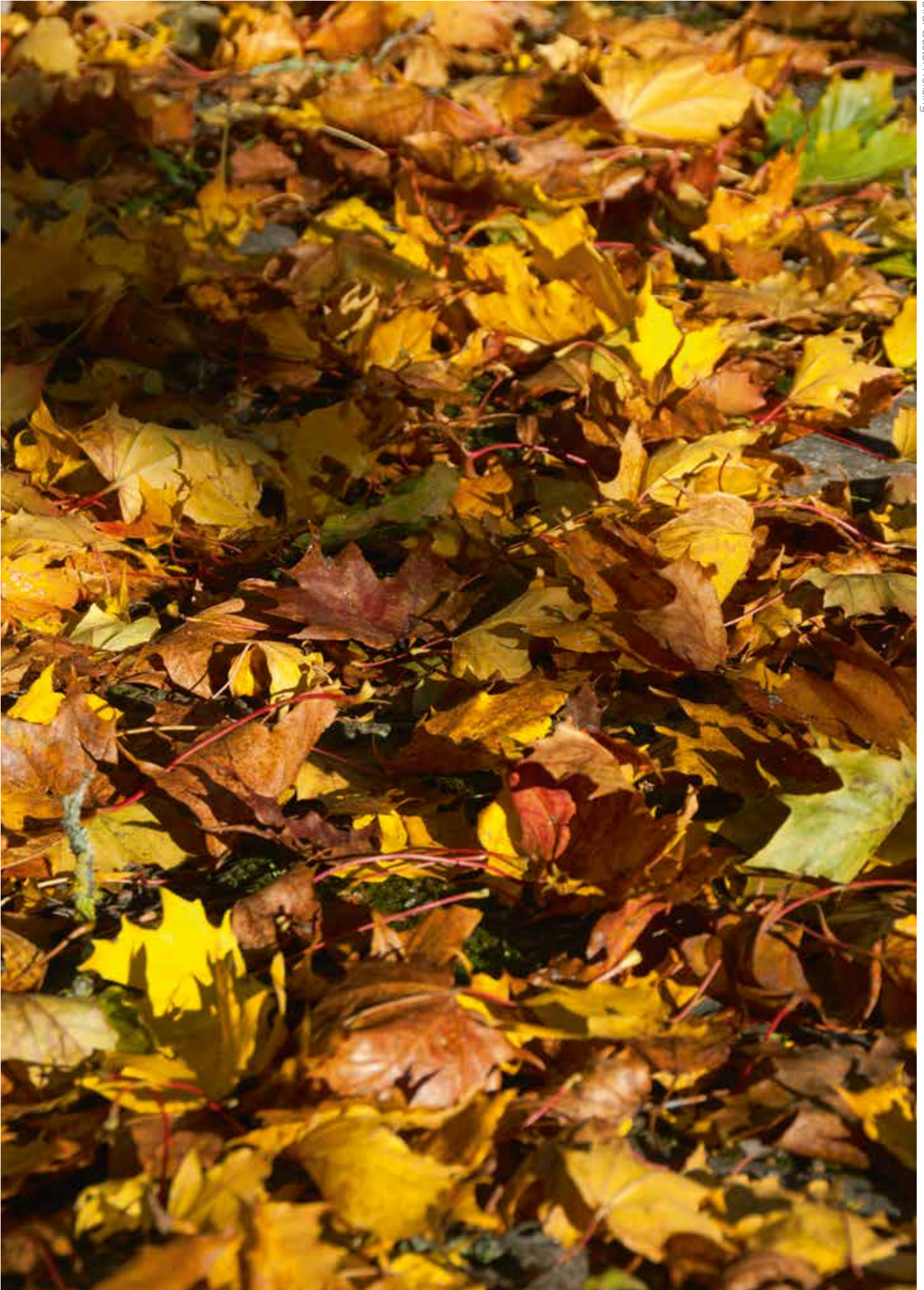

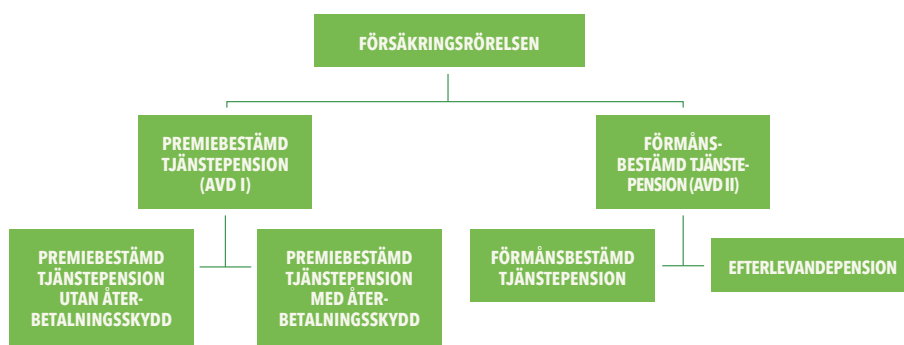
Bild: Gustaf Helling

3. Försäkringsrörelsen

3.1 Översikt

Kyrkans pension tillhandahåller flera olika typer av försäkringar. Verksamheten är uppdelad i premiebestämd och förmånsbestämd försäkring. De flesta försäkrade omfattas av TPA 18 Svenska kyrkan eller

KAP-KL Svenska kyrkan. Försäkringar för premiebestämd tjänstepension finns i avdelning I och försäkringar för förmånsbestämd tjänstepension finns i avdelning II.

3.2 Försäkrade

I tabellen framgår totalt antal försäkrade. I antalet försäkrade ingår även förmånstagare som uppbär efterlevandepension.

Inom TPA 18 finns ingen åldersgräns för att omfattas av tjänstepension.

Totalt försäkrade	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt vid årets utgång	95 784	93 322	90 522	87 616	81 610
Varav under utbetalning	20 066	19 816	19 644	19 246	19 033

3.3 TPA 18 Svenska kyrkan

Gäller från och med 1 januari 2018 och är en premiebestämd försäkring som gäller alla anställda födda 1959 eller senare.

Premiebestämd försäkring

Premiebestämd försäkring utgörs av ålderspensionsförsäkring i enlighet med kyrkans tjänstepensionsavtal TPA 18 Svenska kyrkan. Premiebestämd tjänstepension inom Svenska kyrkan innebär bland annat följande:

- Premien är 4,5 % upptill 7,5 % och 30 % på den pensionsgrundande inkomsten upptill 30 inkomstbasbelopp.

- Intjänandet sker från anställningsdagen (finns ingen lägsta inträdesålder).
- Val görs med eller utan återbetalningsskydd.
- Möjligt att välja utbetalningstid.
- Aktuell garantiränta för premier är 0,5 %.

Kyrkans pensions premieinkomster påverkas i huvudsak av premienivå, lönenivån och antal försäkrade.

3.4 KAP-KL Svenska kyrkan

Infördes år 2006 och gäller primärt för dem som är födda 1940 och senare. KAP-KL innehåller både en premiebestämd och en förmånsbestämd ålderspensionsdel. De som är födda 1939 och tidigare omfattas enbart av förmånsbestämda lösningar. Från och med den 1 januari 2018 gäller planen personer som är födda 1958 eller tidigare.

Premiebestämd försäkring

Premiebestämd försäkring utgörs av ålderspensionsförsäkring i enlighet med kyrkans tjänstepensionsavtal KAP-KL Svenska kyrkan. Premiebestämd tjänstepension inom Svenska kyrkan innebär bland annat följande:

- premien är 4,5 % av den pensionsgrundandelönen och betalas från 21 års ålder
- val görs med eller utan återbetalningsskydd
- möjligt att välja utbetalningstid
- aktuell garantiränta för premier är 0,5 %

Kyrkans pensions premieinkomster påverkas i huvudsak av premienivå, lönenivån och antal försäkrade.

Förmånsbestämd försäkring

Förmånsbestämda försäkringar innebär förenklat att arbetsgivaren utlovar en förmån i förhållande till lön och arbetad tid. För individer födda 1939 och tidigare är tjänstepensionen i normalfallet helt förmånsbestämd. Idag innehåller tjänstepensionsavtalet förmånsbestämd tjänstepension för arbetstagare med lön över 7,5 inkomstbasbelopp (motsvarar 44 375 kronor/månad för år 2022). Efterlevandepensionen är förmånsbestämd.

Kyrkans pensions premieinkomster påverkas i huvudsak av följande:

- förmånsnivå och utvecklingen av inkomstbasbeloppet
- lönenivå och pensionsgrundande anställningstid
- antal försäkrade
- försäkringstekniska antaganden som styr premiesättningen

3.5 Riskförsäkring

Efterlevandepension

Efterlevandepensionen gäller för både avtal TPA 18 och KAP-KL. Beslutad avgift för 2022 och 2023 är 0,40 % (0,4).

Värdesäkringsfond

Värdesäkringsfonden gäller för avtalet KAP-KL.

Kyrkans pension har enligt stadgarna rätt att fakturera arbetsgivarna en värdesäkringsavgift. Syfte med fonden är att minska risken för att föreningen skulle behöva tilläggsfakturera arbetsgivarna premier. Avgiften bestäms av styrelsen med ledning av bedömt konsolideringsbehov och förväntade kostnader för värdesäkring. Mot bakgrund av fortsatt stark konsolidering har föreningen beslutat att värdesäkringsavgiften ligger kvar på 0,0 % år 2022 och 2023.

Premiekapning

Premiekapningssystemet är en överenskommelse mellan Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och arbetsgivarna. Den kom till för att minska risken för höga

Avgiftsnivå riskpremier %	2023	2022
Efterlevandepension	0,4	0,4
Värdesäkring	0,0	0,0
Avgiftsnivå premiekapning %	2023	2022
Premiekapning	0,0	0,0
Total	0,4	0,4

premier i den förmånsbestämda försäkringen. Maximal premie per försäkrad är 250 000 kr. Premiekapningen finansieras genom en premiekapningsavgift och den beslutas årligen av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Beslutad avgift för fakturering 2022 och 2023 är 0,0 %, se även not 22.

Bild: Gustaf Helsing

3.6 Aktuellt under perioden

Premiebestämd försäkring

Premieinkomsterna för 2022 är 549 mkr. Utbetalda ersättningar är 179 mkr vilket motsvarar en ökning med drygt 7 %. Utbetalningarna i denna försäkringstyp ökar mot bakgrund av att fler omfattas av försäkringen, att de som går i pension idag har ett allt större premiebestämt kapital, utbetalningarna påverkas även av kortare utbetalningstid än livsvarig utbetalning. Den kollektiva konsolideringen är 112 %. Återbäringsräntan har under 2022 varit 11 % under perioden 1 januari till 30 juni och 7 % under perioden 1 juli till 31 december.

Förmånsbestämd försäkring

Premieinkomsterna för 2022 är 40 mkr och avser fakturerade riskpremier för efterlevandepension. Kyrkans pensions styrelse har beslutat om 100 % premierabatt för inkomstår 2021 vilken påverkar faktureringen 2022. Utbetalda ersättningar är 328 mkr. Solvensgraden är 297 % (270). God solvensgrad minskar risken för tilläggsfakturering till kyrkans arbetsgivare avseende inflationsuppräknning av pensionerna.

Premiebestämd försäkring

	2022	2021
Premieinkomst, mkr	549	516
Försäkringsersättningar, mkr	179	167
Försäkringsteknisk avsättning, mkr	4 787	5 243
Kollektiv konsolideringsnivå, %	112	129
Solvensgrad, %	230	217

Förmånsbestämd försäkring

	2022	2021
Premieinkomst, mkr	40	40
Försäkringsersättningar, mkr	328	323
Försäkringsteknisk avsättning, mkr	4 437	5 253
Kollektiv konsolideringsnivå, %	218	224
Solvensgrad, %	297	270

4. Kapitalförvaltningen

4.1 Organisation och förvaltningsformer

Marknadsvärdet på placeringstillgångarna uppgick vid utgången av 2022 till 23 993 mkr (24 988). Styrande för kapitalförvaltningen är investeringsriktlinjerna. Investeringsriktlinjerna fastställs av styrelsen och ses över årligen. Som framgår under rubriken "Styrelsen och dess arbete" har styrelsen delegerat ett antal kapitalförvaltningsfrågor till arbetsutskottet och vd. Utöver detta har tjänstepensionsföreningen riktlinjer för hållbarhetsarbete som utgör en inte-

grerad del i tjänstepensionsföreningens dagliga arbete. Det innebär att tjänstepensionsföreningen ska vara en aktiv ägare och att hållbarhetsaspekter som hållbarhetsrisker utgör en integrerad del av kapitalförvaltningen. Vi redovisar vilka krav vi har på våra externa kapitalförvaltare och vi ska i framtiden eftersträva att investera i bolag som bidrar till en hållbar utveckling genom sina produkter och tjänster.

4.2 Mål

Kyrkans pension har olika kapitalförvaltningsstrategier för premiebestämd respektive förmånsbestämd försäkring. Detta beror på att de båda försäkringstyperna har olika grundförutsättningar och därmed olika målsättningar för kapitalförvaltningen.

- Förvaltningen av det *premiebestämda pensionskapitalet* har som övergripande mål att över tid skapa en konkurrenskraftig avkastning. Med detta menas att anställda inom Svenska kyrkan över tiden ska få en minst lika bra avkastning, och därmed återbäring, som om pensionskapitalet förvaltats hos ett annat jämförbart försäkringsbolag. Målnivån för konsolideringen ligger på 107 %, med ett intervall på 95–130 %. I de fall styrelsen bedömer att konsolideringsnivån uthålligt avviker från målnivån görs en korrigering genom en höjning eller sänkning av återbäringsräntan. Om konsolideringsnivån ligger utanför det tillåtna intervallet under en period av 36 månader ska en engångshöjning/sänkning av det individuella försäkringskapitalet göras.

- Förvaltningen av det *förmånsbestämda pensionskapitalet* har ett övergripande mål att avkastningen ska finansiera tjänstepensionsavtalets förmånsnivåer. Med detta menas i första hand den garanterade förmånsnivån och i andra hand det inflationsskydd som normalt följer av Svenska kyrkans tjänstepensionsavtal. Målnivån för konsolideringen ligger på 110 %, med ett intervall på 100–175 %. I de fall styrelsen bedömer att konsolideringen uthålligt avviker från målnivån görs en korrigering genom beslut om pensionstillägg, ökning eller sänkning av värdesäkringsavgift eller premiebefrielse (vid överkonsolidering). Målet kan även uttryckas som att Kyrkans pension ska minimera risken för att Svenska kyrkans arbetsgivare ska tvingas tillskjuta ytterligare pensionskapital för att finansiera kollektivavtalets förmåner. Kyrkans pension har en rättighet, så kallad uttaxeringsrätt, att inkräva nytt kapital från kyrkans arbetsgivare om den förmånsbestämda försäkringen hamnar under tillåtet konsolideringsintervall eller för att kollektivavtalets värdesäkringsnivå ska kunna uppnås.

4.3 Förvaltningsstrategi

I investeringsriktlinjerna definieras mål och strategi för hur kapitalet ska förvaltas. Inriktningen innebär att varje försäkringstyp har två separata tillgångsportföljer:

- Portfölj med skuldtäckningstillgångar: Tillgångar som utgör buffert för försäkringstekniska avsättningar.
- Portfölj med fria tillgångar: Tillgångar som motsvarar övriga tillgångar som placeras i mer riskfyllda placeringar.

Av figuren på sidan 34 framgår en principskiss över hur balansräkningens tillgångs- och skuldsida sammanlänkas genom dessa två tillgångsportföljer.

Genom att dela in varje försäkringstyp i två delar skapas i praktiken fyra delportföljer. Skuldtäckningsportföljerna kan variera i relation till de försäkringstekniska

avsättningarna (FTA) beroende på solvensgrad vilket leder till en dynamisk modell.

Tillgångar inom skuldtäckningsportföljerna

Skuldtäckningsportföljerna består av tillgångsslaget räntebärande placeringar och obelånade fastigheter. Tillgångarna ska vara emitterade i svenska kronor. Av tillgångarna i varje ränteportfölj ska:

- minst 10 % vara emitterade eller garanterade av svenska staten eller ett aktiebolag i vilket svenska staten, själv eller tillsammans med danska, norska eller finska staten, äger majoriteten av aktierna och det finns en återköpsklausul för det fall att det statliga ägandet minskas till under 50 % av aktierna,

Balansräkningens tillgångs- och skuldsida

TILLGÅNGAR	SKULDER
FRIA TILLGÅNGAR	EGET KAPITAL
SKULD-TÄCKNINGSTILLGÅNGAR	FÖRSÄKRINGS-TEKNISK AVSÄTTNING

- minst 50 % vara emitterade eller garanterade av en svensk, dansk, norsk eller finsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, eller vara utgivna enligt lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer eller motsvarande dansk, norsk eller finsk lagstiftning, eller av annan bolåneaktör som står under tillsyn av Finansinspektionen,
- högst 20 % vara emitterade av sådan bolåneaktör där skulden har motsvarande underliggande säkerheter som skuld utgiven enligt lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer och bedömd kreditvärdighet i enlighet med dessa,
- högst 40 % vara emitterade av aktiebolag (med undantag för sådana statligt ägda bolag som nämns i första punktsatsen) eller motsvarande utländskt bolag,
- var och en av skuldtäckningsportföljerna ska till minst 75 % bestå av räntebärande finansiella instrument,
- vidare finns det en modell med olika intervall för durationsmatchning som är kopplad till reporäntan.

Verkställande direktören beslutar om nivån för durationsmatchning och storleken på skuldtäckningsportföljerna inom ramen för investeringsriktlinjerna.

För detaljerad beskrivning hänvisas till investeringsriktlinjerna som finns publicerade på tjänstepensionsföreningens webbplats. Mer om tjänstepensionsföreningens risker framgår av not 2.

Tillgångar inom portföljerna för fria tillgångar

Portföljen för fria tillgångar består av tre tillgångsslag: aktier, fastigheter och alternativa placeringar.

Verkställande direktören beslutar om tillgångsfördelningen inom fria tillgångar inom ramen för investeringsriktlinjerna. För detaljerad beskrivning hänvisas till investeringsriktlinjerna som finns publicerade på tjänstepensionsföreningens webbplats.

4.4 Avkastning och allokering

Totalavkastningen för helåret uppgick till -4,0 % (17,8). I totalavkastningstabellen nedan och på nästa sida framgår avkastning och allokering per tillgångsslag.

Tillgångsslagen i totalavkastningstabellen följer den uppdelning av tillgångar som finns i investeringsriktlinjerna. Denna fördelning skiljer sig till viss del från resultat- och balansräkningens uppdelning. Detta gäller primärt för fastigheter och alternativa placeringar. Se mer under respektive avsnitt nedan.

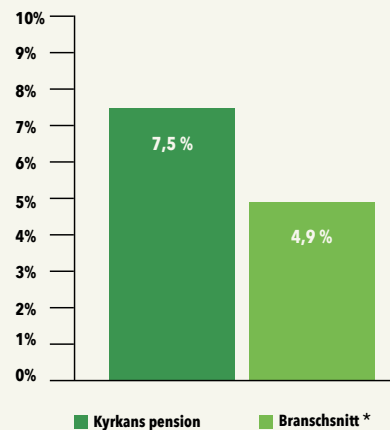
Aktier

Aktier uppvisade en avkastning på -14,6 % (32,2). Svenska aktier avkastade -21,3 % och utländska -12 %. Resultatet för utländska aktier har påverkats positivt med cirka 269,4 mkr, (föregående år med 395,9) på grund av valutavinster. Marknadsvärdet på aktieportföljen var vid utgången av räkenskapsåret 7 142 mkr (11 127). Investeringar sker inom ramen för fria tillgångar.

Räntebärande placeringar

Räntebärande tillgångar genererade under året en avkastning på -13,8 (-2,1). Marknadsvärdet på räntebärande värdepapper inklusive kassa och bank uppgår vid utgången av 2022 till 7 221 mkr (7 975). Räntebärande tillgångar finns vid utgången av året endast inom ramen för skuldtäckningsportföljerna. Dessa portföljer förvaltas i sin helhet av Kammarkollegiet.

Avkastning 5 årssnitt

* Källa: Svensk Försäkrings branschstatistik

Fastigheter

Tjänstepensionsföreningens fastighetsinvesteringar genererade under året en avkastning på 14,4 % (16,1). Investeringarna är gjorda i Fastighets AB Stenvalvet och i SPP fastigheter AB och redovisas i totalavkastningstabellen som en fastighetsinvestering. Mot bakgrund av att investeringarna i fastigheter sker indirekt

Totalavkastningstabell

MKR TILLGÅNGSSLAG	2022-12-31			2021-12-31		
	Marknadsvärde	Andel %	Avkastning, %	Marknadsvärde	Andel %	Avkastning, %
AKTIER						
Svenska aktiefonder	2 036	8,4	-21,3	3 343	13,1	36,2
Utländska aktiefonder	5 106	21,1	-12,0	7 784	30,4	30,5
SUMMA AKTIER	7 142	29,5	-14,6	11 127	43,5	32,2
RÄNTEBÄRANDE						
Räntebärande placeringar	7 221	29,7	-13,8	7 975	31,2	-2,1
FASTIGHETER						
Fastigheter	7 030	29,0	14,4	4 119	16,1	33,0
ALTERNATIVA PLACERINGAR						
Alternativa placeringar	2 857	11,8	17,4	2 356	9,2	13,1
TOTALPORTFÖLJEN	24 250	100,0	-4,0	25 577	100,0	17,8

genom bolag finns ingen motsvarande post i balansräkningen. Investeringarna redovisas i balansräkningen som aktier (se not 12), som lån (se not 17) och som Övriga finansiella placeringstillgångar (se not 19). Den samlade investeringen uppgick vid utgången av året till 7 030 mkr (4 119). Fastighetsinvesteringar sker inom ramen för fria tillgångar.

Alternativa placeringar

Avkastningen uppgick under året till 17,4 % (13,1). Vid utgången av året uppgick marknadsvärdet på alternativa placeringar till 2 857 mkr (2 356). Utgångspunkten för investeringar inom

detta tillgångsslag är primärt att ha en låg korrelation mot övriga tillgångar. Inom tillgångsslaget har investering bland annat skett i miljöteknikfonden Alder II och i infrastrukturfonderna Infranode II och Storebrand Infrastructure Fund.

Alternativa placeringar utgör inte ett separat tillgångsslag i balansräkningen. I balansräkningen redovisas investeringen baserat på om investeringen skett i form av aktier, räntebärande placeringar eller fastighetsfonder som redovisas som övriga finansiella placeringstillgångar. Investeringar i alternativa placeringar sker inom ramen för fria tillgångar.

4.5 Året som gått: kommentarer till årets resultat

Kyrkans pension redovisar en vinst för året. Av tabellen nedan framgår att resultatet uppgick till -391 mkr (2 518) för årets första 6 månader. Under andra halvan av 2022 ökade resultatet med 495 mkr (1 892) till totalt 105 mkr (4 410).

Resultat mkr

	2022 jan-jun	2022 jul-dec	2022 helår
Premieinkomst*	588 222	1 421	589 643
Kapitalavkastning, netto	-1 804 425	620 375	-1 184 050
Försäkringsersättningar	-251 306	-255 411	-506 716
Förändring försäkrings- tekniska avsättningar	1 108 212	162 212	1 270 424
Driftskostnader	-22 211	-23 107	-45 319
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-381 508	505 490	123 982
Skatt	-9 086	-10 076	-19 162
Årets resultat	-390 594	495 415	104 821

* Den huvudsakliga faktureringen sker under första halvåret.

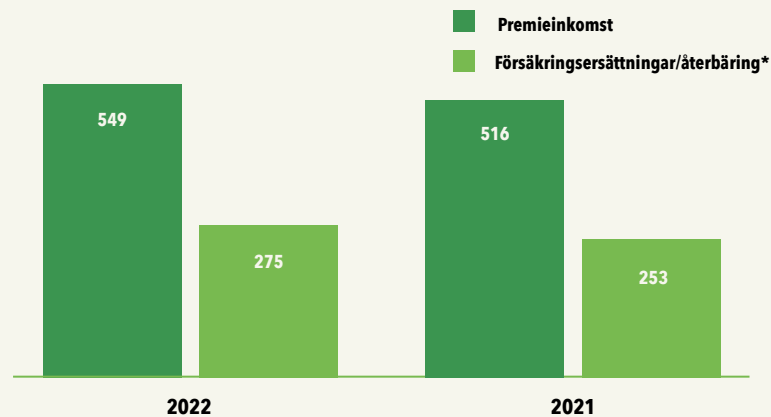
Premieinkomst

Premieinkomsterna uppgår till 590 mkr (556).

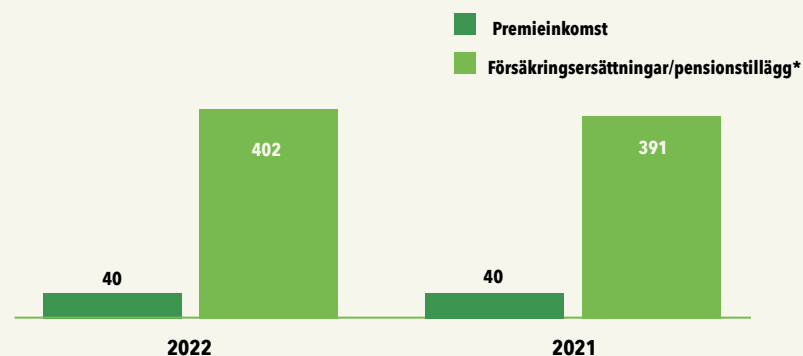
Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningarna uppgår till 507 mkr (490).

Försäkringsersättningar redovisas i diagrammen inklusive återbäring och pensionstillägg. Se avsnittet Försäkringsrörelsen premiebestämd försäkring respektive förmånsbestämd försäkring för mer information, se sidan 32.

Premiebestämd pension, mkr

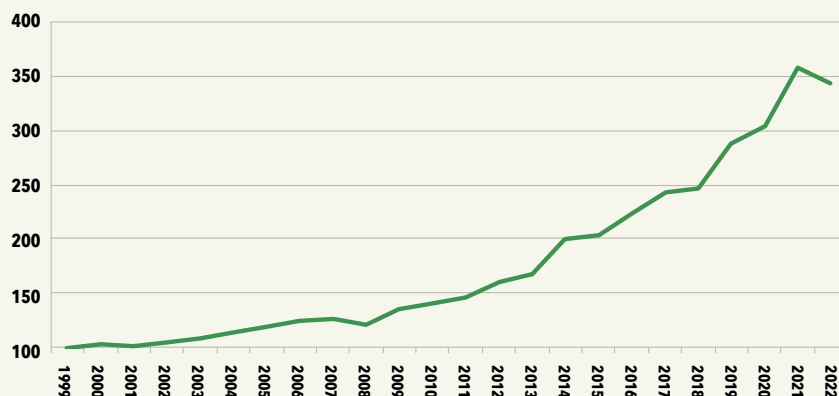
* varav återbäring 2022 96 mkr, 2021 86 mkr

Förmånsbestämd pension, mkr

* varav pensionstillägg 2022 74 mkr, 2021 68 mkr

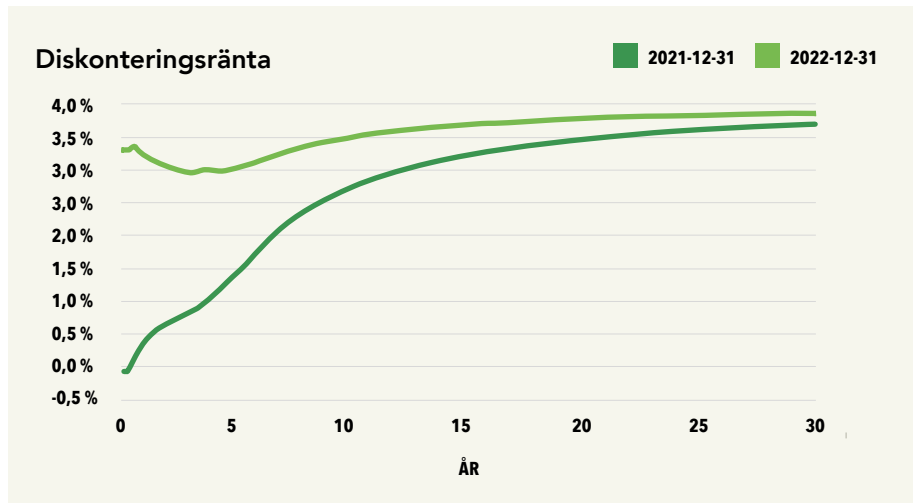
Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen uppgår netto till -1 184 mkr (3 859). För ytterligare information se totalavkastningstabellen i avsnittet "Kapitalförvaltning" samt not 4, 5, 8 och 9. Sedan 1999 är avkastningen på 100 inbetalda kronor 243 %.

Utveckling på 100 kr

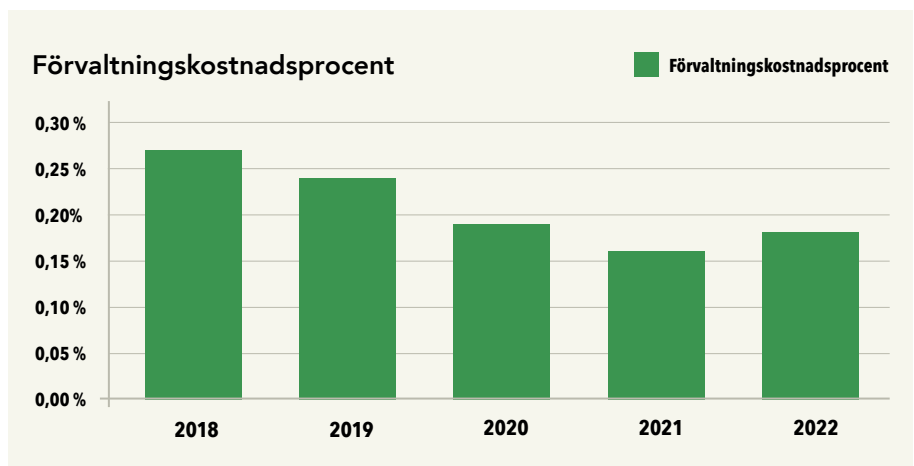
Försäkringsteknisk avsättning

De försäkringstekniska avsättningarna har minskat under året, totalt med 1 270 mkr (föregående år en minskning med 543). En minskning påverkar resultatet positivt med samma belopp.

Driftskostnader

Driftskostnaderna, exklusive kostnader för kapitalförvaltningen, uppgår till 45 mkr (42). Förvaltningskostnadsprocenten är 0,19 % (0,16).

Kollektiv konsolideringsnivå

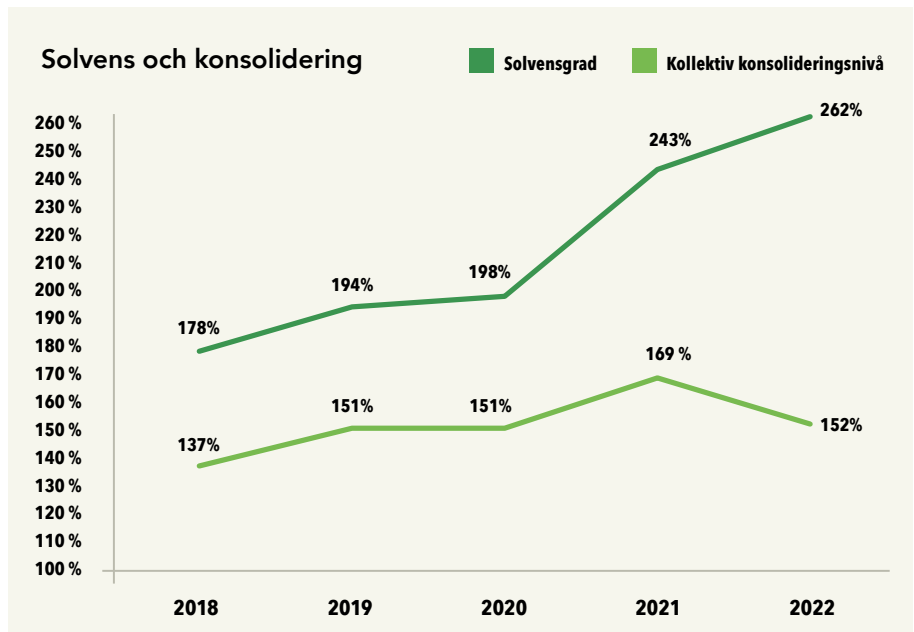
Kyrkans pension har en god konsolidering. Den samlade kollektiva konsolideringsnivån den 31 december 2022 var 152 % (169).

- För premiebestämda försäkringar uppgår kollektiv konsolideringsnivå till 112 % (129).
- För förmånsbestämda försäkringar uppgår kollektiv konsolideringsnivå till 218 % (224).

En kollektiv konsolideringsnivå över 100 % visar att värdet på samlade fördelningsbara tillgångar är högre än värdet på samtliga åtaganden (både garanterade åtaganden och preliminärt fördelad återbäring).

Solvensgrad

Kyrkans pensions solvens har ökat under de senaste fem åren och uppgår till 262 % (243) vid årets utgång. En hög solvensgrad innebär att föreningen har en bra buffert.

4.6 Framtidsutsikter

Kyrkans pension står väl rustat inför framtiden med en enkel och tydlig affärsstrategi, förstärkta personella resurser, moderna IT-system och inte minst en mycket stark finansiell ställning.

Vi tror på och agerar utifrån vår egen mycket långsiktigt utstakade strategi och

arbetar utifrån att enkelhet är bättre än komplexitet.

Kan Kyrkans pension kombinera att ha en konkurrenskraftig avkastning samt låga driftskostnader och samtidigt bidra till en bättre värld för kommande generationer så bidrar föreningen till fortsatt medlemsnytta.

4.7 Risker och osäkerhetsfaktorer – riskkänsligt kapitalkrav

Kyrkans pension är exponerad mot ett antal risker. De främsta riskerna är marknadsrisk, försäkringsrisker och operativa risker. Kyrkans pension mäter dessa risker genom beräkning av riskkänsligt kapitalkrav (RKK), och följer upp kravet genom RKK-kvoten (förhållande mellan kapitalbas och riskkänsligt kapitalkrav). Kyrkans pension har per 31 december 2022 en RKK-kvot på 314 % vilket innebär att tjänstepensionsföreningen har goda marginaler att ta marknadsrisk. En RKK-kvot som understiger 100 % innebär insolvens och att man i samråd med FI måste vidta särskilda åtgärder för att vända på utvecklingen.

Riskkänsligt kapitalkrav

Bestämmelser om beräkning av det riskkänsliga kapitalkravet finns i 8 kap i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Det riskkänsliga kapitalkravet utgör den minsta storlek på kapitalbasen som krävs för att tjänstepensionsföretaget med 97 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagarna, de försäkrade och andra ersättningsberättigade (skyddsnivå). Denna skyddsnivå ska även beaktas vid beräkningen av kapitalkravet för var och en av de risker som ingår i det riskkänsliga kapitalkravet.

Det riskkänsliga kapitalkravet ska beräknas genom en justerad sammanläggning av kapitalkraven för marknadsrisk och försäkringsrisk med tillägg av kapitalkravet för

operativ risk. Det riskkänsliga kapitalkravet ska därefter minskas med ett justeringsbelopp som avser den förlustabsorberande effekten av uppskjuten skatt och villkorad återbäring. Risker som ingår i det riskkänsliga kapitalkravet är:

Marknadsrisk

- ränterisk
- aktiekursrisk
- fastighetsprisrisk
- ränteskillnadsrisk
- valutakursrisk
- koncentrationsrisk
- risk från infrastrukturinvesteringar

Försäkringsrisk

- länglevnads- och dödlighetsrisk
- sjuklighetsrisk
- annullationsrisk
- kostnadsrisk

Operativ risk

Kapitalkravet för operativ risk ska beräknas med beaktande av sådana operativa risker som tjänstepensionsföreningen är utsatt för och som inte har beaktats vid beräkningen av kapitalkravet för marknadsrisk eller försäkringsrisk.

För mer information om tjänstepensionsföreningens risker och osäkerhetsfaktorer se not 2.

4.8 Viktiga händelser efter rapportperioden

Inget att rapportera.

Bild: Gustaf Helsing

5. Hållbarhetsredovisningen

5.1 Hållbarhetsrapportering

I Enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag ÅRFL, 6 kap 1§, har Kyrkans pension valt att upprätta sin lagstadgade hållbarhetsredovisning som en del av förvaltningsberättelsen. Den lagstadgade hållbarhetsrapporteringen

har granskats av Kyrkans pensions revisor. Revisorns rapport om översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen samt yttrande finns i revisionsberättelsen på sidan 74.

5.2 Affärsmodell

Kyrkans pensions verksamhet främjar och utvecklar ett hållbart pensionssystem. Frågor som berör hållbarhet är därmed en naturlig del av vår verksamhet. Uppgiften är att trygga de försäkrades pensionskapital både på kort och lång sikt. Kyrkans pension arbetar därför med hållbarhetsrisker som en integrerad del av den dagliga verksamheten. Hållbarhetsarbetet utgår

från tjänstepensionsföreningens uppdrag från medlemmarna, stadgar samt styrelsens beslut och policydokument. Kyrkans pension har antagit riktlinjer för hantering av etiska frågeställningar vars syfte är att öka medvetenheten och förståelsen kring etiskt handlande samt säkerställa att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, sunt och etiskt sätt.

5.3 Riktlinjer för hållbarhetsarbete

Kyrkans pension har antagit en hållbarhetsstrategi för sina placeringar som:

- Ingår i investeringsriktlinjerna för Kyrkans pension.
- Är ett integrerat inslag i tjänstepensionsföreningens kapitalförvaltningsverksamhet.
- Redovisar tjänstepensionsföreningens ambitioner.

Hållbarhetsstrategin består av två styrdokument som bildar strukturen för tjänstepensionsföreningens hållbarhetsarbete inom kapitalförvaltningsverksamheten:

1. Investeringsriktlinjer
2. Riktlinjer för hållbarhetsarbete

Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna upprättas, efterlevs och vid behov ändras. Samtliga styrdokument ska ses över minst en gång om året.

Riktlinjer för hållbarhetsarbete är ett förtydligande av informationen i investeringsriktlinjerna och belyser bland annat:

- Kyrkans pension är en aktiv och ansvarsfull ägare
- Hållbarhet är en integrerad del av kapitalförvaltningen
- Specifika kriterier för vissa typer av produkter och branscher kopplat till integrationen av hållbarhetsrisker i investeringsprocessen
- Förväntningar på externa kapitalförvaltare
- Kontroll och uppföljning

Kyrkans pension vill i rollen som aktiv och ansvarsfull ägare också påverka marknaden till ökad hållbarhet genom att bidra till tydlighet och transparens gällande integrering av hållbarhet i kapitalförvaltning, och samverkar därför gärna med andra aktörer för att uppnå detta. Kyrkans pensions uppfattning är att hållbarhet och ansvar ska vara en integrerad del av kapitalförvaltningen.

Det innebär i praktiken att Kyrkans pension:

- I valet av externa kapitalförvaltare beaktar, inom ramen för kvalitet och kostnad, förvaltarens förmåga och villighet att ta hänsyn till olika risker kopplade till hållbarhet.
- I en årlig process, granskar totalportföljen utifrån uppställda principer och kriterier.

Som ett sätt att ta hänsyn till hållbarhetsrisker väljer Kyrkans pension bort investeringar i bolag som producerar vapen, tobak, cannabisprodukter för nöjesbruk, alkohol, pornografi, spel om pengar och fossila bränslen.

PRODUKT/BRANSCH	BESKRIVNING AV SPECIFIKA KRITERIER
ALKOHOL	Produktion av alkoholhaltiga drycker. Med alkoholhaltiga drycker menas drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.
FOSSIL ENERGI	Produktion (utvinning, bearbetning och elproduktion) av fossila bränslen. Distribution av och tjänster kopplade till fossila bränslen som överstiger femtio procent av den totala omsättningen.
PORNOGRAFI	Produktion och distribution av pornografi.
SPEL OM PENGAR	Spelverksamhet om pengar, inklusive företag vars huvudsakliga affärsidé är produkter för design eller utveckling av mjukvara eller plattformar för spel om pengar.
TOBAK	Produktion av tobak eller tobaksprodukter.
CANNABIS	Produktion av cannabisprodukter för nöjesbruk.
VAPEN OCH KRIGSMATERIEL	Produktion och distribution av, samt tjänster kopplade till, vapen eller krigsmateriel.
KONTROVERSIELLA VAPEN	Nolltolerans för utveckling, produktion, underhåll eller försäljning av antipersonella minor, biologiska vapen, kemiska vapen, kluster-vapen och kärnvapen.

Tabellen ovan beskriver dessa specifika kriterier för respektive produkt/bransch som Kyrkans pension strävar efter att undvika.

Förväntningar på externa kapitalförvaltare

Kyrkans pension har som mål att alltid välja bästa möjliga externa kapitalförvaltare för uppdraget att förvalta medlen utifrån föreningens investeringsriktlinjer. I valet av förvaltare, och under tiden för ett förvaltaruppdrag, förväntas kapitalförvaltaren ge föreningen tillgång till tydlig, utförlig och korrekt information om dess investeringsprocess, metoder, policys och arbetssätt så att föreningens förväntan på förvaltaren kan infrias, vad gäller förvaltarens placeringsinriktning och föreningens hållbarhetsstrategi.

Detta innebär att Kyrkans pension:

- Utvärderar och väljer externa förvaltare som bedöms ha tillfredsställande processer och kompetens för att integrera hållbarhet och hantera specifika kriterier i investeringsprocessen.
- För en aktiv dialog med valda kapitalförvaltare kring olika risker kopplade till hållbarhet och ansvar som uppkommer från tid till annan.
- Samarbetar med andra kapitalägare i olika frågor eller initiativ som Kyrkans pension bedömer som relevanta för sitt uppdrag.
- Rapporterar och redovisar sitt arbete utifrån målet om tydlighet och transparens.

5.4 Resepolicy

Kyrkans pension har som en liten tjänstepensionsförening med få anställda inga direkta utsläpp av betydande storlek. Tjänstepensionsföreningens största klimatrelaterade utsläpp sker via tjänsteresor. Kyrkans pensions resepolicy reglerar resandet för de anställda.

Tjänsteresor ska präglas av saklig bedömning av behovet att resa och ett kostnadsmedvetet genomförande av nödvändiga resor.

Resor ska endast godkännas om de är direkt förbundna med utövande av Kyrkans pensions verksamhet. Alla resor oavsett längd ska på förhand godkännas av närmaste chef.

Kyrkans pensions ska klimatkompensera för allt sitt resande.

Färdsätt ska väljas med beaktande av lägsta totala kostnad med rimlig bekväm-

lighet och god säkerhet. Viktiga "affärsmål" får dock aldrig äventyras genom att billigaste alternativ väljs.

För resa med allmänna färdmedel medges nedanstående klass och standard:

- Flyg, i ekonomiklass när så är möjligt. Business Class eller liknande ska i förväg godkännas av närmaste chef
- Tåg i första klass, ej ombokningsbara biljetter ska väljas i första hand
- Båt, med övernattnin i dubbelhytt
- Hyrbil, storlekskategori "mellan" ska väljas om inte resans längd och/eller antal passagerare motiverar en större bil
- Privat bil, milersättning enligt Skatteverkets riktlinjer betalas ut för användandet av egen bil i tjänsten

5.5 Riktlinjer för ersättningar

Riktlinjer för ersättningar beskriver de principer tjänstepensionsföreningen ska arbeta efter i samband med lönesättning, anställningsförmåner och andra ersättningar.

Ersättningar ska vara förenliga med Kyrkans pensions verksamhet, riskprofil, mål, långsiktiga intressen, finansiella stabilitet och resultat som helhet. Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för upprätthållandet av en verksamhet som bedrivs på ett sunt och ansvarsfullt sätt och som motverkar ett överdrivet risktagande, inklusive hållbarhetsrisker. Därtill ska ersättningar vara förenliga med en sund och effektiv riskhantering, och vara förenliga med de långsiktiga intressen som de försäkrade och andra ersättningsberättigade har.

För att begränsa risken för intressekonflikter förekommer ingen målrelaterad eller annan rörlig ersättning.

För roller som, på något sätt och i någon

utsträckning, väsentligen kan påverka Kyrkans pensions:

- riskhantering, riskprofil och risktagande,
- styrning, verksamhet, mål, långsiktiga intressen, finansiella stabilitet och resultat som helhet,
- långsiktiga intressen som de försäkrade och andra ersättningsberättigade har

ska ersättningar och andra förmåner beslutas med beaktande av detta. Kyrkans pension har en oberoende ersättningskommitté som ska utses av fullmäktige. Ersättningskommitténs uppgift är att bereda frågor om ersättning till fullmäktige, styrelse och revisorer. Ersättningskommittén ska rapportera till fullmäktige.

5.6 Riktlinjer för hantering av intressekonflikter och jäv

Syftet med dessa riktlinjer är att öka medvetenheten och förståelsen kring intressekonflikter och jäv samt säkerställa att förebyggande, undvikande och hantering av intressekonflikter sker på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Med intressekonflikt avses en konflikt mellan skilda intressen som uppkommer genom att de olika parternas intressen strider mot varandra och att en intressegrupp gynnas otillbörligt på en annan intressegrupps bekostnad.

I Kyrkans pensions verksamhet kan det uppstå flera olika slag av intressekonflikter och potentiella intressekonflikter, exempelvis konflikter inom försäkringskollektivet mellan olika grupper eller kunder, mellan kunderna som grupp och andra intressenter samt jävsituationer, som föreligger när någon som agerar för föreningens räkning samtidigt har ett personligt och/eller ekonomiskt egenintresse i saken.

Kyrkans pension har fastställt en intressekonfliktsprocess för att nya och befintliga intressekonflikter ska identifieras, mätas, dokumenteras och hanteras.

Tjänstepensionsföreningen har rutiner för att undvika och hantera intressekonflikter.

Kyrkans pension ska hantera intressekonflikter genom en eskaleringsprocess, vilken genomförs i följande steg:

- Identifiera
- Värdera
- Hantera
- Övervaka
- Rapportera
- Följa upp

Situationer där intressekonflikter och jäv kan uppstå ska identifieras och hanteras för att säkerställa att företagsstyrningen och de beslut som fattas är förenliga med Kyrkans pensions grundläggande syfte.

Intressekonflikter ska hanteras så att de inte leder till att Kyrkans pensions allmänna integritet kan ifrågasättas. De försäkrades intressen ska alltid sättas främst.

Mot denna bakgrund ska Kyrkans pension organisera sin verksamhet så att intressekonflikter och jäv ska förebyggas och undvikas samt att, om sådana ändå uppstår, dessa identifieras och hanteras på ett sätt som gör att inte intressenternas intressen åsidosätts.

Det ska alltid göras en bedömning av vad som är bäst för inblandande intressenter för att säkerställa att försäkringstagare, försäkrade och andra ersättningsberättigade behandlas korrekt.

En aktivitet eller åtgärd ska anses vara balanserad och ändamålsenlig om den fördel en viss intressegrupp får kan bedömas vara rimlig och försvarbar i förhållande till den nackdel en annan grupp får.

Olika jävsituationer, även sådana där det inte i legal mening föreligger en jävsituation utan snarare är fråga om allmän olämplighet, ska så långt möjligt undvikas helt.

Om en person utför flera olika arbetsuppgifter ska inte intressekonflikter hindra denna person från att utföra sina arbetsuppgifter på ett sunt, ärligt och objektivt sätt.

5.7 Riktlinjer för hantering av etiska frågeställningar

Syftet är att öka medvetenheten och förståelsen kring etiskt handlande samt säkerställa att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, sunt och etiskt sätt.

Kyrkans pensions hantering av etiska frågor ska präglas av god affärssed och konsekvent agerande, rättvis behandling av försäkringstagares, försäkrades och andra ersättningsberättigades intressen vid intressekonflikt, likabehandling med avseende på till exempel etnisk bakgrund, öppenhet och ärlighet.

Etiska värderingar ska styras av sunt förnuft och den i samhället rådande uppfattningen av vad som är rätt och fel. En bra måttstock på om fattade beslut eller vidtagna åtgärder uppfyller de etiska krav som ställs på den enskilda ska vara att beslutet eller åtgärden kan förklaras och motiveras inför ansvariga, andra utförare eller utomstående på ett sätt så att förklaringen eller motiveringen framstår som godtagbar.

Alla som agerar å Kyrkans pensions vägnar ska göra detta på ett korrekt, professionellt och etiskt sätt. Detta för att försäkringstagare, försäkrade och andra ersättningsberättigade ska känna stort förtroende för att Kyrkans pension fullgör sitt uppdrag på ett sätt som är etiskt godtagbart och känna stort förtroende för den finansiella marknaden, särskilt då Kyrkans pension inte är utsatt för konkurrens vilket ställer extra höga krav på att hantera verksamheten med hög kvalitet och kostnadseffektivitet. Kyrkans pension ska även genom sitt agerande värda sitt goda varumärke och alltid leva upp till sina kärnvärden.

Vid osäkerhet om agerande vid eller hantering av etiska frågor ska närmsta chef, vd eller regellefterlevnadsfunktionen tillfrågas. Vd ska på uppdrag styrelsen vid behov ge de anställda praktiska anvisningar om hur de ska agera i vissa situationer i etiska frågor och information om till vem de kan vända sig i tveksamma situationer.

5.8 Riktlinjer för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal

Kyrkans pension arbetar med en hög grad av utläggning av verksamhet och funktioner genom att såväl försäkringsadministration, kapitalförvaltning samt vissa stödprocesser, utförs av utomstående leverantörer. Frågan om vilken verksamhet som ska utföras i egen regi och vilken verksamhet som ska läggas ut på uppdragstagare är av stor strategisk betydelse.

Utläggning av verksamhet eller funktion inskränker inte Kyrkans pensions ansvar enligt externa och interna regler. Kyrkans pension behåller det fulla ansvaret för att uppfylla alla sina förpliktelser.

För varje utläggning av verksamhet eller funktion ska vd utse en beställaransvarig.

För varje utläggning av verksamhet eller funktion som är av väsentlig betydelse för tjänstepensionsverksamheten ska Kyrkans pension välja externa uppdragstagare med omsorg och löpande följa upp den verksamhet som omfattas av uppdragsavtal för att säkerställa att verksamheten fungerar tillfredsställande.

Extern uppdragstagare ska väljas med omsorg genom att Kyrkans pension ska säkerställa att uppdragstagaren:

- Har de kunskaper, den kapacitet och de rättsliga tillstånd som krävs för att utföra uppdraget på ett tillfredsställande sätt.
- Har säkerställt att det inte finns någon uttalad intressekonflikt, eller risk för intressekonflikt, som kan leda till att uppdragstagaren inte kan utföra uppdraget på ett ändamålsenligt sätt.
- Omfattas av de regler som gäller för Kyrkans pension när det gäller informationssäkerhet för Kyrkans pension eller dess försäkrade och andra ersättningsberättigade. Ett uppdragsavtal ska upprättas för varje utläggning av verksamhet eller funktion. Uppdragsavtalet ska vara skriftligt och tydligt ange parternas rättigheter och skyldigheter.

5.9 Årlig granskning av portföljen

I enlighet med Kyrkans Pensions riktlinjer för hållbarhetsarbete genomfördes per 31 december 2022 en granskning av portföljen utifrån uppställda principer och kriterier. Hållbarhetskonsulten ISS ESG granskade samtliga fonder och diskretionära mandat i portföljen mot de

exkluderingskriterier som Kyrkans pension tillämpar ur ett hållbarhetsrisksperspektiv.

Denna finansiella produkts underliggande investeringar beaktar inte EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

6.0 Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår fullmäktige att 2022 års överskott om 104 820 796 kr överförs till konsolideringsfond enligt följande:

Förslag till resultatdisposition, kronor	2022
Konsolideringsfond, premiebestämd försäkring	215 381 501
Konsolideringsfond, förmånsbestämd försäkring	-110 560 705
	104 820 796

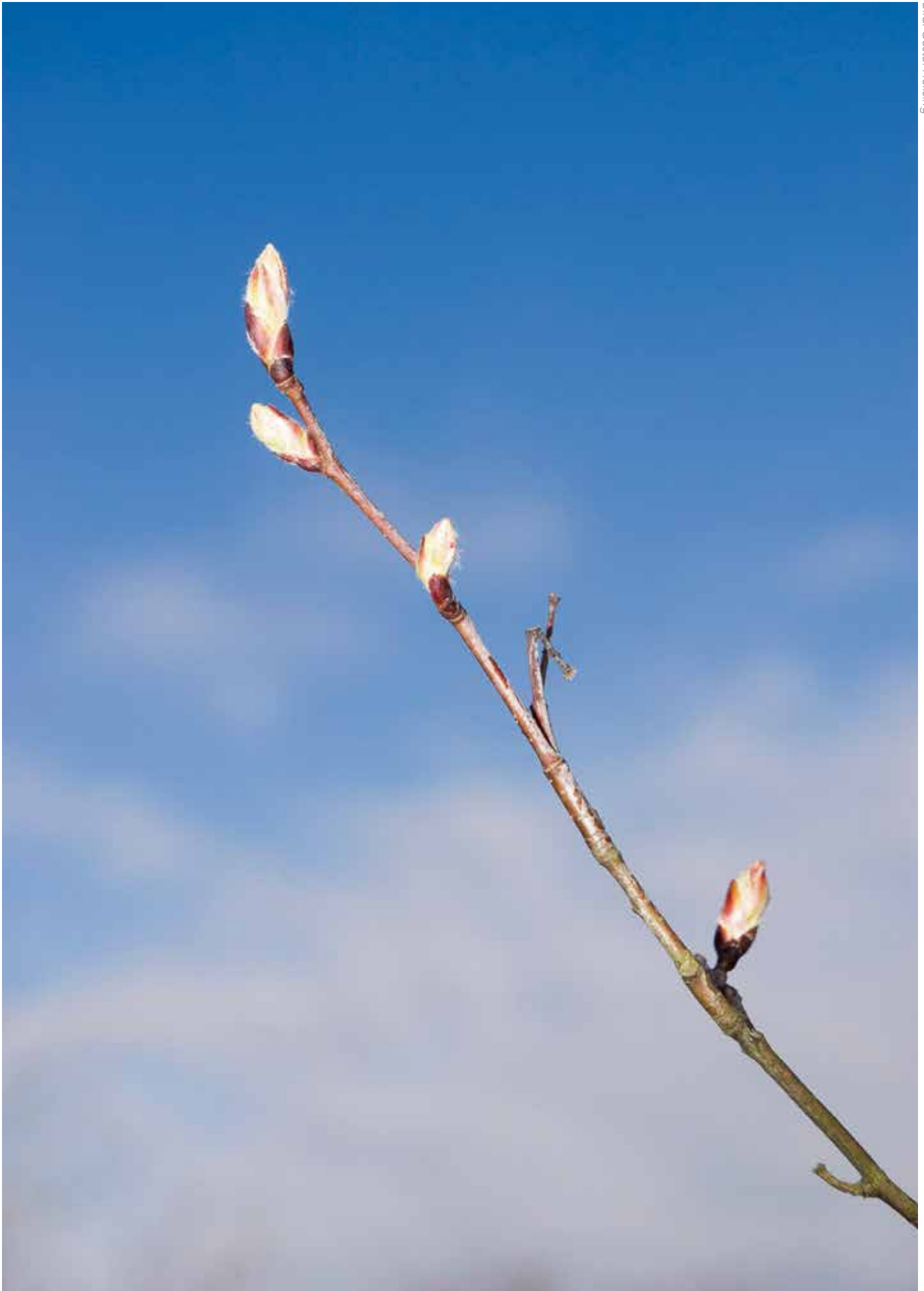

Bild: Gustaf Helling

Femårsöversikt

RESULTAT	2022	2021	2020	2019	2018
MKR					
Premieinkomst	590	556	548	642	638
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	-1 184	3 859	1 172	2 888	299
Försäkringsersättningar	-507	-490	-486	-470	-455
Förändring försäkringstekniska avsättningar	1270	543	-357	-644	-481
Driftskostnader	-45	-42	-41	-49	-48
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	124	4 427	837	2 366	-47
Skatt	-19	-16	-16	-13	-17
ÅRETS RESULTAT	105	4 410	821	2 353	-65
EKONOMISK STÄLLNING	2022	2021	2020	2019	2018
MKR					
Balansomslutning	24 264	25 598	21 884	20 836	17 948
Placeringsstillgångar	23 993	24 988	21 615	20 481	17 759
Försäkringstekniska avsättningar	9 224	10 496	11 040	10 684	10 041
Konsolideringskapital	14 988	15 053	10 796	10 110	7 880
Kapitalbas ¹⁾	14 976	15 039	10 779	10 088	7 852
Risikänsligt kapitalkrav ²⁾	4 764	5 216	-	-	-
Minimikapitalkrav ³⁾	373	423	-	-	-
NYCKELTAL	2022	2021	2020	2019	2018
Förvaltningskostnadsprocent totalt ⁴⁾	0,19	0,16	0,19	0,24	0,27
<i>förmånsbestämd försäkring</i>	0,17	0,15	0,17	0,18	0,25
<i>premiebestämd försäkring</i>	0,21	0,18	0,20	0,31	0,29
Kapitalförvaltningskostnadsprocent ⁵⁾	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04
Totalavkastning, procent ⁶⁾	-4,0	17,8	5,6	16,2	1,8
Direktavkastning, procent ⁷⁾	1,2	1,4	1,5	1,6	2,0
Kollektiv konsolideringsnivå, procent ⁸⁾	152	169	151	151	137
Solvensgrad, procent ⁹⁾	262	243	198	194	178
RKK-kvot, procent ¹⁰⁾	314	288	-	-	-

ORDLISTA FEMÅRSÖVERSIKT

¹⁾ Beräknas enligt 7 kap Lag (2019:749) om tjänstepensionsföretag.

²⁾ Beäknas enligt 8 kap 1-6 § Lag (2019:749) om tjänstepensionsföretag.

³⁾ Beäknas enligt 8 kap. 7 § Lag (2019:749) om tjänstepensionsföretag.

⁴⁾ Beräknad utifrån driftskostnader avseende försäkringsrörelsen i förhållande till balansomslutning med avdrag för skulder och upplupna kostnader.

⁵⁾ Beräknad utifrån kapitalförvaltningskostnader i förhållande till balansomslutning med avdrag för skulder och upplupna kostnader.

⁶⁾ Beräknad enligt Försäkringsförbundets rekommendation avseende årlig beräkning av totalavkastning.

⁷⁾ Beräknad enligt Finansinspektionens rekommendation FFFS 2019:23 avser förhållandet mellan kapitalavkastning, intäkter, det genomsnittliga verkliga värdet på placeringsstillgångar och kassa bank.

⁸⁾ Beräknas som kvoten mellan tillgångars marknadsvärden och preliminärt fördelade tillgångsvärden (garanterade åtaganden och preliminärt fördelad återbäring).

⁹⁾ Beräknad utifrån totala marknadsvärderade tillgångar minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder i förhållande till de garanterade åtagandena.

¹⁰⁾ Relationen mellan kapitalbas och riskänsligt kapitalkrav.

Resultaträkning

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	Not	2022	2021
TKR			
Premieinkomst *	3	589 643	556 241
Kapitalavkastning, intäkter	4	1 989 203	1 189 846
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	912 596	2 978 227
Försäkringsersättningar *	6	-506 716	-490 205
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
<i>Förändring av livförsäkringsavsättningar</i>		1 270 424	543 420
Driftskostnader	7	-45 319	-41 972
Kapitalavkastning, kostnader	8	-252 616	-19 718
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-3 833 234	-289 071
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		123 982	4 426 768
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		123 982	4 426 768
Årets resultat före skatt		123 982	4 426 768
Skatt	10	-19 162	-16 377
ÅRETS RESULTAT		104 821	4 410 391
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Årets resultat		104 821	4 410 391
Övrigt totalresultat		-	-
SUMMA TOTALRESULTAT		104 821	4 410 391

* Ingen återförsäkring förekommer.

Resultatanalys

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	Not	Premiebestämd försäkring		Förmånsbestämd försäkring	
		2022	2021	2022	2021
TKR					
Premieinkomst *	3	549 220	516 152	40 423	40 089
Kapitalavkastning, intäkter		972 720	514 014	1 016 483	675 833
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		446 260	1 286 594	466 337	1 691 633
Försäkringsersättningar *	6	-178 523	-166 794	-328 194	-323 411
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
<i>Förändring av livförsäkringsavsättningar</i>		455 357	84 182	815 067	459 237
Driftskostnader		-23 241	-20 444	-22 077	-21 528
Kapitalavkastning, kostnader		-123 529	-8 518	-129 087	-11 200
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		-1 874 451	-124 879	-1 958 782	-164 192
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		223 813	2 080 307	-99 830	2 346 460
Skatt		-8 431	-7 042	-10 730	-9 335
ÅRETS RESULTAT		215 382	2 073 265	-110 561	2 337 125
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Försäkringstekniska avsättningar		4 787 438	5 242 795	4 436 822	5 252 753
Konsolideringsfond		6 013 605	4 035 207	8 232 625	5 968 477

* Ingen återförsäkring förekommer.

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2022-12-31	2021-12-31
TKR			
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	11	11 936	14 448
			14 448
PLACERINGSTILLGÅNGAR			
<i>Placeringar i intressebolag</i>			
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	12	6 096 599	2 131 608
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	13, 14, 15	8 948 509	12 450 619
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13, 14, 16	6 969 266	7 414 451
Övriga lån	13, 17	-	1 057 766
Derivat	13,14,18	514	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	13, 14, 19	1 977 919	1 933 089
		23 992 806	24 987 534
FORDRINGAR			
Fordringar avseende direkt försäkring	13, 20	1 951	1 998
Övriga fordringar	13	17	24 580
		1 968	26 579
ANDRA TILLGÅNGAR			
Kassa och bank	13	167 334	480 660
		167 334	480 660
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER			
Upplupna ränteintäkter	13	81 746	78 627
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	8 488	10 422
		90 233	89 049
SUMMA TILLGÅNGAR		24 264 278	25 598 270

Balansräkning fortsättning

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2022-12-31	2021-12-31
TKR			
EGET KAPITAL			
Konsolideringsfond			
Premiebestämd försäkring (avd I)		6 013 605	4 035 207
Förmånsbestämd försäkring (avd II)		8 232 625	5 968 477
Andra fonder			
Fond för utvecklingsutgifter		8 068	9 766
Övriga fonder, Förmånsbestämd försäkring (avd II)		629 288	629 288
Årets resultat		104 821	4 410 391
		14 988 407	15 053 129
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR	21		
Livförsäkringsavsättning, premiebestämd försäkring (avd I)		4 787 438	5 242 795
Livförsäkringsavsättning, förmånsbestämd försäkring (avd II)		4 436 822	5 252 753
		9 224 260	10 495 548
SKULDER			
Skulder avseende direkt försäkring		17 067	15 506
Derivat	13,18	-	689
Aktuell skatteskuld		79	89
Övriga skulder	13, 22	31 905	30 425
		49 051	46 709
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	2 560	2 884
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		24 264 278	25 598 270

Förändring i eget kapital

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL UNDER PERIODEN	Premiebestämd försäkring		Förmånsbestämd försäkring		Fond för utvecklingsutgifter	Årets resultat	Summa eget kapital
	Konsolideringsfond	Konsolideringsfond	Övrig fond *				
TKR							
INGÅENDE EGET KAPITAL 1 JANUARI 2021	3 720 223	5 614 147	629 288	11 465	821 371	10 796 493	
Föregående års vinstdisposition	400 183	421 187			-821 371	0	
Återföring från fond för utvecklingsutgifter	732	966		-1 698		0	
Utbetald återbäring/pensionstillägg	-85 932	-67 823				-153 755	
Årets resultat/tillika totalresultat					4 410 391	4 410 391	
EGET KAPITAL DEN 31 DECEMBER 2021	4 035 207	5 968 477	629 288	9 766	4 410 391	15 053 129	
INGÅENDE EGET KAPITAL 1 JANUARI 2022	4 035 207	5 968 477	629 288	9 766	4 410 391	15 053 129	
Föregående års vinstdisposition	2 073 265	2 337 125			-4 410 391	0	
Återföring från fond för utvecklingsutgifter	734	965		-1 698		0	
Utbetald återbäring/pensionstillägg	-95 601	-73 942				-169 543	
Årets resultat/tillika totalresultat					104 821	104 821	
EGET KAPITAL DEN 31 DECEMBER 2022	6 013 605	8 232 625	629 288	8 068	104 821	14 988 407	

* Värdesäkringsfond

Not 1.

Redovisningsprinciper

ALLMÄN INFORMATION

Årsredovisningen avges för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2022 och avser Svenska kyrkans tjänstepensionsförening, nedan benämnd Kyrkans pension eller föreningen är en tjänstepensionsförening med säte i Stockholm. Adress är Box 501, 101 30 Stockholm och organisationsnummer är 816400-4155.

Årsredovisningen kommer att föreläggas fullmäktige för fastställande den 16 juni 2023.

BELOPP, DATUM OCH VALUTA

Kyrkans pensions funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp redovisas i tusental kronor (tkr), om inte annat anges.

Belopp inom parentes anger föregående års värde. Resultaträkningsrelaterade poster avser perioden 1 januari – 31 december och balansräkningsrelaterade poster avser den 31 december.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor till den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser.

GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Årsredovisningen för Kyrkans pension är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag FFFS 2019:23, samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2 – Redovisning för juridiska personer. Kyrkans pension tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses antagna internationella redovisningsstandarder med begränsningar som följer av FFFS och RFR 2. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag gällande understödsföreningar.

NYA OCH ÄNDRADE STANDARDER FÖR RÄKENSKAPÅR 2022

Det har inte varit några ändringar i ÅRFL, eller RFR 2 under året som fått någon påverkan på de finansiella rapporterna.

NYA STANDARDER SOM TRÄDER I KRAFT EFTER BOKSLUTSDAGEN

IFRS 17 – Försäkringsavtal. Standarden är undantagen tillämpning i juridisk person och Kyrkans pension har utnyttjat möjligheten enligt IFRS 4 att fortsätta tillämpa IAS 39 till 31 december 2022, istället för IFRS 9. Förstagångstillämpningen av IFRS 9

förväntas inte medföra några väsentliga effekter på föreningens finansiella rapporter. Föreningen har valt att utnyttja undantaget att inte tillämpa IFRS 9 retroaktivt.

VÄRDERINGSGRUNDER TILLÄMPADE VID UPPRÄTTANDET AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde, exempelvis aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Övriga lån värderas till upplupet anskaffningsvärde.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Inför upprättandet av de finansiella rapporterna gör föreningens styrelse och vd bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. De mest väsentliga antagandena berör marknadsvärdering av onoterade placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

I not 13 och i not 14 redovisas olika värderingskategorier för finansiella instrument som värderas till verkligt värde. I not 21 redovisas antaganden som ligger till grund för försäkringstekniska avsättningar.

Uppskattningarna och antagandena är baserade på legala krav, historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

FÖRSÄKRINGSAVTAL

Kyrkans pension tillhandahåller i egenkap av försäkringsgivare ett antal försäkringsprodukter. Definition och redovisning av försäkringsavtal sker enligt IFRS 4. Föreningen skiljer på premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar. Premiebestämda försäkringar avser ålderspensionsförsäkring med eller utan återbetalningsskydd. Förmånsbestämda försäkringar avser dels ålderspensionsförsäkring dels efterlevandepensionsförsäkring. Gemensamt för samtliga försäkringar är att de redovisningsmässigt klassificeras som försäkringsavtal. Ett försäkringsavtal karaktäriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår.

Beräkning av premier

En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd. Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt försäkringsavtalet och premien fastställs utifrån försäkringstekniska antaganden. Vid premiebestämd försäkring är premien given enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien fastställs individuellt för varje försäkrad. Premier avser att täcka föreningens åtaganden för försäkringarna. Bestämning av premier grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelad på försäkringsbestånd.

Även premien för efterlevandepension beräknas individuellt med utgångspunkt från varje försäkrads pensionsgrundande lön.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av föreningens garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal och består av livförsäkringsavsättning. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet och driftskostnader. Känslighetsanalys redovisas i not 2.

Livförsäkringsavsättningar utgör värdet av intjänad pensionsrätt. Livförsäkringsavsättningen ska täcka framtida kostnader för försäkringsersättningar som uppstår på grund av livsfall och/eller dödsfall.

Avsättningen redovisas i balansräkningen som "Livförsäkringsavsättning". I not 21 framgår ytterligare upplysningar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

En ersättning kan antingen vara garanterad enligt det ingångna avtalet eller villkorad i form av till exempel pensionstillägg. Den garanterade ersättningen redovisas i resultaträkningen som en kostnad och minskar den försäkringstekniska avsättningen på balansräkningen med motsvarande belopp. En villkorad ersättning påverkar inte resultatet utan tas direkt mot eget kapital.

Fördelning av överskott/underskott

Kyrkans pensions överskott/underskott förs till/från konsolideringsfonderna. Beroende på försäkringsbestånd så finns två separata konsolideringsfonder, en för förmånsbestämda försäkringar och en för premiebestämda försäkringar. Konsolideringsfonderna används som buffert. Bufferten byggs upp när föreningens resultat redovisar ett överskott och minskar när resultatet visar ett underskott. I första hand används

konsolideringsfonderna för att säkerställa föreningens förmåga att fullfölja sina försäkringsåtaganden, i andra hand för fördelning till försäkringstagare och försäkrade.

Överskott från konsolideringsfonderna kan fördelas till försäkringstagare och försäkrade i form av pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pensionsrätt eller reduktion av försäkringspremie. Pensionstillägg blir garanterade i anslutning till utbetalning och i samband med det förs kapital från konsolideringsfonden. Höjning av intjänad pensionsrätt blir garanterad i anslutning till höjningen och leder till en försäkringsteknisk avsättning.

RESULTATRÄKNINGENS POSTER

Intäktsredovisning av premieinkomster

Som premieinkomst för ålders-, efterlevande- och premiekapning redovisas de belopp som är fakturerade under räkenskapsåret, oavsett om dessa helt eller delvis avser tidigare räkenskapsår. Utfallet av premiekapningen bokförs i balansräkningen som en fordran eller skuld avseende direktförsäkring på arbetsgivare. För mer info om premiekapning se sidan 31.

Redovisning av premier avseende förmedlingspension redovisas som utlägg för arbetsgivarens räkning inom ramen för balansräkningen.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Denna post omfattar avkastning på placeringstillgångar och avser utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto) samt realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Denna post omfattar kapitalförvaltningskostnader, valutakursförluster (netto) samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Realiserade och orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Vinster/förluster som förklaras av realiserade såväl som orealiserade förändringar i valutakursen redovisas netto som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning, intäkter alternativt kapitalavkastning, kostnader.

Försäkringsersättning

Posten avser utbetald avtalad ålders- och efterlevandepension. Pensionstillägg och återbäring redovisas via balansräkningen som uttag ur eget kapital (konsolideringsfond).

Avsättningar

En avsättning är en skuld som är ovisst vad gäller förfallotidpunkt eller belopp. En avsättning ska redovisas när en befintlig förpliktelse uppstått till följd av en inträffad händelse (legal eller informell), det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om dessa villkor inte är uppfyllda ska ingen avsättning redovisas.

Försäkringstekniska avsättningar

I resultaträkningen redovisas periodens förändring av livförsäkringsavsättningen.

Driftskostnader

Med driftskostnader avses kostnader för anställda, lokalkostnader, IT-kostnader, avskrivningar på immateriella och materiella tillgångar samt andra verksamhetsrelaterade kostnader. Kostnaderna redovisas som kostnader när de uppstår.

Driftskostnader redovisas funktionsindelade som kostnader för administration och kapitalförvaltning.

Kostnad för skadereglering (till exempel utredning inför utbetalning av försäkringsersättning) redovisas inom ramen för administrationskostnaden då den med svårighet kan urskiljas från övrig administration.

Kyrkans pension har inga anskaffningskostnader. Detta mot bakgrund av att kollektivavtalet stadgar att föreningen är ensam förvaltare av tjänstepension inom Svenska kyrkan. Driftskostnader för kapitalförvaltningen redovisas som Kapitalavkastning, kostnader.

Nedan kommenteras några kostnader inom ramen för driftskostnaderna:

Skatt

Skattkostnaden för Kyrkans pension utgörs av avkastningsskatt. Avkastningsskatten är inte en skatt på föreningens resultat, utan betalas av föreningen för de försäkrades räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för de försäkrades räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år.

RESULTATANALYS

Kyrkans pension försäkrar premiebestämd försäkring inom det som i föreningens stadgar benämns avdelning I och förmånsbestämd försäkring inom det som i stadgarna benämns som avdelning II. Av resultatanalysen framgår resultatet för respektive typ av försäkring.

Fördelning av intäkter och kostnader:

- Premieinkomster fördelas mellan avdelningarna baserat på verkliga premier för varje försäkringstyp.
- Kapitalavkastning och orealiserat resultat på placeringstillgångar. Intäkter och kostnader från finansiella instrument har fördelats mellan försäkringstyperna med utgångspunkt i varje försäkringstyps andel av avkastningen och med beaktande av att varje försäkringstyp har en egen strategisk tillgångsfördelning.
- Driftskostnader har fördelats mellan försäkringstyperna med utgångspunkt i vilken försäkringstyp som genererat kostnaden.

BALANSRÄKNINGENS POSTER: TILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklade programvaror. Upparbetade immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde. De beräknas ge ekonomiska fördelar i framtiden. Alla upparbetade immateriella tillgångar som avser föreningens egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga av följande kriterier uppfyllts:

- Att det finns en identifierbar tillgång
- Att det är troligt att den upparbetade tillgången kommer generera framtida ekonomiska fördelar
- Att föreningen har kontroll över tillgången och att anskaffningsvärdet kan beräknas på tillförlitligt sätt.

Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionssättning. Avskrivningsplaner upprättas utifrån uppskattad nyttjandeperiod. Avskrivningstid för försäkringssystemets kärnsystem uppgår till tio år och för försäkringssystemets kringliggande övriga funktioner till fem år. Försäkringssystemets kärnsystem har funktionalitet för föreningens långsiktiga försäkringsåtagande. Avskrivningstid och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle. En individuell prövning görs för varje tillgång. Avskrivningar redovisas som driftskostnad.

Finansiella instrument

I enlighet med IAS 39 är ett finansiellt instrument varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, skuld eller ett eget kapitalinstrument. Finansiella tillgångar och skulder delas in i följande kategorier efter det första redovisningstillfället:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.
- Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel.
- Lånefordringar och kundfordringar.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Kyrkans pension identifierar och kategoriserar sina finansiella placeringstillgångar vid första redovisningstillfället som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Även derivat redovisas i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen i och med att de definitionsmässigt betraktas som att de innehas för handel. Kategoriseringen grundar sig i att föreningen förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar till verkligt värde i enlighet med de investeringsriktlinjer som är fastställda av föreningens styrelse. Kategoriseringen av finansiella instrument framgår av not 13.

Värdering till verkligt värde minskar den redovisningsmässiga inkonsekvensen och volatiliteten som annars uppstår när livförsäkringsavsättningar löpande omräknas genom en diskontering till aktuell marknadsränta. I not 14 lämnas upplysning om verkligt värde för varje klass av finansiellt instrument utifrån en hierarki med tre olika nivåer av verkligt värde.

Lånefordringar och kundfordringar

Kyrkans pension värderar låne- och kundfordringar till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Vid andra redovisningstillfället värderas posterna till upplupet anskaffningsvärde.

Värdering

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad, om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs och dess pris representerar faktisk och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Verkligt värde på finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad är köpkursen på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv används en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Kyrkans pension kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument.

Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag

Mot bakgrund av det ökade ägandet och nytt aktieägaravtal har en omvärdering gjorts av karaktären på innehavet i Fastighets AB Stenvalvet från ett intressebolag till ett samriskbolag (joint venture) med gemensamt bestämmande inflytande. Redovisnings- och värderingsprinciper för innehavet är oförändrade. Aktierna redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning intäkter.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. För onoterade aktier och andelar fastställs det verkliga värdet med de etablerade värderingsteknikerna EVCA (European Private Equity & Venture Capital Association), IPEV (The International Private Equity and Venture Capital Valuation) och INREV (European Association for Investors in Non-listed Real Estate Vehicles). Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning, intäkter.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen. För onoterade räntebärande värdepapper används värderingstekniker som baseras på marknadsuppgifter i så stor utsträckning som möjligt. Värderingen baseras på bedömda framtida kassaflöden vilka diskonteras till nuvärde. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan (den ränta som periodiseras över det finansiella instrumentets löptid) diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Därmed beaktas eventuella över- eller underkurser vid förvärvet som periodiseras över instrumentets återstående löptid.

Periodisering av över- och underkurser, upplupna ränteintäkter samt erhållna kupongbetalningar redovisas som ränteintäkt i posten kapitalavkastning, intäkter.

Övriga lån

Övriga lån avser lån utgivna till intressebolag. Lån redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Ränteintäkter redovisas i posten kapitalavkastning, intäkter.

Övriga finansiella placeringstillgångar

Övriga finansiella placeringstillgångar avser fastighetsfonder och de värderas till verkligt värde över resultaträkningen. Värderingen bestäms av värdet av underliggande fastigheter och en marknadsanpassad flerårig avkastningsanalys av förväntade framtida betalningsströmmar där all indata ges värden som överensstämmer med de bedömningar marknaden kan antas göra under rådande marknadssituation. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde.

Derivat

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat, underliggande, instrument. Derivat används för att effektivisera förvaltningen och för att reducera finansiella risker. Derivat kategoriseras som att de innehas för handel och tas upp i balansräkningen till verkliga värden och värdeförändringar redovisas via resultaträkningen. Derivatkontrakt med positiva verkliga värden redovisas som finansiella placeringstillgångar medan derivatkontrakt med negativa verkliga värden redovisas som skuld i balansräkningen. I resultaträkningen återfinns derivat tillsammans med underliggande instrument.

Fordringar

Fordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta.

Fordringar avseende direkt försäkring

Denna post avser utestående fordringar på arbetsgivare avseende försäkringspremier.

Aktuell skattefordran

Posten avser fordran på avkastningsskatt.

Övriga fordringar

Posten avser räntefordran.

Andra tillgångar

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till det historiska anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet inräknas utöver inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Föreningens materiella tillgångar utgörs av inventarier. Med inventarier avses kontorsmöbler, datorer med mera. Avskrivningar baseras på historiska anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivning sker linjärt

över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningstid är mellan tre och fem år. Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle, bedömningar görs om det föreligger någon indikation på att någon anläggningstillgång har minskat i värde. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen som driftskostnader.

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen.

Kassa och bank

Posten omfattar betalningsmedel som kan disponeras fritt.

Övriga tillgångar

Posten avser erlagd deposition.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

I denna post ingår upplupna ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper samt övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

BALANSRÄKNINGENS POSTER: EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital

Allt eget kapital är knutet till de olika försäkringstyperna premiebestämd respektive förmånsbestämd försäkring. Inom ramen för eget kapital redovisas följande fonder:

- **Konsolideringsfond:** Konsolideringsfonderna utgör Kyrkans pensions riskkapital.
- **Fond för utvecklingsutgifter:** Fond för utvecklingsutgifter utgör aktiverade utgifter för egenutvecklade programvaror. Aktiverade belopp omförs från konsolideringsfond till fond för utvecklingsutgifter, när aktiverade tillgångar tas i bruk och börjar skrivas av förs beloppen tillbaka från fond för utvecklingsutgifter till konsolideringsfonden.
- **Värdesäkringsfond:** Värdesäkringsfonden syftar till att säkerställa att föreningen har möjlighet att värdesäkra utgående förmånsbestämda pensioner.

Livförsäkringsavsättningar

Livförsäkringsavsättningar motsvarar det förväntade kapitalvärdet av föreningens garanterade förpliktelser enligt löpande försäkringsavtal. Livförsäkringsavsättningen är beräknad enligt vedertagna aktuariella principer baserade på antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och omkostnader. Se även not 21.

Skulder

Skuld avseende direkt försäkring

Posten avser skuld för förmånstagarnas preliminärskatt.

Aktuell skatteskuld

Posten avser skuld för avkastningsskatt.

Övriga skulder

I de övriga skulderna redovisas leverantörsskulder.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Posten avser främst periodisering av driftskostnader.

Eventualförpliktelser

Eventualförpliktelser utgörs av befintliga förpliktelser som hänförs till inträffade händelser, vilka ej har redovisats som skuld eller avsättning. Anledningen är att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig säkerhet.

Åtaganden

Åtaganden avser kvarstående investering i placeringstillgång enligt avtal.

Not 2.

Risker och riskhantering

I organisationer som bedriver försäkringsverksamhet finns olika typer av risker som måste hanteras. Inom försäkringsverksamhet och kapitalförvaltning finns naturliga riskmoment i form av försäkringsrisker och finansiella risker. Dessutom finns det operativa risker och övriga risker i verksamheten.

Syftet med tjänstepensionsföreningens riskhantering är att identifiera, mäta och styra de risker som tjänstepensionsföreningen är exponerad för. Tjänstepensionsföreningens riskhantering bygger på definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Vidare finns en modell för systematisk genomgång av risker inom olika områden. I enlighet med gällande lag för tjänstepensionsföreningar gör Kyrkans pension årligen en egen risk och solvensbedömning. Med utgångspunkt i denna utvärderar Kyrkans pension dess totala solvensbehov med hänsyn till riskprofil, risktolerans och affärsstrategi. Man utvärderar även efterlevnad av bestämmelserna om det riskkänsliga kapitalkravet och minimikapitalkravet samt försäkringstekniska avsättningar. Det två huvudsakliga slutsatserna i den egna risk och solvensbedömningen för 2022 är:

1. Kyrkans pension har mycket god solvens och står emot finansiell- och försäkringsrelaterad risk väl.

2. Kapitalkravsberäkningarna som utgör det riskkänsliga kapitalkravet är representativa för Kyrkans pension och ligger till grund för Kyrkans pensions egen solvensbedömning i stor utsträckning.

ORGANISATION

Ansvar för en fungerande riskorganisation ligger ytterst hos styrelsen. Styrelsen fastställer årligen övergripande styrdokument i form av exempelvis investeringsriktlinjer och riktlinjer för riskhantering och regel- efterlevnad (compliance). Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande.

Tjänstepensionsföreningen arbetar enligt principen att varje funktion, exempelvis kapitalförvaltning, IT-förvaltning och kundservice, bär ansvaret i första ledet för den interna kontrollen. Ansvaret finns således där risken har sitt ursprung. Som ett andra led har tjänstepensionsföreningens funktion för övergripande riskkontroll ansvar för att verifiera att de olika funktionerna sköter riskkontrollen på ett kompetent och tillfredsställande sätt.

Internrevision ansvarar i tredje ledet för att granska den interna kontrollen. Av figuren nedan framgår den övergripande riskorganisation som styrelsen fastställt. Som framgår av figuren finns olika organ/funktioner/roller med särskilt ansvar inom riskområdet. Nedan beskrivs dessa roller:

- **Ersättningskommittén;** bereder frågor om ersättning till fullmäktige och styrelse.
- **Aktuariefunktionen;** har till uppgift att säkerställa att försäkringstekniska avsättningar och beräkningsunderlag ger en så rättvisande bild som möjligt av tjänstepensionsföreningens åtaganden.
- **Regelefterlevnadsfunktionen;** stödjer verksamheten i arbetet med regelefterlevnad.
- **Riskhanteringsfunktionen;** stödjer arbetet med omvärldsbevakning, kontroller och analyser av tjänstepensionsföreningens verksamhet.

Samtliga funktioners arbete rapporteras till styrelsen och vd i enlighet med fastställda riktlinjer. I samband med att Kyrkans pension ombildades till tjänstepensionsförening har styrdokument för riskhantering anpassats till rådande lagar och förordningar.

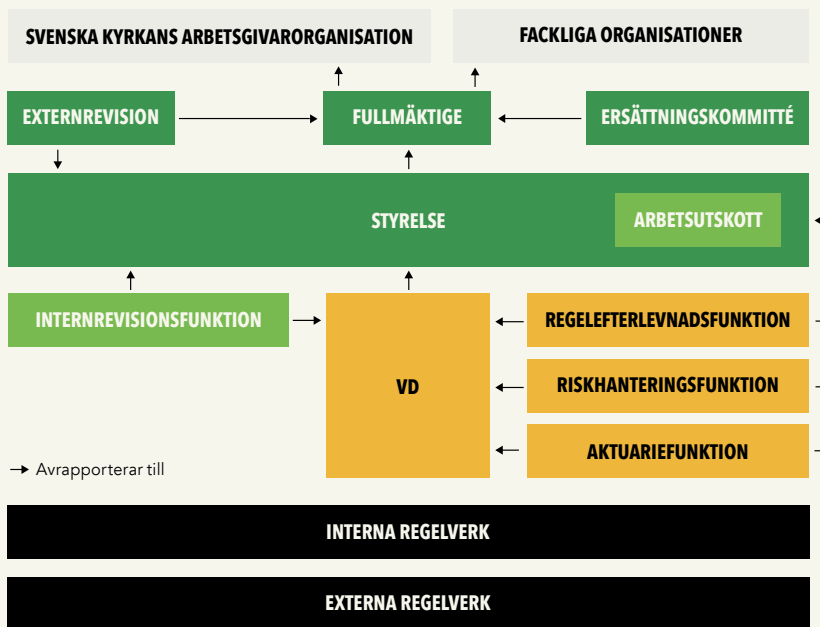
RISKSTYRNINGSPROCESS OCH RAPPORTERING

För varje övergripande riskkategori finns en process för att fastställa ramarna för riskhanteringen. Tjänstepensionsföreningens övergripande riskkategorier är:

- finansiella risker
- försäkringsrisker
- operativa risker

Organisationschema: Kyrkans pension

Emittentrating

	Marknadsvärde (mkr)	
	2022-12-31	2021-12-31
AAA	3 325	4 392
AA	898	536
A	1 225	1 093
BBB	388	524
Utän rating*	933	870
SUMMA	6 769	7 414

* Innehav utan rating är:

- stats- eller kommunägda aktiebolag där svenska, danska, norska eller finska staten eller en kommun äger majoriteten av aktierna eller där det finns en återköpsklausul eller ett borgensåtagande.
- värdepapper som är utgivna av annan bolåneaktör än obligationer och skuldförbindelser utgivna enligt lagen 2003:1223 om säkerställda obligationer.

Nedan beskrivs styrningen av dessa risker.

FINANSIELLA RISKER

Målet för kapitalförvaltningen är att uppnå en långsiktigt god avkastning med begränsningen att risken inte får vara högre än att tjänstepensionsföreningen på ett tryggt sätt kan uppfylla sitt åtagande. Varje år fastställer tjänstepensionsföreningens styrelse investeringsriktlinjer som bestämmer ramarna för investeringsverksamheten. Investeringsriktlinjerna innebär att kapitalförvaltningen ska vara väl diversifierad och att innehavet i enskilda investeringar inte får vara för stort. Investeringsriktlinjerna innehåller även bestämmelser om kreditriskexponering. Vd ansvarar för att riktlinjerna följs och att behov av eventuella ändringar kontinuerligt prövas. Styrelsens arbetsutskott bereder ärenden som ska behandlas av styrelsen samt beslutar i investeringsärenden som ligger utanför vd:s befogenheter. Styrelsen får regelbundet information om utvecklingen av investeringsverksamheten och om verksamheten bedrivs inom de begränsningar som framgår av investeringsriktlinjerna. Styrelse och vd följer kontinuerligt investeringsverksamhetens resultat såväl totalt för samtliga tillgångar som för delportföljer.

Kapitalförvaltningen påverkas i hög

grad av omvärldsfaktorer som härrör från de finansiella marknaderna. Finansiella risker utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisk.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att värdet på investeringar påverkas negativt vid förändringar i exempelvis räntenivåer, aktie- eller valutakurser. För att begränsa marknadsrisken och undvika koncentrationer i portföljer fördelas investeringarna mellan olika tillgångsslag och marknader. I förvaltningsberättelsens "Totalavkastningstabell" framgår allokering per 31 december 2022 respektive 31 december 2021. Nedan framgår en känslighetsanalys vid olika förändringar i marknadspriser.

Särskilt om olika marknadsrisker:

Ränterisk

Ränterisken innebär att marknadsvärdet på tillgångar och skulder förändras vid förändrad räntenivå. Ränterisken hanteras genom matchning av löptid (duration) mellan tillgångar och skulder.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk avser risken för förlust till följd av förändringar i aktiepriser. Tjänstepensionsföreningens aktieportfölj förvaltas med en långsiktig in-

vesteringshorisont. Aktieportföljen består av svenska och globala aktiefonder, vilket innebär att aktierisken är spridd på många företag på olika marknader. Kyrkans pension gör även långsiktiga investeringar i onoterade aktier och infrastrukturprojekt via fonder. Investeringsmandaten regleras i investeringsriktlinjerna.

Fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk avser risken för förlust till följd av förändringar i fastighetspriser. Tjänstepensionsföreningens fastighetsportfölj förvaltas med en långsiktig investeringshorisont.

Valutakursrisk

Valutakursrisk avser risk för förlust i samband med att kronans värde förändras i förhållande till andra valutor. Normalt får valutarisk endast finnas vid investeringar i globala aktier eller aktiefonder. För obligationer och andra räntebärande värdepapper ska valutasäkring ske.

Ränteskillnadsrisk

Med ränteskillnad avses skillnaden mellan räntan på en obligation med kreditrisk och räntan på en statsobligation med motsvarande duration. Ränteskillnadsrisken är risken att denna skillnad ökar, vilket

i sin tur leder till att en obligation med kreditrisk tappar i värde relativt en statsobligation med motsvarande duration. Investeringsriktlinjerna innehåller bestämmelser om motparter.

Kreditrisk

Kreditrisk i investeringsverksamheten avser risken att en avtalspart (ett land, en kommun eller ett företag) inte fullgör sina förpliktelser. För obligationer och andra räntebärande värdepapper består kreditrisken av emittentrisk. Vid emittentrisk riskeras hela det nominella värdet. Riskkoncentrationer uppstår i investeringsverksamheten genom att investeringar görs i ett flertal värdepapper utgivna av samma emittent.

Av investeringsriktlinjerna följer att investeringar får göras i obligationer och andra skuldförbindelser som svenska staten eller en svensk kommun svarar för liksom ett kreditinstitut, värdepappersbolag, publikt aktiebolag eller motsvarande utländskt bolag svarar för. För andra emittenter än svenska staten eller en svensk kommun gäller att alla emittenter ska ha en rating på lägst BBB- enligt Standard & Poor, Nordic Credit Rating, Fitch, Scope Ratings eller motsvarande enligt Moody's.

Risk från infrastrukturinvesteringar

Investeringar i infrastruktur ger upphov till risk för förlust till följd av värdeförändring av de underliggande tillgångarna. Tjänstepensionsföreningens portfölj av infrastrukturinvesteringar förvaltas med en långsiktig investeringshorisont.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att tjänstepensionsföreningen inte har möjlighet att realisera investeringar och andra tillgångar för att fullgöra finansiella förpliktelser då de förfaller till betalning. Likviditetsrisken är relaterad till likviditeten i de tillgångar som ingår i tjänstepensionsföreningens investeringar. Investeringsriktlinjerna innehåller begränsningar av likviditetsrisken genom att begränsa mängden investeringar som inte utgör likvida värdepapper inom likvida marknader. Likviditetsrisken bevakas löpande med kassaflödesprognoser och begränsas genom att tjänstepensionsföreningen gör en stor del av sina investeringar i tillgångar med god likviditet.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Försäkringsrisker består av bland annat teckningsrisk, reservsättningsrisk, avvecklingsrisk och durationsrisk. Tjänstepensionsföreningen återförsäkrar inte försäkringsåtaganden. I tjänstepensionsföreningens riktlinjer anges principer och antaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Aktuarien

Marknadsrisker

	Förändring	Resultateffekt (mkr)	
		2022	2021
RÄNTERISK, NETTO	1 procentenhet	-799	-844
Förändring försäkringsteknisk avsättning		-1 238	-1 453
Förändring tillgångsvärden		439	609
AKTIEKURSNEDGÅNG	10%	-793	-1162
VALUTAKURSNEDGÅNG	10%	-680	-696
FASTIGHETSPRISNEDGÅNG	10%	-816	-530
RÄNTESKILLNADSRISK	"Ökning av ränteskillnad 25 baspunkter"	-105	-116

Känslighetsanalys vid förändrade antaganden

	Förändring	Resultateffekt (mkr)	
		2022	2021
Dödlighet – minskning med	20%	-507	-658
Dödlighet – minskning med	10%	-239	-309
Driftkostnader – ökning med	10%	-43	-51
Avkastningsskatt – ökning med	10%	-60	-41
FÖRÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISK AVSÄTTNING			
Räntenedgång, bruttoränta (ränta före skatt och avgifter)	1%	-1 052	-1 235
Räntenedgång, nettoränta (ränta efter skatt och avgifter)	1%	-1 238	-1 453

informerar årligen styrelsen om sitt arbete och olika aspekter på försäkringsriskerna. I tabellen ovan beskrivs resultateffekten om vissa väsentliga antaganden ändras. Effekten avser den momentana ökningen av försäkringsteknisk avsättning under antagandet att förändringen blir bestående under försäkringarnas återstående löptid. Teckningsrisk, Reservsättningsrisk, och Avvecklingsrisk beskrivna nedan innefattas i kategorin Livrisk.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken för att framtida utbetalnings- och driftkostnader för försäkrade individer inte täcks av premieinkomster. Tjänstepensionsföreningens verksamhet utgörs till största delen av ålderspensionsförsäkring, i huvudsak

med livsvariga utbetalningar. Den risk som kan föreligga för dessa försäkringar är att tjänstepensionsföreningen inte skulle kunna fullfölja livsvariga utbetalningar av garanterade pensionsbelopp. För att minimera denna risk sätts de antaganden som ligger till grund för premieberäkningarna med utgångspunkt i en försiktighetsprincip.

Genom att tjänstepensionsföreningen hanterar kollektivavtalade pensioner som kräver generell anslutning elimineras urvalsrisken (koncentrationsrisken). Premien för försäkringen bestäms med utgångspunkt i den bedömda försäkringsrisken, den i stadgarna fastställda garantiräntan och den avtalade premieräntan. Tjänstepensionsföreningens aktuarie analyserar och kontrollerar löpande teckningsrisken i verksamheten.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att livförsäkringsavsättningarna värderas för lågt så att de inte räcker för att betala framtida pensioner. Den hanteras främst genom aktuariell analys och en noggrann kontinuerlig uppföljning av betalningsflöden. Aktuarien följer upp värderingen löpande.

Avvecklingsrisk

Avvecklingsrisk är risken för att försäkrade personer uppvisar lägre dödlighet än vad tjänstepensionsföreningen antagit i sina beräkningar. En minskning av dödligheten resulterar i längre utbetalningstider och därmed större utbetalningar för tjänstepensionsföreningen. Aktuarien bevakar löpande de antaganden som ligger till grund för beräkningar av försäkringstekniska avsättningar.

Durationsrisk (löptidsrisk)

Durationsrisk innebär att ju längre genomsnittlig återstående tid för utbetalning av försäkringsersättningar desto mer påverkar ränteförändringar värderingen av den försäkringstekniska avsättningen. Nedanstående bild beskriver utbetalningsflöden samt duration för premiebestämd och förmånsbestämd försäkring. Se även marknadsrisk.

OPERATIVA RISKER

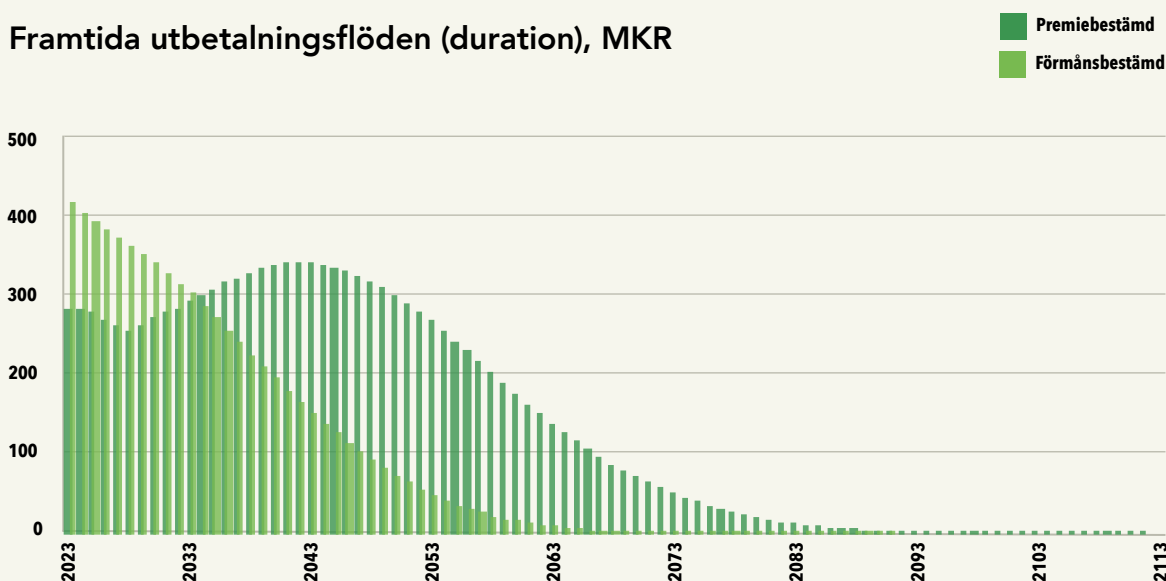
Med operativa risker menas brister i intern kontroll, mänskliga fel, fel i arbetsprocesser med mera. De mest betydande riskerna är förändringar i verksamhetsmiljön, att IT-system föråldras, allvarliga avbrott i tjänster köpta av tredje part, informationssäkerhet, externa attacker mot IT-system, inkorrekt information till försäkrade och arbetsgivare, manuella processer, störningar i system, förlust av nyckelpersoner, skador i fysiska tillgångar, förstörelse av dataförvaringsställen samt risker som hänförs till internt och externt bedrägeri.

Styrelsen fastställer övergripande riktlinjer för hantering av risker. Riktlinjerna innefattar till exempel riktlinjer för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal samt ett antal andra riktlinjer relaterade till den operativa verksamheten. Vd har ansvar för att utveckla och förvalta riskrutinerna. Styrelsen får löpande information om riskarbetet med särskilt fokus på inträffade incidenter. Incidenthanteringen är en väsentlig funktion för att hantera och analysera uppkomna risker.

Styrelsen analyserar årligen samtliga väsentliga riktlinjer och andra väsentliga styrande dokument. Funktionen för regelefterlevnad analyserar löpande förändringar i regelverk som kan påverka

fastställda riktlinjer eller ge upphov till behov av nya riktlinjer. Riskansvarig analyserar löpande behov av förtydligande eller kompletteringar av riktlinjer.

En viktig del av tjänstepensionsföreningens riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer och inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för tjänstepensionsföreningens riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares, försäkrades, försäkringstagares och förmånstagares synpunkter tas tillvara. Operativa risker kan ge upphov till kostnader, intäktsbortfall och ett skadat varumärke.

Framtida utbetalningsflöden (duration), MKR

Not 3 Premieinkomst	2022	2021
PREMIEBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD I)		
Ålderspension	549 220	516 152
FÖRMÅNSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD II)		
Ålderspension	1 852	2 470
Efterlevandepension	38 572	37 619
Summa	40 423	40 089
SUMMA PREMIEINKOMST	589 643	556 241

Not 4 Kapitalavkastning, intäkter	2022	2021
ERHÅLLNA UTDELNINGAR PÅ AKTIER OCH ANDELAR	123 243	140 710
RÄNTEINTÄKTER		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	155 473	125 148
Ränteintäkter övriga lån	2 908	95 199
Övriga ränteintäkter	881	33
Summa	159 263	220 380
VALUTAKURSVINST, NETTO	269 421	395 949
REALISATIONSVINSTER, NETTO		
Aktier och andelar	1 437 277	432 807
Summa	1 437 277	432 807
SUMMA KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER	1 989 203	1 189 846

Not 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2022	2021
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	867 767	841 004
Aktier och andelar	-	2 006 706
Övriga finansiella placeringstillgångar	44 830	130 518
SUMMA	912 596	2 978 227

Not 6 Försäkringsersättning	2022	2021
PREMIEBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD I)		
Utbetald ålderspension*	-178 523	-166 794
FÖRMÅNSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD II)		
Utbetald ålderspension*	-303 665	-300 841
Utbetald efterlevandepension*	-25 689	-24 006
Erhållna kostnadsbidrag	1 160	1 436
Summa	-328 194	-323 411
SUMMA UTBETALDA FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR	-506 716	-490 205

* Grundbelopp före pensionstillägg/återbäring.

Not 7 Driftskostnader	2022	2021
ADMINISTRATIONSKOSTNADER		
Extern försäkringsadministration	-30 611	-25 046
Personalkostnader	-7 385	-7 986
Lokalkostnader	-1 978	-2 009
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-5 345	-6 931
SUMMA DRIFTSKOSTNADER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN *	-45 319	-41 972
KAPITALFÖRVALTNINGSKOSTNADER ***		
Personalkostnader	-7 950	-5 660
Övriga kapitalförvaltningskostnader	-4 662	-3 847
SUMMA KAPITALFÖRVALTNINGSKOSTNADER **	-12 612	-9 507
SUMMA DRIFTSKOSTNADER	-57 930	-51 479

* Förvaltningskostnadsprocenten är 0,19 % (0,16).

** Kapitalförvaltningskostnadsprocenten är 0,05 % (0,04).

*** Redovisas under resultaträkningens post kapitalavkastning.

Not 8 Kapitalavkastning, kostnader	2022	2021
REALISATIONSFÖRLUSTER, NETTO		
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	-240 004	-10 001
Summa	-240 004	-10 001
Räntekostnader	-	-209
Kapitalförvaltningskostnader	-12 612	-9 507
SUMMA KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER	-252 616	-19 718

Not 9 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	2022	2021
Aktier och andelar	-2 836 174	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-997 060	-289 071
SUMMA	-3 833 234	-289 071

Not 10 Skatt	2022	2021
Avkastningsskatt	-19 162	-16 377

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

	2022-12-31 Immateriella tillgångar under utveckling	2021-12-31 Immateriella tillgångar under utveckling
ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	45 219	45 219
Årets investeringar	-	-
UTGÅENDE BALANS	45 219	45 219
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-30 770	-27 861
Årets avskrivningar	-2 513	-2 909
Utgående balans avskrivningar	-33 283	-30 770
UTGÅENDE BALANS	11 936	14 448

Not 12 Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag

NAMN	2022-12-31 Verkligt värde	2022-12-31 Anskaffningsvärde	2021-12-31 Verkligt värde	2021-12-31 Anskaffningsvärde
Fastighets AB Stenvalvet (org. nr 556803-3111) Säte: Stockholm				
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	6 096 599	3 466 973	2 131 608	369 749

SAMMANFATTANDE BALANSRÄKNING FÖR STENVALVET	2022-12-31	2021-12-31
Förvaltningsfastigheter	16 358 100	17 852 704
Anläggningstillgångar	17 143 275	18 033 808
Omsättningstillgångar	543 267	800 529
SUMMA TILLGÅNGAR	17 686 542	18 834 337
SUMMA SKULDER	8 951 549	10 159 745
SUMMA NETTOTILLGÅNGAR	8 734 993	8 674 592
Andel Kyrkans pension	69,3%	37,2%
ANDEL AV NETTOTILLGÅNGAR	6 055 971	3 225 213
SAMMANFATTANDE RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		
Omsättning	953 826	939 949
Driftskostnader	-346 979	-313 722
Finansnetto	-330 255	-368 836
Värdförändringar	824 427	2 909 287
Skattekostnad	-40 618	-727 595
ÅRETS TOTALRESULTAT	1 060 401	2 439 083

Siffrorna för Fastighets AB Stenvalvet är preliminära och ej reviderade av Stenvalvets revisorer. Mer information finns på www.stenvalvet.se

Not 13 Kategorisering av finansiella instrument

KATEGORISERING 2022-12-31				
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/övriga finansiella skulder	Summa
FINANSIELLA TILLGÅNGAR				
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	6 096 599	-	-	6 096 599
Aktier och andelar	8 948 509	-	-	8 948 509
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 969 266	-	-	6 969 266
Derivat	-	514	-	514
Övriga finansiella placeringstillgångar	1 977 919	-	-	1 977 919
Övriga fordringar	-	-	1 968	1 968
Kassa och bank	-	-	167 334	167 334
Upplupna ränteintäkter	-	-	81 746	81 746
Förutbetalda kostnader och upplupna rabatter	-	-	8 488	8 488
SUMMA	23 992 292	514	259 536	24 252 342
FINANSIELLA SKULDER				
Derivat	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	31 905	31 905
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	2 560	2 560
SUMMA	-	-	34 465	34 465
LÖPTIDSANALYS AVSEENDE SKULDER 2022-12-31				
	Upp till 1 mån	1 mån-1 år	Total	
Derivat	-	-	-	
Övriga skulder	5 588	26 317	31 905	
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	298	2 262	2 560	
SUMMA	5 886	28 579	34 465	
KATEGORISERING 2021-12-31				
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/övriga finansiella skulder	Summa
FINANSIELLA TILLGÅNGAR				
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	2 131 608	-	-	2 131 608
Aktier och andelar	12 450 619	-	-	12 450 619
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 414 451	-	-	7 414 451
Övriga lån	-	-	1 057 766	1 057 766
Övriga finansiella placeringstillgångar	1 933 089	-	-	1 933 089
Övriga fordringar	-	-	24 580	24 580
Kassa och bank	-	-	480 660	480 660
Upplupna ränteintäkter	-	-	78 627	78 627
Förutbetalda kostnader och upplupna rabatter	-	-	10 422	10 422
SUMMA	23 929 768	0	1 652 056	25 581 823

FINANSIELLA SKULDER

Derivat	-	689	-	689
Övriga skulder	-	-	30 425	30 425
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	2 884	2 884
SUMMA	-	689	33 309	33 998

LÖPTIDSANALYS AVSEENDE SKULDER 2021-12-31

	Upp till 1 mån	1 mån-1 år	Total
Derivat	-	689	689
Övriga skulder	4 129	26 296	30 425
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	259	2 625	2 884
SUMMA	4 388	29 610	33 998

Not 14 Värderingskategori för finansiella instrument värderade till verkligt värde

Enligt IFRS 13 ska upplysning lämnas avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde. Upplysningskravet innebär att dessa finansiella instrument ska kategoriseras i tre nivåer utifrån underliggande värderingsteknik som används vid fastställande av verkligt värde. De tre nivåerna är:

NIVÅ 1 NOTERADE PRISER PÅ AKTIVA MARKNADER FÖR IDENTISKA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser från en börs, prissättningstjänst finns lätt och regelbundet tillgänglig och dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner. Det marknadspris som används är den aktuella köpkursen.

NIVÅ 2 ANDRA OBSERVERBARA DATA FÖR TILLGÅNGAR ELLER SKULDER ÄN NOTERADE PRISER INKLUDERADE I NIVÅ 1, ANTINGEN DIREKT SOM PRISNOTERINGAR ELLER INDIREKT (HÄRLEDDA PRISNOTERINGAR)

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknadsplats fastställs med hjälp av värderingstekniker. Marknadsinformation används i så stor utsträckning som möjligt då denna finns tillgänglig. Företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Om samtliga väsentliga indata som krävs för värderingen av ett instrument är observerbara återfinns instrumentet i nivå 2. Värderingstekniker som används för värderingar av finansiella instrument i nivå 2:

* Verkligt värde härleds med referens till likartade finansiella instrument där observerbar data finns.

* Verkligt värde baseras på nyligen genomförda transaktioner i samma instrument.

NIVÅ 3 DATA FÖR TILLGÅNGAR SOM INTE BASERAS PÅ OBSERVERBARA MARKNADSDATA

* Värdering för obligationer och lån med säkerhet i fast egendom erhålls från extern motpart och utgör därmed inte observerbar marknadsdata. För att säkerställa värderingen beräknas det verkliga värdet baserat på bedömda framtida kassaflöden vilka diskonteras till nuvärde med en swapkurva. Kyrkans pension använder det lägsta värdet av dessa värderingar.

* Värdering av aktier och andelar fastställs med EVCA:s och INREV:s principer och erhålls från externa motparter.

* Värdering av aktier och andelar i intressebolag bestäms av värdet på underliggande fastigheter. Fastighetsvärderingarna erhålls från extern part och marknadsvärdet bedöms med en marknadsanpassad flerårig avkastningsanalys det vill säga en analys av förväntade framtida betalningsströmmar där alla indata ges värden som överensstämmer med de bedömningar marknaden kan antas göra under rådande marknadssituation. Som grund för gjorda bedömningar om marknads direktavkastningskrav med mera ligger ortsprincipsanalysen av gjorda jämförbara köp.

PRINCIPER FÖR ÖVERFÖRING MELLAN NIVÅER

Samtliga finansiella instrument klassificeras till respektive nivå i samband med anskaffningstillfället. Överföringar mellan nivåer sker om underliggande värderingstekniker förändras och därmed inte längre är aktuell för värderingsteknik av en tillgång. Vid överföring mellan nivåer ska berörda instrument visas och förklaras brutto.

ÖVERFÖRINGAR MELLAN NIVÅER UNDER 2022

Inga överföringar mellan nivåer har skett.

Not 14 fortsättning

VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT 2022-12-31

TILLGÅNGAR	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	2022-12-31
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	-	-	6 096 599	6 096 599
Aktier och andelar	7 228 148	-	1 722 405	8 950 553
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 483 218	3 282 690	203 358	6 969 266
Derivat	514	-	-	514
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	1 977 919	1 977 919
SUMMA TILLGÅNGAR	10 711 879	3 282 690	10 000 281	23 994 850

UPPLYSNING OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE BASERADE PÅ NIVÅ 3

	Aktier och andelar i intressebolag	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placeringstillgångar	Summa
INGÅENDE BALANS 2022-01-01	2 131 608	1 153 987	208 891	1 933 089	5 427 576
Köp	3 097 166	348 091	0	-	3 445 257
Sälj	-	-228 777	-	-	-228 777
VINSTER OCH FÖRLUSTER	867 824	449 105	-5 534	44 830	1 356 225
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt del av innehavet</i>	-	97 483	-	-	97 483
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	867 824	350 980	-5 534	44 830	1 258 100
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	-	642	-	-	642
UTGÅENDE BALANS 2022-12-31	6 096 599	1 722 405	203 358	1 977 919	10 000 281

Kuponger respektive utdelningar under perioden	-	-	0	48 201	48 201

Summa realiserade/orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen som innehas vid utgången av perioden.

1 404 426

Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden

1 404 426

Not 14 fortsättning

VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT 2021-12-31

TILLGÅNGAR	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	2021-12-31
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	-	-	2 131 608	2 131 608
Aktier och andelar	11 296 632	-	1 153 987	12 450 619
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 337 988	2 867 572	208 891	7 414 451
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	1 933 089	1 933 089
SUMMA TILLGÅNGAR	15 634 620	2 867 572	5 427 576	23 929 768

UPPLYSNING OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE BASERADE PÅ NIVÅ 3

	Aktier och andelar i intressebolag	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placeringstillgångar	Summa
INGÅENDE BALANS 2021-01-01	1 290 605	1 043 896	200 662	1 448 895	3 984 058
Köp	-	223 108	1 975	353 676	578 758
Sälj	-	-270 389	-	-	-270 389
VINSTER OCH FÖRLUSTER	841 004	157 372	6 254	130 518	1 135 149
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt del av innehavet</i>	-	51 444	-	-	51 444
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	841 004	108 286	6 254	130 518	1 086 062
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	-	-2 359	-	-	-2 359
UTGÅENDE BALANS 2021-12-31	2 131 608	1 153 987	208 891	1 933 089	5 427 576

Kuponger respektive utdelningar under perioden

- - 3 148 49 877 53 024

Summa realiserade/orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen som innehas vid utgången av perioden.

1 188 173

Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden

1 188 173

Not 15 Aktier och andelar

	2022-12-31 Verkligt värde	2022-12-31 Anskaffningsvärde	2021-12-31 Verkligt värde	2021-12-31 Anskaffningsvärde
Svenska aktier och andelar	2 336 454	1 858 241	3 475 337	1 988 381
Utländska aktier och andelar	6 612 055	3 608 349	8 975 281	4 231 191
SUMMA	8 948 509	5 466 590	12 450 619	6 219 572

Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	2022-12-31 Verkligt värde	2022-12-31 Upplupet anskaffningsvärde	2021-12-31 Verkligt värde	2021-12-31 Upplupet anskaffningsvärde
Svenska staten och kommuner	25 081	24 964	28 412	24 955
Svenska bostadsinstitut	3 286 786	3 452 332	4 347 749	4 058 654
Svenska räntefonder	399 790	398 992	199 130	199 153
Övriga emittenter (SEK)	3 257 609	3 559 401	2 839 160	2 596 732
SUMMA	6 969 266	7 435 689	7 414 451	6 879 494

VERKLIGT VÄRDE I FÖRHÅLLANDE TILL NOMINELLT VÄRDE *

	2022-12-31	2021-12-31
Verkligt värde	6 569 475	7 215 321
Nominellt värde	7 081 000	6 614 000

NETTOSKILLNAD

	2022-12-31	2021-12-31
Varav värdepapper där verkligt värde överstiger nominellt värde	53 949	617 692
Varav värdepapper där verkligt värde understiger nominellt värde	565 473	16 370

RÄNTEBINDNINGSTID *

	2022-12-31	2021-12-31
0-1 år	478 600	918 080
1-5 år	3 767 312	3 471 396
5-10 år	709 749	1 224 920
mer än 10 år	1 613 815	1 600 925
	6 569 475	7 215 321

* Räntefonder är exkluderade från specifikationen eftersom räntefonder saknar nominellt värde och löptid.

Not 17 Övriga lån

	2022-12-31 Verkligt värde	2022-12-31 Anskaffningsvärde	2021-12-31 Verkligt värde	2021-12-31 Anskaffningsvärde
Övriga lån (avser lån till intressebolag)	-	-	1 057 766	1 057 766

I samband med förvärvet i Fastighets AB Stenvalvet har ägarlånet lösts.

Not 18 Derivat

RÄNTERELATERADE INSTRUMENT	2022-12-31 Verkligt värde			2021-12-31 Verkligt värde		
	Nominellt värde	Tillgångar	Skulder	Nominellt värde	Tillgångar	Skulder
Terminer	1 559	514	-	1 559	-	689

Not 19 Övriga finansiella placeringstillgångar

Övriga finansiella placeringstillgångar *	2022-12-31 Verkligt värde	2022-12-31 Anskaffningsvärde	2021-12-31 Verkligt värde	2021-12-31 Anskaffningsvärde
		1 977 919	1 625 120	1 933 089

* Avser fastighetsfonder

Not 20 Fordringar direktförsäkring

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar hos arbetsgivare	1 951	1 998
SUMMA	1 951	1 998

Not 21 Försäkringstekniska avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
INGÅENDE BALANS	10 495 548	11 039 841
Effekt av förändrad diskonteringsränta under året	-1 614 819	-634 302
Premier för perioden		
- inbetalda premier	551 072	518 622
- premie ej utnyttjad till pensionsrätter	-210 472	-136 641
Avstämningar mot redovisningen	31 460	43 319
Tilldelad ränta	232 399	160 364
Avgifter	-32 775	-37 111
Utbetald avtalad pension	-507 877	-490 205
Riskresultat	2 306	26 878
Övrigt *	277 419	4 785
UTGÅENDE BALANS	9 224 260	10 495 548

* Den helt dominerande delen av posten ugörs av effekten av justerade dödlighetsantaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar motsvarande 270 mkr. Övriga delar består bland annat av korrigering av tidigare preliminära förmånsvärden, nytillkomna efterlevandepensioner, effekter av kollektivavtalad brutto-samordning i PA-KL, nytillkomna i PA-91 samt retroaktivt höjda pensionsrätter avgångna av annan orsak samt korrigeringar och uppdateringar till följd av pågående systemprojekt.

Följande beräkningsantaganden har använts vid beräkning av livförsäkringsavsättning:

Ränteantagande: Diskonteringsräntekurva faställd i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:21. Premiebestämda försäkringar 3,31 % (2,13) och förmånsbestämda åtaganden 3,17 % (1,48) (angivna värden avser vägda genomsnittliga räntor och är således indikativa).

Dödlighetsantaganden: Från och med 31 december 2022 tillämpas köns- och generationsberoende dödlighetsantaganden i enlighet med obligatoriskt försäkrade tjänstemän DUS21.

Driftskostnadsantaganden: Driftskostnadsuttag sker genom reduktion av ränteantagandet med 0,35 % (0,35). Vidare tas kostnader i samband med premieinbetalning (förmånsbestämd försäkring).

Avdrag för avkastningsskatt: Avdrag för skatt sker genom en minskning av räntefoten med 15 % (15).

Not 22 Övriga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	2 693	2 214
Övriga skulder *	29 212	28 300
SUMMA	31 905	30 514

* Skuld premiekapning uppgår per 2022-12-31 till 26,2 mkr. För mer information premiekapning se sidan 31.

Not 23 Ställda säkerheter

	2022-12-31	2021-12-31
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	15 120 899	20 063 366
<i>Utöver erforderlig pantsättning</i>	5 896 639	9 567 819

I enlighet med Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag kap 6. 16 § har föreningen registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Skuldtäckningsregistret upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:21 kap.5, 4-8 §.

Not 24 Eventualförpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
Eventualförpliktelser	-	-

Eventualförpliktelser utgörs av befintliga förpliktelser som hänför sig till ej inträffade händelser, vilka ej har redovisats som skuld eller avsättning. Anledningen är att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller att förpliktelstens storlek inte kan beräknas med tillräcklig säkerhet.

Not 25 Åtaganden

	2022-12-31	2021-12-31
Återstående belopp att investera i placerings-tillgångar	1 764 711	1 442 429

Not 26 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

MEDELANTAL ANSTÄLLDA	2022	2021		
Styrelse och vd (varav kvinnor)	7(3)	7(3)		
Medelantalet anställda, exkl. vd (varav kvinnor)	6(4)	6(4)		
	Löner, arvoden och andra ersättningar *		Pensionskostnader	
LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER	2022	2021	2022	2021
Verkställande direktör	2 750	2 527	1 294	1 098
Övriga anställda	5 461	4 430	1 598	1 668
Styrelse, ordinarie ledamöter				
Dag Klackenborg, ordförande (ord. ledamot från 29 maj 2013)	124	116		
Inger Hjærtström, vice ordförande (ord. ledamot från 29 maj 2012)	86	76		
Kai Bengtsson (ord. ledamot från 1 juni 2010)	79	69		
Helén Ottosson Lovén (ord. ledamot från 29 maj 2013)	38	35		
Kent Österdahl (ord. ledamot från 19 maj 2016)	44	37		
Camilla Brown (ord. ledamot från 7 juni 2021)	45	32		
Anders Blom (ord. ledamot från 5 juni 2019 tom 7 juni 2021)	0	35		
SUMMA	416	400		
Styrelse, suppleanter	187	132		

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen finns på Kyrkans pensions webbplats www.kyrkanspension.se

Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal uppgick 2022 till 3 413 tkr (2 987 tkr).

* Avser kostnadsförda löner, arvoden och andra ersättningar (inkl förändring av semesterlöneskuld).

Beslutsprocess i ersättningsfrågor

Till styrelsens ledamöter och suppleanter utgår arvode enligt fullmäktigebeslut. Ersättningen består av dels grundarvode, dels sammanträdesarvode. Ersättning till vd beslutas av styrelsen. Ersättning till andra anställda beslutas av vd efter samråd med styrelsens ordförande.

Pensioner, avgångsvederlag och övriga förmåner till verkställande direktör

Vd omfattas av pensionsavtalet FTP 1, med tillägg i form av extra inbetalning till en premiebestämd pensionsförsäkring med 30 000 kronor per månad. FTP 1 beskrivs under separat rubrik nedan. Ersättning och förmåner i övrigt utgörs av fast månadslön och sjukvårdsförsäkring. Vd har en uppsägningstid på 6 månader. Vid uppsägning från Kyrkans pensions sida är uppsägningstiden 12 månader.

Pensionsplaner

Samtliga anställda omfattas av tjänstepensionsplanen FTP. FTP består av två delar, FTP 1 och FTP 2. FTP 1 består av premiebestämd ålderspension med eller utan efterlevandeskydd, sjukpension och premiebefrielseförsäkring. Premien för ålderspension är 5,5 % av bruttolönen på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 31,3 % på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp.

FTP 2 är en förmånsbestämd pensionsplan vilket innebär att den anställde garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. Pensionsplanen omfattar ålderspension, sjukförsäkring, familjepension, familjeskydd, premiebefrielseförsäkring och särskild barnpension. Den anställde har också den kompletterande ålderspensionen FTPK 2,9 % av den pensionsgrundande lönen år 2022.

Pensionsförpliktelserna tryggs genom inbetalning av fastställd försäkringspremie under anställningstiden. FTP-planen redovisas som en premiebestämd plan. Detta innebär att kostnaden redovisas i samband med att förmånen intjänas. Pensionskostnaden för perioden ingår i resultaträkningen.

Rörliga ersättningar

Inga rörliga ersättningar har betalats ut varken under räkenskapsåret 2022 eller år 2021.

Not 27 Upplysning om revisorers arvode

	2022	2021
Revisionsuppdrag - Deloitte	563	500
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	-	-
Skatterådgivning - Deloitte	-	-
Andra uppdrag	-	-
LEKMANNAREVISORER		
Revisionsuppdrag	44	45
SUMMA	607	545

Not 28 Närstående

Kyrkans pension definierar följande juridiska och fysiska personer som närstående.

- Nyckelpersoner i ledande ställning samt styrelseledamöter.
- Svenska kyrkans nationella nivå och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.
- Fastighets AB Stenvalvet.

Inga transaktioner har skett med nyckelpersoner eller styrelseledamöter. Inga transaktioner med övriga närstående har till sin karaktär, villkor eller ekonomiska innebörd varit ovanliga eller på annat sätt inte varit affärsmässigt eller marknadsmässigt genomförda.

Kyrkans pension har genom förvärv utökat sitt innehav i Stenvalvet under 2022. Delfinansiering av förvärvet har gjorts genom ett lån från Stenvalvet Holding AB. Lånet löstes samtidigt som förvärvet genomfördes, genom försäljning av föreningens tillgångar i Fastighets AB Stenvalvet (motsvarande lånebeloppet) till Stenvalvet Holding AB. Tidigare ägda innehav i Fastighets AB Stenvalvet och ägarlån med tillhörande upplupen ränta på det bolaget har genom aktieägartillskott tillskjutits Stenvalvet Holding AB.

Not 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

2022	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	2 513	9 423	11 936
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	-	6 096 599	6 096 599
Aktier och andelar	-	8 948 509	8 948 509
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	6 969 266	6 969 266
Övriga lån	-	-	0
Derivat	-	514	514
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	1 977 919	1 977 919
Fordringar avseende direkt försäkring	1 951	-	1 951
Övriga fordringar	17	-	17
Kassa och bank	167 334	-	167 334
Upplupna ränteutgifter	81 746	-	81 746
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 488	-	8 488
SUMMA	262 049	24 002 229	24 264 278

Not 29 fortsättning

SKULDER			
Försäkringstekniska avsättningar	505 766	8 718 494	9 224 260
Skulder avseende direktförsäkring	17 067	-	17 067
Derivat	-	-	-
Aktuell skatteskuld	79	-	79
Övriga skulder	31 905	-	31 905
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 488	1 072	2 560
SUMMA	556 305	8 719 566	9 275 871

2021	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	2 513	11 936	14 448
Aktier och andelar i intressebolag och gemensamt styrda företag	-	2 131 608	2 131 608
Aktier och andelar	-	12 450 619	12 450 619
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	7 414 451	7 414 451
Övriga lån	-	1 057 766	1 057 766
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	1 933 089	1 933 089
Fordringar avseende direkt försäkring	1 998	-	1 998
Övriga fordringar	24 580	-	24 580
Kassa och bank	480 660	-	480 660
Upplupna ränteintäkter	78 627	-	78 627
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 422	-	10 422
SUMMA	598 800	24 999 470	25 598 270
SKULDER			
Försäkringstekniska avsättningar	511 640	9 983 908	10 495 548
Skulder avseende direktförsäkring	15 506	-	15 506
Derivat	-	689	689
Aktuell skatteskuld	89	-	89
Övriga skulder	30 425	-	30 425
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 063	820	2 884
SUMMA	559 723	9 985 417	10 545 141

Not 30 Vinstdisposition

	2022	2021
FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION		
Konsolideringsfond premiebestämd försäkring	215 382	2 073 265
Konsolideringsfond förmånsbestämd försäkring	-110 561	2 337 125
SUMMA	104 821	4 410 391

Not 31 Händelser efter bokslutsdagen

Inget att rapportera.

Ordinarie ledamöter

ORDFÖRANDE

» DAG KLACKENBERG

Född: 1948.

Gör: Styrelseuppdrag.

Utsedd av: Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Invald: 2013.

VICE ORDFÖRANDE & AU-LEDAMOT

» INGER HJÄRTSTRÖM

Född: 1957.

Gör: F.d. ombudsman.

Utsedd av: Kommunal.

Invald: 2007.

AU-LEDAMOT

» KAI BENGTSSON

Född: 1944.

Gör: Konsult i eget bolag Kai Bengtsson AB.

Utsedd av: Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Invald: 2010.

LEDAMOT

» KENT ÖSTERDAHL

Född: 1964.

Gör: Kyrkoherde Klinte pastorat.

Utsedd av: Kyrkans akademikerförbund.

Invald: 2016.

LEDAMOT

» CAMILLA BROWN

Född: 1976.

Gör: Förbundsdirektör Scen & Film.

Utsedd av: Lärarförbundet.

Invald: 2021.

LEDAMOT

» HELÉN OTTOSSON LOVÉN

Född: 1957.

Gör: Generalsekreterare Trossamfundet Svenska kyrkan på nationell nivå.

Utsedd av: Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Invald: 1999.

Vi försäkrar härmed att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att inget av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av Kyrkans pension som skapats av årsredovisningen.

Stockholm, 30 mars 2023.

DAG KLACKENBERG
ORDFÖRANDE

INGER HJÄRTSTRÖM
VICE ORDFÖRANDE

KAI BENGTSSON

KENT ÖSTERDAHL

CAMILLA BROWN

HELÉN OTTOSSON LOVÉN

CARL CEDERBERG
VD

Våra revisionsberättelser har avgivits den 30 mars 2023.

HENRIK PERSSON
AUKTORISERAD REVISOR

JEANETTE NORDSTRÖM
LEKMANNAREVISOR

BENGT STIGNER
LEKMANNAREVISOR

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Svenska kyrkans tjänstepensionsförening organisationsnummer 816400-4155

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska kyrkans tjänstepensionsförening för räkenskapsåret 2022-01-01-2022-12-31. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 23-71 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Mina uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till föreningens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 11.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på min bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU. den granskade föreningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt min professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för

den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i mitt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men jag gör inga separata uttalanden om dessa områden.

VÄRDERING AV LIVFÖRSÄKRINGS-AVSÄTTNINGEN

Livförsäkringsavsättningen redovisas till 9 224 MSEK per 31 december 2022 och utgör en väsentlig balanspost som baseras på en stor mängd indata samt komplexa beräkningar enligt vedertagna aktuariella värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av flera olika finansiella och icke-finansiella parametrar.

De antaganden som medför högst grad av osäkerhet i värdet på livförsäkringsavsättningen avser diskonteringsränta, dödlighet, driftskostnader och skattebelastning och framgår av not 21.

I not 1 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av föreningens livförsäkringsavsättning. Dessutom framgår av noten de väsentliga uppskattningar och bedömningar som värderingen av livförsäkringsavsättningen bygger på. Not 2 behandlar föreningens exponering för och hantering av försäkringsrisker samt känslighetsanalyser.

En tillämpning av ovederhäftigt indata eller olämpliga antaganden eller värderingsmodeller kan påverka värderingen av livförsäkringsavsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i min revision.

Mina granskningsåtgärder

Min revision har omfattat, men inte varit begränsad till, följande granskningsåtgärder:

- Utvärdera utformningen och implementeringen av de kontrollaktiviteter som jag bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till datakvalitet, utvärderingar av tillämpade antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallet.
- Granska och kritiskt utmana företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om exempelvis

diskonteringsränta, dödlighet, driftskostnader och skatt mot historiskt utfall, minas branschfarenheter och förväntad framtida utveckling för att bedöma rimligheten av redovisad livförsäkringsavsättning.

- Tillsammans med aktuarietalspecialister kritiskt utmana företagsledningens värderingsmodeller och val av antaganden samt kontrollberäkna och genomföra avstämningskontroller i vissa delar av livförsäkringsavsättningen.

- Granska om upplysningarna i not 21 relaterade till de livförsäkringsavsättningen är rättvisande, vederhäftiga och fullständiga.

VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR DÅR NOTERADE PRISER SAKNAS (NIVÅ 2 OCH 3)

Föreningens placeringstillgångar redovisas till ett värde om 23 993 MSEK per 31 december 2022. Av not 14 framgår att de redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 eller 3 enligt IFRS 13 uppgår till 13 283 MSEK vilket avser finansiella placeringstillgångar, i form av mindre likvida värdepappers- och fondandelsinnehav.

Risken förknippad med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i förstone hänförliga till de tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad eller för vilka det saknas annan indata än noterade priser, som är direkt eller indirekt observerbara för tillgången. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 eller 3 enligt IFRS 13 värderas utifrån andelskurser från tillgångsförvaltarna. Därtill görs justeringar för genomförda transaktioner fram till och med bokslutsdagen. Av not 1 och 14 i årsredovisningen framgår en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av föreningens placeringstillgångar inom nivå 2 eller 3 och i not 14 anges de väsentliga uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med värdering av dessa tillgångar. Not 2 behandlar föreningens exponeringar för och hantering av marknadsrisker.

Den värderingsprincip som används för fastställande av verkligt värde på dessa tillgångar är föremål för väsentliga uppskatt-

ningar och bedömningar. Till sin natur är värderingen behäftad med en betydande inneboende osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i min revision.

Mina granskningsåtgärder

Min revision har omfattat, men inte varit begränsad till, följande granskningsåtgärder:

- Granska utformningen och implementeringen av de kontrollaktiviteter som vi bedömt vara mest relevanta inom processen för värdering av noterade finansiella tillgångar.
- Granska och kritiskt utmana företagsledningens val av värderingsprincip och eventuella justeringar.
- Utvärdera de externa värderingskällornas (tillgångsförvaltarnas) oberoende, kvalifikationer och erfarenhet.
- Granska ett urval av värderingarna i fråga mot andra källor samt utvärdera precisionen i föregående års skattning.
- Granska om utvärderingarna kopplat till innehaven är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 2–25. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att de ger en rättvisan-

de bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är

högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en föreningen inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Jag måste också förse styrelsen med ett uttalande om att jag har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp

alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka mitt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer jag vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Jag beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svenska kyrkans tjänstepensionsförening för räkenskapsåret 2022-01-01–2022-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens

angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om tjänstepensionsföretag, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningens stadgar.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär

att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Jag utsågs till Svenska kyrkans tjänstepensionsförenings revisor av föreningsstämman 2022-06-03 och har varit föreningens revisor sedan 2018-06-01. Svenska kyrkans tjänstepensionsförening har varit ett företag av allmänt intresse sedan 1 januari 2021.

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETS-RAPPORTEN

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 4–44 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Min granskning har skett enligt FARs rekommendation *RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att min granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har. Jag anser att denna granskning ger mig tillräcklig grund för mitt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Som framgår av förvaltningsberättelsen genomför Finansinspektionen en undersökning om föreningens utökade investering i Fastighets AB Stenvalvet. Syftet med undersökningen är att granska om föreningen har följt externa och interna regler i samband med investeringen. Undersökningen är vid revisionsberättelsens avlämnande inte avslutad.

Min revisionsberättelse har avgivits enligt den elektroniska signeringen.

HENRIK PERSSON
AUKTORISERAD REVISOR

LEKMANNAREVISORNS GRANSKNINGSRAPPORT

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i Svenska kyrkans tjänstepensionsförening för år 2022. Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sve-

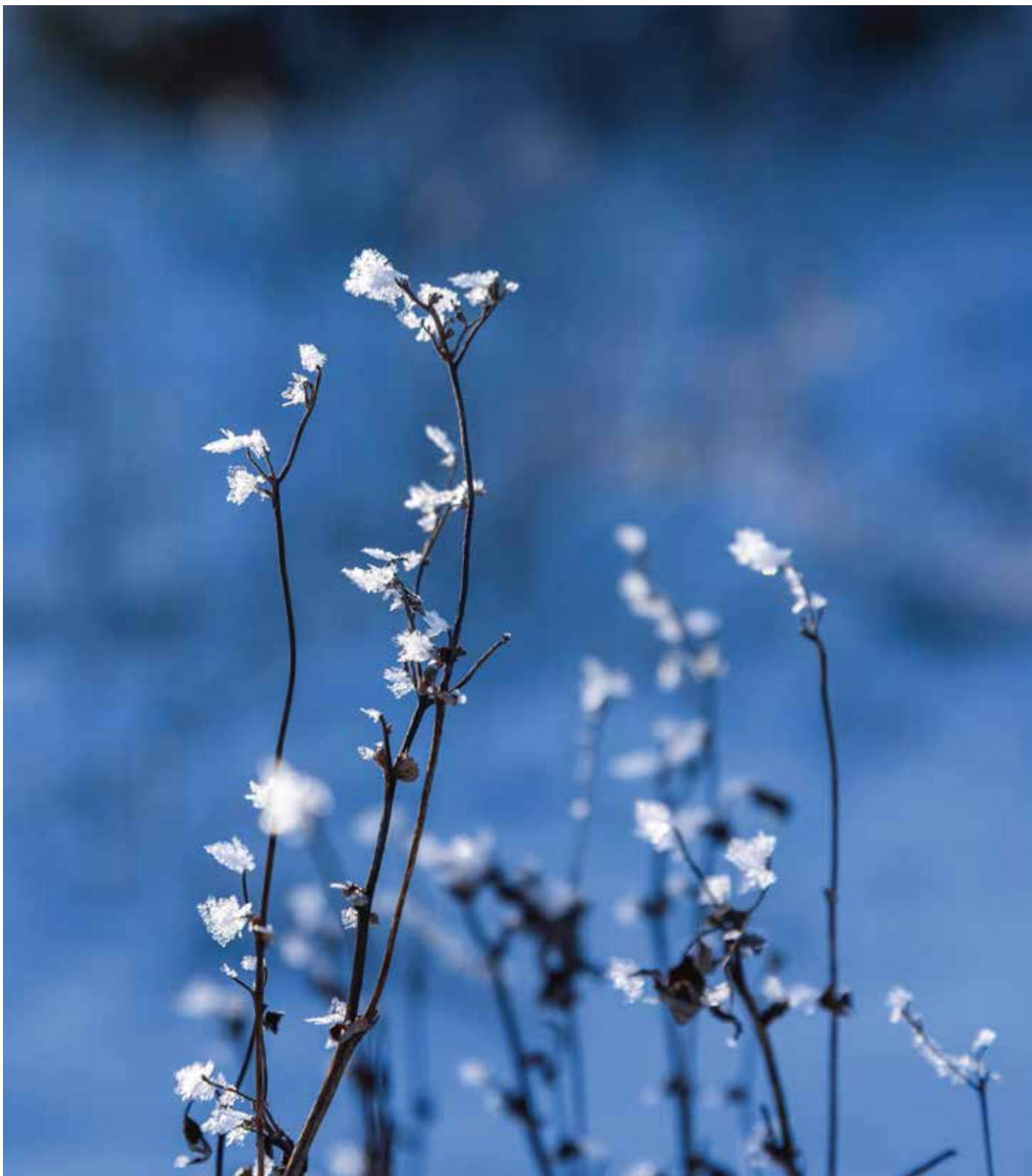
rige. Det innebär att vi har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att föreningens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt

samt att föreningens interna kontroll är tillräcklig. Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

JEANETTE NORDSTRÖM
LEKMANNAREVISOR

BENGT STIGNER
LEKMANNAREVISOR

Postadress
Kyrkans pension
Box 501, 101 30 Stockholm

Kundservice
Kyrkans pension
Universitetsallén 8
852 34 Sundsvall
Telefon: 020-55 45 35
Mejl: kundservice@kyrkanspension.se

www.kyrkanspension.se
Organisationsnr: 816400-4155
Styrelsens säte: Stockholm